

การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย
ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550

**Exercising Rights and Freedom on People's Movement for Democratic Process
under the Thai Constitution, B.E. 2550 (2007)**

อมรินทร์ ระเด่นอาหมัด

Amarun Radenahmad

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of

Master of Public Administration in Public Administration

Prince of Songkla University

2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนใน
กระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550

ผู้เขียน นายอมรรัน ระเด่นอาหมัด

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ)

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รงค์ บุญสุขขวัญ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ)

.....
(ดร.พิศาล มุกดาธรรม)

.....กรรมการ
(ดร.พิศาล มุกดาธรรม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คีลิน กุศลสถานภาพ)

.....กรรมการ
(ดร.ชาติ ไตรจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้เป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และขอขอบคุณผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นายอมรัน ระเด่นอาหมัด)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นายอมรวัน ระเด่นอาหมัด)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550
ผู้เขียน	นายอมรินทร์ ระเด่นอาหมัด
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยมุ่งเน้นในการจำแนกจัดกลุ่มประเภทของประเด็นปัญหา ทิศทางรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการศึกษาวิจัยบทความที่เป็นประเด็นข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่มีการบันทึกไว้ในรูปของเอกสารสิ่งพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ) ตั้งแต่ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553 และข้อมูลเชิงลึกโดยวิธีการสัมภาษณ์ (In-depth interview) จากนักวิชาการที่แสดงทรรศนะเกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำโดยการใช้สถิติพรรณนา เพื่อหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ การแจกแจงความถี่ โดยใช้โปรแกรมสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science Computer-SPSS) เพื่อวิเคราะห์ ประเภทของประเด็นปัญหา ทิศทาง รูปแบบ ที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาที่เป็นประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ที่เป็นกระแสหลักในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน คือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง ในขณะที่ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ เป็นประเด็นที่รองลงมาและประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย ถูกนำมาเป็นประเด็นน้อยที่สุด ในการนำไปสู่การเคลื่อนไหว

2. ทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้มากถึง 1,021 ครั้ง ในขณะที่ทิศทางการเคลื่อนไหวที่ไม่สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญมีเพียง 174 ครั้ง จากการเคลื่อนไหวในภาพรวม จำนวน 1,195 ครั้ง ในระหว่างปี พ.ศ. 2550-2553

3. รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน มีลักษณะที่สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ตามความในมาตรา 59 มากที่สุด ในขณะที่รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน มีลักษณะที่สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ตามความในมาตรา 61 รองลงมาและตามความในมาตรา 56 น้อยที่สุด

การเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน คือ 1. กลุ่มการเคลื่อนไหวควรผนึกเข้าหากัน มีการรวมกลุ่มกันเข้าเป็นพรรคการเมือง หรือมีการปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองให้มากขึ้น เพื่อผลักดันนโยบาย ในลักษณะของการพึ่งพิงซึ่งกันและกันระหว่างพรรคการเมืองกับกลุ่มของภาคประชาชนที่รวมตัวกัน 2. การเคลื่อนไหวโดยพึ่งพิงกระบวนการทางกฎหมาย อีกทั้งกระบวนการทางกฎหมายก็ต้องเปิดช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นให้ด้วย 3. การเคลื่อนไหวควรใช้ช่องทางในการสื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือภาครัฐ โดยไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุมในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐเสมอไป 4. การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนควรตระหนักถึงความสำคัญบนหลัก 2 ประการที่ว่า ถ้าเป้าหมายถูกต้องก็ยอมนำไปสู่วิธีการที่ถูกต้อง และความยุติธรรมนั้นอยู่ที่โครงสร้างของอำนาจที่มีความเท่าเทียมกัน การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มุ่งไปสู่เป้าหมายทางการเมืองการปกครองอันอยู่บนหลักการดังกล่าว ย่อมเป็นแนวทาง อันนำไปสู่ข้อคิดที่จะช่วยบรรเทากรณีปัญหาในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

Thesis Title	Exercising Rights and Freedom on People's Movement for Democratic Process under the Thai Constitution, B.E. 2550 (2007)
Author	Mr. Amarun Radenahmad
Major Program	Public Administration
Academic Year	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study people's movements in exercising rights and freedom to expressing opinions about government's administration in accordance with democratic process under the Thai Constitution of the year 2007, by focusing on the kinds of problems that led to these movements as well as their directions and patterns; and 2) to suggest guidelines for efficient movements under the 2007 Constitution.

This research used secondary data derived from a documentary research of articles printed in Matichon and Daily Manager newspapers between August 24, 2007- May 19, 2010. For content analysis, SPSS was used to find means, percentage, and frequency distribution. In-depth interviews of the academics who expressed their views concerning the people's movements were conducted to form suggestive guidelines.

The findings were as follows:

1. The people's movements were most frequently motivated by political opinions while the next principal causes concerned wages and cost of living. Longan prices were the least significant factor of the movements.

2. Between 2007-2010, 1,021 out of 1,195 people's movements were in agreement with the 2007 Constitution, which allows people a great extent of rights and freedom to self-expression. Only 174 were not in such agreement.

3. The patterns of behavior in the people's movements were in agreement the most with Section 59 of the 2007 Constitution. Those patterns were in agreement less with Section 61 and the least with Section 56.

The suggested guidelines for efficient movements include:

1. Those who form movements should unite into a political party or have more interaction with political parties to push for desirable policies in an interdependent manner.

2. The movements should follow the legal process. At the same time the legal process must be opened to people's expressions of opinions.

3. The movements do not always have to be in the forms of protests or rallies; a communication with authoritative decision makers or government sectors is a recommendable channel.

4. Those who form movements should recognize the two principles that proper ends determine proper means and justice is based on equal power structure. When their movements aim at political and administrative goals which are based on these principles, they can help alleviate problems resulted from people's movements in exercising rights and freedom in accordance with democratic process under the Thai Constitution.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550 สามารถสำเร็จได้ด้วยความกรุณาในการประสิทธิประสาทความรู้จาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ พร้อมด้วยความเมตตา ปราณี และความปรารถนาดีที่มีให้อย่างไม่เสื่อมคลาย ผู้วิจัย ขอขอบคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ดร.พิศาล มุกดาร์สมิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คีลิน กุสสถานภาพ ในความกรุณาให้การชี้แนะอันเป็นการเสริมสร้างความกระจำเริญในบริบทของวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ ดร.ชาติ ไตรจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ ผู้ให้ข้อคิด อันส่งเสริมพัฒนาการทางความคิดในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอริ ยี่หมะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี ผู้มอบให้ซึ่ง ทรศนะ แนวคิด อันมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รงค์ บุญสวยขวัญ ประธานกรรมการ และ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ในการชี้แนะปรับปรุงวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นความเมตตาที่ส่งผลต่อความบริบูรณ์ของวิทยานิพนธ์อย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณในความเมตตาตาม ณ โอกาสนี้

และขอโน้มรำลึกถึง บุญคุณ ของบิดา มารดา ผู้มีแต่ให้ ที่มีให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมถึงกำลังใจ ความเข้าใจของคู่ชีวิตและครอบครัวในการสนับสนุนส่งเสริม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีพึงได้ซึ่งก่อเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบแต่ วงวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ การเมือง การปกครอง และสังคมไทย

อมรินทร์ ระเด่นอาหมัด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(5)
Abstract	(7)
กิตติกรรมประกาศ	(9)
สารบัญ	(10)
รายการตาราง	(13)
รายการภาพประกอบ	(15)
บทที่	
1 บทนำ	1
ปัญหาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
คำถามการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
ขอบเขตและข้อจำกัดการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวความคิดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพและหลักการของประชาธิปไตย	12
แนวคิดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพ	12
ประชาธิปไตย	14
อุดมการณ์ประชาธิปไตย	15
หลักการประชาธิปไตย	16
รูปแบบประชาธิปไตย	22
ประชาธิปไตยในแง่ของเนื้อหา	22
ปรัชญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตย	24
แนวความคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและสิทธิเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ	30
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ	30
ความหมายรัฐธรรมนูญ	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประเภทของรัฐธรรมนูญ	35
มาตราในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ให้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีต่อ การบริหารงานของภาครัฐในบางบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	38
เปรียบเทียบความแตกต่างในเนื้อหาของสาระของมาตราในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	44
แนวคิด ทฤษฎี การเคลื่อนไหวภาคประชาชน	59
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวภาคประชาชน	60
แนวคิดในการให้ความหมายของการเคลื่อนไหวภาคประชาชน	78
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	82
3 วิธีดำเนินการวิจัย	89
ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล	89
วิธีการศึกษาวิจัย	90
การวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์สรุป	90
หน่วยการวิเคราะห์และกลุ่มตัวอย่าง	91
เครื่องมือในการวิจัย	92
4 ผลการวิจัย	93
การจำแนกปัญหาและกลุ่มปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของ ภาคประชาชน	94
ทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย	107
รูปแบบในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	113
การรวมภาพของปัญหาและกลุ่มปัญหา รูปแบบในการใช้สิทธิและเสรีภาพ และ ทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน	133
ทรรศนะ ความเห็น และข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพ	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ในกระบวนการประชาธิปไตย	213
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	222
การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน	222
การฉายภาพของทิศทาง รูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน	229
มุมมองในการเสนอแนวทาง การใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการ ประชาธิปไตย	238
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	243
บรรณานุกรม	244
ภาคผนวก	253
ภาคผนวก ก แบบบันทึก	254
ภาคผนวก ข แบบข้อความประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก	255
ภาคผนวก ค Universal Declaration on Democracy	257
ประวัติผู้เขียน	263

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงความแตกต่างระหว่างขบวนการทางสังคม กลุ่มผลประโยชน์และ แนวทฤษฎีชนชั้น	76
2	ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในภาพรวม	94
3	ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนรายปี	96
4	การจำแนก จัดกลุ่มประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหว ของภาคประชาชนในภาพรวม	101
5	กลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่มีการจำแนก จัดกลุ่มประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหารายปี	102
6	ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการใช้สิทธิ และเสรีภาพในภาพรวม	107
7	ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการใช้สิทธิ และเสรีภาพรายปี	109
8	รูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการใช้สิทธิ และเสรีภาพในภาพรวม	113
9	รูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการใช้สิทธิ และเสรีภาพรายปี	116
10	รูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน โดยจำแนก ตามการเคลื่อนไหวที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพ ตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญในภาพรวม	125
11	รูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน โดยจำแนก ตามการเคลื่อนไหวที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพ ตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ โดยแสดงเป็นรายปี	127
12	ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน โดยจำแนก แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวในแต่ละประเด็นปัญหา ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในภาพรวม	133

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
13	ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวในแต่ละประเด็นปัญหาที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวเป็นรายปี	139
14	กลุ่มประเด็นปัญหาที่จำแนกแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในแต่ละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในภาพรวม	160
15	กลุ่มประเด็นปัญหาที่จำแนกแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในแต่ละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวเป็นรายปี	164
16	ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงรูปแบบในการเคลื่อนไหวในแต่ละประเด็นปัญหาที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญในภาพรวม	178
17	กลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงรูปแบบในการเคลื่อนไหวในแต่ละกลุ่มประเด็นปัญหาที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ โดยแสดงรูปแบบการเคลื่อนไหวในภาพรวม	196
18	ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน โดยจำแนกตามการนำเสนอบทความที่เป็นประเด็นข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ โดยแสดงการนำเสนอของบทความการเคลื่อนไหวในแต่ละประเด็นปัญหาในภาพรวม	208

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	แสดงขั้นตอนในการพัฒนาการกระทำของฝูงชน	63
2	รูปโค้งตัวของ เดวีส์ (Davies' J -Curve)	66

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญ

กระแสการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยไทย ภายใต้กรอบแห่งสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เป็นภาพที่ปรากฏขึ้นอันสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและวิถีความคิดตลอดจนค่านิยมที่มาจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างวัฒนธรรมการเมืองในสังคมไทย การให้ค่าน้ำหนักของความเป็นประชาธิปไตยเป็นประเด็นสำคัญที่มีอาจมองข้าม แต่รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งหรือประชาธิปไตยแบบตัวแทน กลับให้ค่าน้ำหนักความสำคัญในเรื่องการเลือกตั้งค่อนข้างมาก ในทิศทางของลัทธิเลือกตั้งนิยม (Electoralism) ส่งผลทำให้ละเลยข้อเท็จจริงที่ว่า ความเป็นประชาธิปไตยนั้น อำนาจที่แท้จริงเป็นของประชาชน และยังคงเป็นของประชาชนอยู่ แม้ภายหลังการเลือกตั้ง การแสดงออกที่เรียกว่า “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” ในหลายๆครั้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเป็นการเคลื่อนไหวแสดงออกในการใช้สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนภายใต้กรอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารประเทศ รัฐธรรมนูญจึงเป็นเสมือนเครื่องมือสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้บังเกิดผล เพื่อบรรลุเป้าหมายตามทิศทางที่ผู้ปกครองหรือรัฐต้องการ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นข้อบัญญัติที่ระบุดึงสิทธิอำนาจ หน้าที่ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครองหรือรัฐกับประชาชน เช่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญก็จะมีข้อบัญญัติที่จำกัดอำนาจของรัฐบาล และกำหนดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ (อานนท์ อาภาภิรม, 2528 : 57 ; อ่างถึงใน จักษ์ พันธุ์เพชร, 2551 : 34)

ประเทศไทยนั้น นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองเมื่อ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาของประเทศไทย ทำให้มีการประกาศใช้และยกเลิกรัฐธรรมนูญ ไทยถึง 17 ฉบับ รวมถึงรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2540 เนื้อหาที่เป็นลายลักษณ์อักษรตามรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2540 ได้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองไทย คือมีการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของภาครัฐรวมทั้งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญให้ได้ปรากฏเห็น

จากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2540 ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปทางการเมืองในหลายๆด้าน เช่นการให้วุฒิสมาชิกมาจากการเลือกตั้ง และการให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารจนเกิน

ขอบเขต ทำให้เกิดการคอร์รัปชันและผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมากในการบริหารงานของภาครัฐ ส่งผลให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบรวมตัวกันในลักษณะการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน เพื่อใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการตรวจสอบการบริหารงานของภาครัฐ ณ ช่วงเวลาดังกล่าวประเด็นการเคลื่อนไหวหลักๆจึงอยู่ที่ประเด็น “ผลประโยชน์แห่งชาติ” และขยายขอบเขตสู่ประเด็นอื่นๆตามมา อันนำไปสู่ความรื้อนแรงทางการเมือง กระทั่งจบลงที่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองด้วยการรัฐประหารในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 อันนำไปสู่การได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550 ในวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 (รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน) บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญก็มิได้ตัดทอนสิทธิเสรีภาพที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2540 หากแต่ได้มีการบัญญัติให้หลักการเดิมที่มีอยู่มีความกระจ่างชัดมากขึ้น โดยเพียงกำจัดจุดอ่อนของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2540 ที่ก่อให้เกิดการผูกขาดอำนาจรัฐและการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม การดำเนินการทางการเมืองที่ขาดความโปร่งใสไม่เป็นธรรมและขาดจริยธรรม กระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ขาดประสิทธิภาพ การแทรกแซงองค์กรอิสระของภาครัฐ และการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญที่ยังไม่ได้ให้การคุ้มครองและส่งเสริมอย่างเต็มที่

โดยที่รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550 มีแนวทางอันเป็นสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญที่ได้มุ่งถึงการคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การลดการผูกขาดอำนาจรัฐและแก้ไขการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม โดยการเสริมสร้างอำนาจทางการเมืองแก่ให้ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้มีส่วนกำหนดและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ อาทิ บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550 หมวดที่ 3 เสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 28 บุคคลสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตาม.... ซึ่งรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2540 มีบทบัญญัติที่ทำให้สิทธิหลายประการไม่ถูกนำไปปฏิบัติ สืบเนื่องจากความล่าช้าของรัฐบาล รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 57 กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม.... และการออกกฎที่จะมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน แต่เนื้อความในรัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2540 บัญญัติให้บุคคลมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากรัฐก่อนดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชนและมีสิทธิแสดงความคิดเห็นตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็น... เป็นต้น

ภายใต้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กล่าวได้ว่าสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญไทย ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ ความเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมการเมืองไทย

เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงพลวัตของพัฒนาการทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไทย อาจกล่าวได้ว่า กระบวนการแตกตัวทางชนชั้น (Class Differentiation) ของคนในสังคมไทย ตั้งแต่เลิกไพร่ เลิกทาส รัฐไทยเป็นผู้ออกแบบโครงสร้างทางชนชั้นให้กับสังคมไทยผ่านบทบาททางการเมือง ในการใช้อำนาจรัฐในลักษณะอุปถัมภ์อันนำไปสู่การใช้อำนาจในการควบคุมประชาชน ทั้งนี้ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 59) ได้กล่าวว่า กระบวนการแตกตัวทางชนชั้นของคนในสังคมไทยนั้น แรงผลักดันดังกล่าวของรัฐไทยมีส่วนทำให้ระบอบประชาธิปไตยไทยมักถูกบิดเบือนให้ถูกจำกัดด้วยอยู่แค่กระบวนการจัดการรัฐบาลมาเป็นส่วนหัวของรัฐบาลหรือเป็นแค่การเปิดพื้นที่แข่งขันทางการเมืองให้กับชนชั้นหมู่เหล่าต่างๆ มากกว่าการจัดการความสัมพันธ์ใหม่ระหว่างรัฐกับสังคม เมื่อระบอบการปกครองครองที่น่าวจะเป็นของคนส่วนใหญ่ และเพื่อคนส่วนใหญ่ ดังเจตจำนงแรกเริ่มเมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย ที่มีผู้แทนของประชาชนที่เรียกว่า ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ซึ่งเปิดโอกาสให้ตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีบทบาททางการเมืองเพื่อตัดสินใจและจัดสรรคุณค่าทางสังคมแทนประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ อันเป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมประชาธิปไตย แต่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่โครงสร้างพื้นฐานทางการเมืองและสังคมอย่างแท้จริง ซึ่งพิจารณาได้จากรัฐธรรมนูญที่ยังมิได้มีแนวทางส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างชัดเจน ในการถ่วงดุลอำนาจและการตรวจสอบการบริหารงานของภาครัฐ

ที่กล่าวมา ล้วนเป็นภาพสะท้อนที่ทำให้เห็นปัญหาที่เกิดจากความไม่เพียงพอของระบบตัวแทนในระบอบประชาธิปไตยไทย เมื่อระบบผู้แทนของประชาชนบิดเบือนไปจากหลักการแล้ว นอกจากจะบั่นทอนความเจริญก้าวหน้าทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจแล้ว ยังไม่เพียงพอในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคมให้เกิดความเท่าเทียมได้ ปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมานี้นำไปสู่การเรียกร้องเคลื่อนไหวและแสดงออกของประชาชน อันสะท้อนถึงการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในสังคมไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการขับเคลื่อนการบริหารงานของภาครัฐ โดยที่ ประภาส ปิ่นตบแต่ง (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2541 : 5) ชี้ให้เห็นว่าในสังคมไทยนั้น ได้มีการเคลื่อนไหวของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารงานของภาครัฐ ผ่านปรากฏการณ์การเดินขบวน ชุมนุมประท้วงที่เกิดขึ้นในปี 2538 ซึ่งมีจำนวนถึง 754 ครั้ง ทั้งนี้ข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ปริมาณการเดินขบวน ชุมนุมประท้วงมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นมาก เมื่อเทียบกับการสำรวจเกี่ยวกับการชุมนุมประท้วงในปี 2518-2519 ซึ่งพบว่าการชุมนุมประท้วงที่ปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นเพียง 153 ครั้ง เท่านั้น (ประธาน สุวรรณมงคล, 2523 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2541 : 5) การเคลื่อนไหวของประชาชนในสังคมไทย การขยายตัวและการรวมกลุ่มของประชาชน ก่อเกิดการเคลื่อนไหวต่อสู้

การประชุมประท้วง การใช้สัญลักษณ์ พิธีกรรม และการรวมตัวของประชาชนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งนับเป็นการเปลี่ยนแปลงที่นำมาสู่การเคลื่อนไหวของประชาชนที่เรียกว่า “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” ที่ทำให้ออกเกิดผลกระทบต่อข้อกำหนดทิศทางในการบริหารงานของภาครัฐ การเรียกร้องในการจัดสรรทรัพยากรที่มีคุณค่าทางสังคมที่รัฐพยายามผูกขาด ส่งผลทำให้มีการเคลื่อนไหวภาคประชาชนอย่างกว้างขวางในสังคมไทยในปัจจุบัน

การสืบค้นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวดังกล่าว ได้ข้อค้นพบว่า แม้จะไม่เน้นการใช้คำที่เหมือนกัน แต่แนวคิดหรือการให้ความหมายเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวที่เสนอไว้ มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับคำว่า “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” โดยมีการเน้นย้ำไปถึงจุดสำคัญที่ การให้ค่าน้ำหนักของการเคลื่อนไหวอย่างมีจิตสำนึกทางการเมืองของกลุ่มประชาชน เพื่อลดฐานะการครอบงำของรัฐและเพื่อโอนอำนาจบางส่วนจากรัฐมาให้ประชาชนใช้ดูแลชีวิตตนเองโดยตรง ทิศทางการเคลื่อนไหวเหล่านี้ ประภาส ปิ่นตบแต่ง (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 19-21) ได้อธิบายถึงการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนว่า เป็นปรากฏการณ์ของขบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนในรูปแบบลักษณะต่างๆ การเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง และการรวมตัวกันของประชาชนเพื่อสร้างพลังทางการเมือง ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นตัวกระทำการหรือตัวแสดงในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคมและการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาททางการเมืองภาคประชาชน โดยหยิบยกคำว่า “ขบวนการทางสังคม” มาอธิบาย “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” เพราะ “ขบวนการทางสังคม” มีลักษณะแนวคิดเช่นเดียวกับแนวคิด “การเมืองภาคประชาชน” ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 140) ที่อธิบายว่า การเมืองภาคประชาชน เป็นการเมืองแบบมีส่วนร่วมของพลเมือง (Participatory Democracy) ซึ่งครอบคลุมถึงการเคลื่อนไหวของสาธารณชนทั่วไป ในการแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการสาธารณะ และการเคลื่อนไหวของประชาชนเฉพาะกลุ่ม เพื่อแสดงสิทธิในการกำหนดวิถีชีวิตของตนหรือเพื่อยับยั้งการกระทำของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของพวกเขา โดยที่ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 168-169) ได้แสดงทฤษฎีเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวในลักษณะนี้โดยแยกเป็นแนวทางหลักๆ ไว้คือ 1. การเคลื่อนไหวร้องทุกข์หรือเรียกร้องให้รัฐเข้ามาแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการเหลียวแล 2. การเคลื่อนไหวที่มุ่งตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ 3. การประท้วงอำนาจรัฐและเรียกร้องให้ถ่ายโอนอำนาจที่รัฐเคยมีมาเป็นของประชาชน 4. การร่วมมือเชิงวิพากษ์ (Critical Cooperation) กับรัฐหรือเกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ (Constructive Engagement) เพื่อเบียดแย้งพื้นที่ในกระบวนการใช้อำนาจมาเป็นของประชาสังคม

การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในสังคมไทยนั้น แม้จะเริ่มก่อตัวขึ้นจากประเด็นการเรียกร้องต่อระบอบการปกครอง หากแต่การเคลื่อนไหวในปัจจุบันไม่ได้มุ่งเพื่อเปลี่ยนแปลง

อำนาจรัฐ หากแต่มุ่งลดทอนและปรับการใช้อำนาจของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ ให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน โดยที่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐนั้น ณรงค์ บุญสวยขวัญ (ณรงค์ บุญสวยขวัญ, 2552 : 3) ได้ชี้ให้เห็นว่ามีผลสืบเนื่องจาก ปัญหาในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนที่แสดงให้เห็นในรูปของนโยบายของรัฐบาลและทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ค่อนข้างมีข้อจำกัด โครงการพัฒนาของรัฐบาลบางโครงการไม่ได้ดำเนินการตรงตามความต้องการของประชาชนหรือบางครั้งอาจสร้างความเดือนร้อนให้ประชาชน จนเกิดการเคลื่อนไหวของภาคสังคมตอบโต้ นโยบายของรัฐบาล ฝ่ายการเมือง หน่วยงานราชการ อันปรากฏให้เห็นมากขึ้นและต่อเนื่องขึ้น ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลสืบเนื่องจากการบริหารงานของภาครัฐตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด

จากที่กล่าวมา เมื่อการบริหารงานของภาครัฐได้ดำเนินไปในทิศทางที่ไม่สามารถส่งผลให้ภาคประชาชนเข้าถึงอำนาจรัฐที่จะเอื้อหรือสนองประโยชน์อันพึงมีพึงได้ให้แก่ตนได้ตามอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตย ด้วยข้อจำกัดแห่งรัฐธรรมนูญหรือการไม่มีองค์กรหรือพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริง ปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนต่อการทวงถามถึงสิทธิและเสรีภาพอันพึงมีพึงได้โดยชอบตามรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550) รวมถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อาจก้าวข้ามไปถึงการแสดงออกและเคลื่อนไหวที่เกินขอบเขตของกฎหมายได้ เนื่องด้วยการเคลื่อนไหวของกลุ่มประชาชนต่าง ๆ นั้น ก่อเกิดจากประเด็นที่หลากหลาย ซึ่งการเคลื่อนไหวในรูปของภาคประชาชนที่ขาดประสิทธิภาพ ทิศทาง รูปแบบ และกรอบในการควบคุม นั้น ย่อมมีโอกาสที่จะนำไปสู่สถานการณ์ ในอันที่จะละเมิดกฎหมายได้ ในขณะที่การบริหารงานของภาครัฐในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญที่ขาดแนวทางและขอบเขตที่ชัดเจน ก็ย่อมมีแนวโน้มที่อาจนำไปสู่การประทุ การใช้กำลัง และความรุนแรงได้เช่นกัน

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มิได้เป็นเพียงเส้นกำกับพฤติกรรมของผู้ใช้สิทธิในการเคลื่อนไหวชุมนุมหรือป้องกัน การ “ใช้สิทธิเกินขอบเขต” ของความเป็นประชาธิปไตย จนอาจไปละเมิดหรือกระทบสิทธิของผู้อื่นเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือที่กำหนดทิศทางสำหรับภาครัฐในการบริหารงานในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ รวมทั้งเป็นมาตรวัดความชอบธรรมในการบริหารงานของภาครัฐ บนพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยด้วย

อย่างไรก็ตาม สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย อย่างสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ อาทิ การเคลื่อนไหวชุมนุมนี้ นับว่าเป็นประเด็นที่อ่อนไหว ดังนั้นประเด็นในแง่ของการเคลื่อนไหวแสดงออกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ทิศทาง รูปแบบ ของการชุมนุมว่าเป็นอย่างไร และปัญหาความเดือดร้อนที่นำมาสู่การเคลื่อนไหวอยู่ที่ประเด็นปัญหาหลักขณะใด จึงถือได้ว่าเป็นประเด็นที่สำคัญและควรตระหนักยิ่ง กรณีการเคลื่อนไหวที่เกินขอบเขตจนนำไปสู่เหตุการณ์รุนแรง การปะทะที่มีผู้บาดเจ็บล้มตาย ย่อมไม่ใช่เรื่องผิดปกติ หากภาครัฐจะถูกต้องตรวจสอบหรือถูกตั้งคำถาม ถึงความเหมาะสมแห่งวิธีการและความรับผิดชอบ แต่ถือว่าผิดปกติมากหากสังคมไม่สนใจปัญหา ทิศทาง และรูปแบบของการเคลื่อนไหว ไม่คิดหาคำตอบ หรือทวงถามถึงสิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวตามรัฐธรรมนูญ

เมื่อปฏิกริยาทางสังคมเบนเข็มไปในทิศทางที่กล่าวมา การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการเข้าถึงอำนาจรัฐ สิทธิ ความเสมอภาค เสรีภาพ และประโยชน์อันพึงมีพึงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550) ที่อยู่บนพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย จากการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด เพื่อทวงถามถึงสิทธิและเสรีภาพอันพึงมีพึงได้ตามรัฐธรรมนูญที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด การแสดงออกในลักษณะการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่ปรากฏขึ้นในประเทศไทยนั้น เป็นประเด็นอันนำไปสู่การศึกษาวิจัย “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ในอันที่จะเป็นพลังผลักดันที่มีคุณค่าต่อการบริหารงานภาครัฐของไทยในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ บนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาจำแนกและจัดกลุ่มประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน
2. เพื่อศึกษาทิศทางและรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

คำถามการวิจัย

1. ปัญหาใดบ้างที่เป็นประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

2. การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพ ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน เป็นไปในทิศทางใด

3. รูปแบบการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน เป็นไปในรูปแบบใด

นิยามศัพท์เฉพาะ

การนิยามให้ความหมายศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมีดังนี้ คือ

การเคลื่อนไหวภาคประชาชน หมายถึง การเคลื่อนไหวแสดงออก รวมตัวรวมกลุ่มของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารงานของภาครัฐ โดยการแสดงออกซึ่งผลกระทบที่ได้รับต่อภาครัฐเพื่อมุ่งหวังให้เกิดการแก้ปัญหา บนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้

รัฐธรรมนูญ หมายถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย อันเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานของภาครัฐ ที่กำหนดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไทย (เฉพาะในมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ อันเป็นรูปแบบในการศึกษาการแสดงออกของภาคประชาชนที่สะท้อนถึงปัญหาในการบริหารงานของภาครัฐในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

ประสิทธิภาพในการบริหารงานของภาครัฐ หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐ โดยใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่ไม่ส่งผลกระทบ อันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของประชาชนที่รวมตัวกันจากปัญหาใน

การบริหารงานของภาครัฐ บนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้

ทิศทางการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน หมายถึง การเคลื่อนไหวของประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ อันมีปริมาณ ความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย

รูปแบบการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกในการเคลื่อนไหวของประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่พ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่นำมาศึกษาวิจัย

ประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน หมายถึง การชี้ให้เห็นประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ของประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการเคลื่อนไหวของประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 นำมาตีความควบคู่กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย)

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาวิจัยในประเด็นนี้เป็นการศึกษาประเด็นปัญหา ทิศทาง รูปแบบ ของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เพื่อสร้างความเข้าใจการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในสังคมไทย โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เป็นประเด็นในการ

เคลื่อนไหวก้าว และแสดงให้เห็นทิศทางของการเคลื่อนไหวดังกล่าว ทั้งจำแนกประเภทและรูปแบบในการเคลื่อนไหวก้าวของภาคประชาชนในสังคมไทย คือ

1. ศึกษาเฉพาะในมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน เพียงบางบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 คือ

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ 1 มาตรา 26, 27, 28, 29

ส่วนที่ 7 มาตรา 45

ส่วนที่ 10 มาตรา 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62

ส่วนที่ 11 มาตรา 63, 64

ส่วนที่ 12 มาตรา 66, 67

หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน

มาตรา 163, 164, 165

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 1 มาตรา 26, 27, 28, 29 เป็นบททั่วไปที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นฐานในการศึกษา แต่มิได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลในการแจกแจงนับจัดทำเป็นความถี่เพื่อศึกษา ปัญหา ทิศทาง รูปแบบ ในการเคลื่อนไหวก้าวของภาคประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

ขอบเขตและข้อจำกัดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาการเคลื่อนไหวก้าวของภาคประชาชนที่ได้รับผลกระทบที่มาจากการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีการเคลื่อนไหวก้าวโดยอ้างอิงสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 รับรองให้สิทธิและเสรีภาพไว้คือ

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ 1 มาตรา 26, 27, 28, 29

ส่วนที่ 7 มาตรา 45

ส่วนที่ 10 มาตรา 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62

ส่วนที่ 11 มาตรา 63, 64

ส่วนที่ 12 มาตรา 66, 67

หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน

มาตรา 163, 164, 165

ข้อจำกัดการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบงานวิจัยเป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ในรูปแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจึงเป็นข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยแต่ละข้อมูลได้นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยดังนี้ คือ

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ 1 มาตรา 26, 27, 28, 29

(ใช้ในการทบทวนองค์ความรู้และอ้างอิงการเรียบเรียงพรรณนา)

ส่วนที่ 7 มาตรา 45

ส่วนที่ 10 มาตรา 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62

ส่วนที่ 11 มาตรา 63, 64

ส่วนที่ 12 มาตรา 66, 67

หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน

มาตรา 163, 164, 165

(ใช้ในการทบทวนองค์ความรู้ การอ้างอิงการเรียบเรียงพรรณนา

และการวิเคราะห์เนื้อหา)

2. เอกสารทางวิชาการ

(ใช้ในการทบทวนองค์ความรู้ การทบทวนวรรณกรรมและอ้างอิงการเรียบเรียง

พรรณนา)

3. รายงานการวิจัย

(ใช้ในการทบทวนองค์ความรู้ การทบทวนวรรณกรรมและอ้างอิงการเรียบเรียง

พรรณนา)

4. ข้อมูลสารสนเทศอินเทอร์เน็ต

(ใช้ในการทบทวนองค์ความรู้ การทบทวนวรรณกรรมและอ้างอิงการเรียบเรียง
พรรณนา)

5. ฐานข้อมูลสี่หนังสือพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ) ในส่วนบทความที่เป็นข้อมูล
ข่าวสารของประเด็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงมิตินี้ตั้งแต่
การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 คือ วันที่ 24 สิงหาคม
2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553 ซึ่งเป็นวันยุติการเคลื่อนไหวชุมนุมครั้งสำคัญในปีดังกล่าว
(โดยจัดเป็นช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูล)

(ใช้ในการอ้างอิงการเรียบเรียงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่
ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตาม
รัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550
เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

2. ทำให้ทราบถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย
ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหว
แสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด
ในการบริหารงาน

3. ทำให้ทราบถึงรูปแบบในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการ
เคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งหวังว่าจะเป็นแนวทางอัน
นำไปสู่การรับรู้กรณีของประเด็นที่นำไปสู่การการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิ
และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และวรรณกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย ทั้งในแง่ของแนวคิด ทฤษฎี และการให้ความหมายเพื่อนำมาเป็นฐานในการวิเคราะห์การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” และได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแนวทางในการศึกษาและเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว ซึ่งสามารถประมวลสรุปเป็นเนื้อหาได้ โดยสังเขป เป็น 4 ประเด็น ดังนี้

1. แนวความคิดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพและหลักการของประชาธิปไตย
2. แนวความคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและสิทธิ เสรีภาพในรัฐธรรมนูญ
3. แนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน
4. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพและหลักการของประชาธิปไตย

1.1 แนวความคิดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพ

แนวความคิดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์นี้ถือกำเนิดหรือที่มาจากแนวคิดในเรื่อง สิทธิตามธรรมชาติ (Natural Right) ซึ่งเป็นแนวความคิดในทางการเมืองหรือปรัชญาทางการเมืองของตะวันตก สาระสำคัญของแนวคิดในเรื่อง “สิทธิตามธรรมชาติ” อยู่บนพื้นฐานที่ว่ามนุษย์ทั้งหลายเกิดมาเท่าเทียมกัน โดยมนุษย์มีสิทธิบางประการที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิดจนกระทั่งถึงแก่ความตาย สิทธิดังกล่าวได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพในร่างกาย สิทธิในทรัพย์สิน และความเสมอภาค ซึ่งเป็นสิทธิที่ไม่สามารถโอนให้แก่กันได้และใครจะล่วงละเมิดมิได้ หากมีการล่วงละเมิด ก็อาจจะก่อให้เกิดอันตรายหรือกระทบกระเทือนเสื่อมเสียต่อสภาพของความเป็นมนุษย์ได้

ความมุ่งหมายที่แท้จริงของนักปรัชญาหรือนักคิดในทางการเมืองที่เสนอความคิดในเรื่อง “สิทธิตามธรรมชาติ” มีความมุ่งหมายเพื่อจำกัดอำนาจของ “รัฐ” หรือ “ผู้มีอำนาจปกครองรัฐ” กล่าวคือ นักคิดทางการเมืองเห็นว่า มีการขัดแย้งกันอยู่ตลอดเวลาระหว่างผู้อยู่ใต้อำนาจปกครองของรัฐ ซึ่งได้แก่ประชาชนพลเมืองทั้งหลายกับ “ผู้มีอำนาจปกครองรัฐ” ผู้อยู่ใต้

อำนาจปกครองของรัฐพยายามค้น รมที่จะ มีสิทธิเสรีภาพให้มากที่สุดเท่าที่จะ มีได้ แต่ในขณะเดียวกัน “ผู้มีอำนาจปกครองรัฐ” ก็มีแนวโน้มที่จะใช้อำนาจอย่างเต็มที่เสมอ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น นักคิดในทางการเมืองจึงคิดค้นหาวิธีที่จะจำกัดอำนาจของ “รัฐ” หรือของ “ผู้มีอำนาจปกครองรัฐ” โดยการอ้างถึง “สิทธิตามธรรมชาติ” ว่าเป็นสิทธิที่มนุษย์มีติดตัวมาแต่กำเนิด “รัฐ” หรือ “ผู้มีอำนาจปกครองรัฐ” จะล่วงละเมิดมิได้ ซึ่งต่อมาแนวความคิดในเรื่อง “สิทธิตามธรรมชาติ” ดังกล่าว ได้มีการขยายความจนกลายเป็น “สิทธิในการจำกัดอำนาจรัฐ” โดยอาศัยแนวคิดที่ว่าด้วย “สิทธิตามธรรมชาติ” ซึ่งมีสาระสำคัญว่ามนุษย์เราเกิดมาต่างก็มีสิทธิติดตัวบางประการที่ “รัฐ” หรือ “ผู้มีอำนาจปกครองรัฐ” ไม่อาจล่วงละเมิดได้ ดังนั้นจึงเปรียบเทียบว่าระหว่าง “ผู้มีอำนาจปกครองรัฐ” กับ “ผู้อยู่ใต้อำนาจปกครองรัฐ” ซึ่งได้แก่ประชาชนพลเมือง มีอาณาเขตอยู่อาณาเขตหนึ่งที่ห้ามมิให้ “ผู้ใช้อำนาจปกครองรัฐ” ล่วงล้ำเข้าไปใช้อำนาจรัฐได้ เมื่อ “ผู้ใช้อำนาจปกครองรัฐ” มีพันธะกรรมที่จะต้องคงไว้ ไม่ใช้อำนาจรัฐ จึงเท่ากับประชาชนพลเมืองของรัฐมีสิทธิในการจำกัดอำนาจรัฐนั่นเอง (สุโขทัยธรรมมาธิราช, กฎหมายมหาชน, 2546 : 465)

จากแนวคิดที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพมีการนิยามในการให้ความหมายสิทธิและเสรีภาพ คือ

สิทธิ (Right) หมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือบุคคลอื่น (วรพจน์ วิศวตพิชญ์, 2538 : 22 อ้างถึงใน มานิตย์ จุมปา, 2551 : 105) เช่น สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิในชีวิตและร่างกาย เป็นต้น สิ่งใดที่รัฐธรรมนูญกำหนดเป็นสิทธิ หมายความว่า รัฐให้สิทธิแก่ประชาชนโดยรัฐมีพันธะกรรม (หน้าที่) ที่จะต้องทำให้ประชาชนได้รับสิทธินั้น เปรียบประดุจรัฐเป็นลูกหนี้ ประชาชนเป็นเจ้าหนี้

เสรีภาพ (Liberty) หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของผู้อื่น มีอิสระที่จะกระทำการหรืองดเว้นการกระทำการ (วรพจน์ วิศวตพิชญ์, 2538 : 22 อ้างถึงใน มานิตย์ จุมปา, 2551 : 105) เช่น เสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร เสรีภาพในการเดินทาง เป็นต้น สิ่งใดที่รัฐธรรมนูญกำหนดเป็นเสรีภาพ หมายความว่า ประชาชนมีเสรีภาพเช่นนั้น โดยรัฐมีหน้าที่ทั่วไปที่จะคงไว้ ไม่ขัดขวางการใช้เสรีภาพนั้นของประชาชน แต่รัฐไม่มีหน้าที่โดยเฉพาะเจาะจงที่จะต้องจัดหาสิ่งที่เป็นเสรีภาพให้ เสรีภาพจึงต่างจากสิทธิที่ว่า สิ่งใดเป็นสิทธิถือว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะเจาะจงในการทำให้ประชาชนได้รับสิทธินั้น

มงเตสกีเออ (Montesquieu) ได้กล่าวถึงเสรีภาพไว้ในงานเขียนว่า “เสรีภาพของราษฎร ก็คือ ความสงบสุขทางความนึกคิด ซึ่งมาจากความเห็นของแต่ละคนในเรื่องของความปลอดภัยของตน และเพื่อที่ตนจะได้มีความปลอดภัยนี้ได้ การปกครองจะต้องเป็นไปในลักษณะ

ที่ว่าราษฎรคนหนึ่งไม่ต้องเกรงกลัวราษฎรอีกคนหนึ่ง” (วิภาวรรณ ตูยานนท์, 2528 : 195-198 อ้างถึงใน จักร์ พันธุ์เพชร, 2551 : 66-67)

ยุคเริ่มแรกในการก่อตั้งรัฐ มีความเห็นเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพว่า สิทธิและเสรีภาพเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญและไม่ใช่นี้อาสาละของรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่กำหนดโครงสร้างและกลไกในการปกครอง แต่ในยุคประชาธิปไตยได้มีการให้ความสำคัญแก่สิทธิและเสรีภาพเป็นอย่างมาก รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรในประเทศต่างๆ จึงได้มีการบัญญัติเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นหลักประกันไม่ให้รัฐใช้อำนาจก้าวล่วงเข้าไปรุกรานสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป เพราะรัฐที่เป็นประชาธิปไตย เกณฑ์ในการวัดความเป็นประชาธิปไตยคือ สิทธิและเสรีภาพของคนในรัฐนั้น (มานิตย์ จุมปา, 2551 : 105)

1.2 ประชาธิปไตย

ความหมายและความสำคัญ

“ประชาธิปไตย” แปลความมาจากคำว่า Democracy ในภาษาอังกฤษ ซึ่งมีฐานศัพท์มาจากภาษากรีกคือ “Demokratia” อันเป็นคำที่เกิดจากการรวมกันของคำว่า “Demos” ที่แปลว่าประชาชน (The People) กับคำว่า “Kratia” ที่มีรากฐานมาจากคำกริยาของคำว่า “Kratien” หรือเมื่อเป็นคำนามจะเขียนว่า “Kratos” ที่แปลว่าการปกครอง (To Rule) เพราะฉะนั้นคำว่า “Demokratia” จึงแปลว่าการปกครองโดยประชาชน (Government by the People) (Raymond, 1983, 93 อ้างถึงใน จักร์ พันธุ์เพชร, 2550 : 121)

ประชาธิปไตย (Democracy) มีการให้คำจำกัดความมากมายต่อคำว่า ประชาธิปไตย โดยเป็นศัพท์ที่ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย แต่ในความแพร่หลายนั้นกลับเป็นการนำไปใช้ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งในแง่ของรากฐานความคิดและการปฏิบัติ ประชาธิปไตยของแต่ละประเทศ มีรากฐานความคิด การปฏิบัติ การนิยาม และ การตีความ แตกต่างกันไป ดังจะเห็นได้จากในประเทศที่มีการปกครองด้วยระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ มีการให้นิยามระบอบการปกครองว่าเป็นระบอบประชาธิปไตยของประชาชน (Peoples Democracy) โดยมีฐานความคิดในการอธิบายความเป็นประชาธิปไตยว่า ประชาธิปไตยที่ถูกต้องจะต้องเป็นการปกครองเพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม โดยเป็นการเน้นรูปแบบการปกครองที่มีรัฐบาลเพื่อประชาชน แต่ไม่ใช่รัฐบาลโดยประชาชน (Ranney, 1962 : 172-173 อ้างถึงใน จักร์ พันธุ์เพชร, 2550 : 112)

ในการนิยามให้ความสำคัญกับคำว่าประชาธิปไตย ได้ถูกนำไปใช้แม้ทั้งในการปกครองรูปแบบฟาสซิสต์ (Fascism) ดังที่ เบนนิโต มุสโสลินี (Benito Mussolini) ผู้นำลัทธิฟาสซิสต์ ในอิตาลี กล่าวว่า การปกครองในรูปแบบฟาสซิสต์ เป็นวิธีการที่จะบรรลุถึงความป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงได้ หรือแม้กระทั่ง ออดอล์ฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) ผู้นำลัทธิฟาสซิสต์ของเยอรมนี ก็กล่าวในทำนองเดียวกันว่า การปกครองโดยพรรคนาซี (Nazi) เป็นรูปแบบการปกครองที่ดีที่สุดของรัฐประชาธิปไตยสมัยใหม่

จากการนำคำว่าประชาธิปไตยไปใช้ในแนวทางที่แตกต่างกัน ทำให้ต้องมีการนำส่วนขยายที่อธิบายถึงรูปแบบที่เป็น ลักษณะเฉพาะ ของการปกครองเพิ่มเข้าไปกับคำว่าประชาธิปไตย เช่น เสรีประชาธิปไตย (Liberal Democracy) ประชาธิปไตยแบบตะวันตก (Western Democracy) ประชาธิปไตยพหุนิยม (Plural Democracy) ประชาธิปไตยประชาชน (People Democracy) หรือประชาธิปไตยสังคมนิยม (Socialist Democracy) แต่ในรูปแบบที่เป็นลักษณะเฉพาะของการปกครองที่กล่าวมานี้ เป็นเพียงการกล่าวถึงเฉพาะประชาธิปไตยซึ่งเป็นอุดมการณ์ที่อยู่ระหว่าง อุดมการณ์เสรีนิยม (Liberalism) ซึ่งเน้นอิสระและเสรีภาพของปัจเจกบุคคล กับอุดมการณ์ อนุรักษ์นิยม (Conservatism) ที่เน้นอำนาจรัฐและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมมากกว่าการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ปัจเจกบุคคล (จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 112-113)

ในความแตกต่างหลากหลายของการให้นิยามเฉพาะในรูปแบบการปกครอง แม้จะมีความแตกต่างที่หลากหลาย แต่ประเด็นที่สำคัญคือ การให้การยอมรับใน “ประชาธิปไตย” พิจารณาได้จากการให้นิยามเฉพาะในรูปแบบการปกครองที่ให้ความสำคัญในประชาธิปไตย โดยมีคำว่า ประชาธิปไตยเข้าไปเกี่ยวข้อง การนิยามให้ความหมายรูปแบบการปกครองในแต่ละรูปแบบสามารถศึกษาพิจารณาความเป็นประชาธิปไตยของการปกครองในแต่ละรูปแบบได้ จากการเปรียบเทียบความสอดคล้องของรูปแบบการปกครองกับอุดมการณ์ประชาธิปไตย

1.3 อุดมการณ์ประชาธิปไตย

อุดมการณ์ที่เป็นประชาธิปไตย จะมีหลักการที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญคือ การยอมรับว่า อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน (Popular Sovereignty) การให้ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคทางการเมือง (Political Equality) การรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน (Popular Consultation) และการปกครองโดยการยอมรับมติของเสียงข้างมาก (Majority Rule) (Renney, 1962 : 173-176 อ้างถึงใน จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 114)

อุดมการณ์ประชาธิปไตยประกอบไปด้วย

1. หลักปัจเจกชนนิยม (Individualism) เป็นการยอมรับในสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ โดยรัฐจะเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงในกิจการของปัจเจกชนให้น้อยที่สุด

2. เสรีภาพ (Liberty) ให้ประชาชนทุกคนมีเสรีภาพ เช่น เสรีภาพในการพูด (Freedom of Speech) เสรีภาพในการตีพิมพ์โฆษณา (Freedom of the Press) เสรีภาพในการนับถือศาสนา (Freedom of Religion) เสรีภาพในการชุมนุมอย่างสันติ (Freedom of Assembly) เป็นต้น แต่การกระทำดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

3. ความเสมอภาค (Equality) โดยถือว่าทุกคนเกิดมาเป็นคนมีฐานะเท่าเทียมกัน ดังนั้นย่อมมีสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคที่เป็นอุดมการณ์พื้นฐานของประชาธิปไตย ได้แก่ ความเสมอภาคในความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาคทางกฎหมาย ความเสมอภาคในโอกาส และความเสมอภาคทางการเมือง เป็นต้น

4. ภราดรภาพ (Fraternity) คือ การอยู่กันอย่างเป็นมิตร มีความสัมพันธ์เสมือนญาติหรือพี่น้องกัน ไม่มีการเหยียดผิวหรือแบ่งชนชั้นในลักษณะของความขัดแย้ง (จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 114-115)

1.4 หลักการประชาธิปไตย

จากอุดมการณ์ของประชาธิปไตยที่กล่าวมา นำมาสู่หลักการอันเป็นเนื้อหาของประชาธิปไตย อันประกอบด้วย

1. อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน (Popular Sovereignty) แม้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญในประเด็นความต้องการของปวงชนเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของสังคม ซึ่งการที่จะบรรลุหลักการที่กล่าวมาข้างต้น ได้นั้นจะต้องเป็นรูปแบบการปกครองที่สามารถทำให้ทุกคนในสังคมสามารถแสดงออกถึงความต้องการของตนได้ อีกทั้งต้องจัดให้มีการปกครองเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกคนในสังคมด้วยเช่นกัน จากหลักการดังกล่าวจึงสอดคล้องกับหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทางตรง (Direct Democracy) แต่ด้วยข้อจำกัดหลายประการในสังคมปัจจุบันที่มีความซับซ้อนทั้งในแง่ของจำนวนประชากรและลักษณะความสัมพันธ์ของประชากรทำให้ไม่สามารถใช้รูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยทางตรงได้ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน จึงเป็นประชาธิปไตยทางอ้อม (Indirect Democracy) ผ่านการเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครอง สิ่งที่แสดงถึงอำนาจอธิปไตยของปวงชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยทางอ้อมจึงประกอบไปด้วย

1.1 การเลือกตั้ง (Election) โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่บริหารประเทศและออกกฎหมายเพื่อให้เกิดการปกครองตามหลักนิติธรรม (The Rule of Law) การเลือกตั้งจึงเป็นวิธีการที่ประชาชนใช้ในการควบคุมการทำหน้าที่ของรัฐสภา ในฐานะสภาที่ทำหน้าที่ทางนิติบัญญัติและรัฐบาลในฐานะบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารประเทศ เพราะผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนผู้เลือกตั้ง จะต้องเข้าไปทำหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย โดยมีความรับผิดชอบต่อประชาชนโดยตรง (จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 129)

การเลือกตั้งบุคคลเพื่อไปทำหน้าที่แทน ถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นวิถีทางเดียวที่สามารถเลือกผู้ปกครองได้ตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชนส่วนใหญ่ จึงกล่าวได้ว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องมีการเลือกตั้ง แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า ประเทศที่มีการเลือกตั้งจะต้องมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ก. การเลือกตั้งโดยอิสระ (Free Election) การเลือกตั้งอย่างอิสระจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อ ผู้เลือกตั้งอยู่ในสถานะที่ปราศจากการถูกอำนาจอื่นใดบังคับและมีอิสระในการตัดสินใจอย่างสมบูรณ์

ข. การลงคะแนนเสียงแบบลับ (Secret Voting) เป็นหลักการที่สำคัญเพื่อเป็นการคุ้มครองแก่ผู้ลงคะแนนเสียงสามารถใช้วิจารณญาณของตนได้อย่างสมบูรณ์ เป็นเอกลักษณ์ของบุคคลผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงที่ผู้อื่นจะล่วงละเมิดมิได้

ค. การเลือกตั้งอย่างแท้จริง (Genuine Election) เปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการลงสมัครรับเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติครบตามกฎหมายทุกคนสามารถกระทำได้

ง. การเลือกตั้งที่มีกำหนดระยะเวลา (Periodic Election) การกำหนดวาระในการดำรงตำแหน่งของผู้แทนไว้เป็นระยะเวลาที่แน่นอน

จ. การมีสิทธิเลือกตั้งอย่างเสมอภาค (Equal Suffrage) หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนจะต้องมีคะแนนเสียงที่เท่ากัน และมีน้ำหนักของคะแนนเสียง (Equally Weighted) เท่ากันด้วย

ฉ. การมีสิทธิเลือกตั้งอย่างทั่วถึง (Universal Suffrage) คือการที่ไม่มีการจำกัดสิทธิการเลือกตั้งไว้กับบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกคนในสังคมจะมีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมด เพราะอย่างน้อยที่สุดผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ต้องมีคุณสมบัติพื้นฐานครบถ้วนตามข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญของประเทศนั้น

1.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างอื่น (Political Participation) เป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สามารถกระทำการผ่านช่องทางทางการเมืองได้หลายช่องทาง เช่น พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ หรือการร่วมชุมนุมอย่างสันติเพื่อแสดงเป้าหมายที่ต้องการ แต่ทั้งนี้จะต้องอยู่ภายในกรอบอันเป็นวิถีแห่งประชาธิปไตย

2. หลักเสรีภาพ (Liberty) แนวคิดอันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญประการหนึ่ง เชื่อว่าบุคคลที่มีเสรีภาพจะสามารถพัฒนาตนเองได้มากกว่าบุคคลที่ถูกบังคับหรือ ตกอยู่ในสถานะที่ถูกจำกัดเสรีภาพ (Restrictive Conditions) แต่การมีเสรีภาพของบุคคลก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้นจะสามารถกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ ได้อย่างเสรีไร้ขอบเขต เพราะเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย หมายถึงเสรีภาพต่อการกระทำหรืองดเว้นการกระทำที่ได้รับความยินยอมจากประชาชนส่วนใหญ่ของสังคมไม่ทางตรงก็ทางอ้อม เช่น การกำหนดสิทธิตามกฎหมาย “ข้อจำกัดของเสรีภาพทำให้เกิดเสรีภาพมากกว่าเสรีภาพที่ไม่มีข้อจำกัด” เพราะฉะนั้นขอบเขตของเสรีภาพจึงเป็นเสมือนเครื่องนำทางให้บุคคลใช้สิทธิของตน ได้อย่างถูกต้องและชอบธรรม (จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 129-135)

ระบอบประชาธิปไตยได้กำหนดเสรีภาพพื้นฐานไว้ดังนี้

2.1 เสรีภาพในการคิดและการแสดงออก (Freedom of Thought and Expression) เป็นเสรีภาพพื้นฐานของบุคคลที่สามารถกระทำได้ แต่ทั้งนี้จะต้องควบคู่ไปกับการยอมรับฟังความคิดและการแสดงออกของบุคคลอื่น แม้ว่าความคิดและการแสดงออกนั้นจะแตกต่างกันไปจากสิ่งที่ตนเองยึดถือ

2.2 เสรีภาพในการเลือกตั้ง (Freedom of Voting) คือ การที่บุคคลสามารถไปใช้สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนได้อย่างเสรี โดยมีได้ถูกอำนาจอื่นบังคับและบุคคลมีเสรีภาพที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งโดยไม่ถูกอำนาจอื่นลิดรอน

2.3 เสรีภาพจากการถูกรัฐหรือบุคคลอื่นกระทำต่อตน โดยปราศจากสิทธิอำนาจที่ถูกต้องตามกฎหมาย (Freedom from Arbitrary Treatment by the State or Other People) คือเสรีภาพอันเป็นหลักประกันว่าประชาชนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติต่อตนภายในขอบเขตอำนาจตามที่กฎหมายอนุญาตเท่านั้น

2.4 เสรีภาพในการนับถือศาสนา (Freedom of Religion) คือ บุคคลทุกคนย่อมมีเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการนับถือศาสนา ตราบเท่าที่การนับถือศาสนานั้นไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน เสียหาย หรือละเมิดในสิทธิของผู้อื่น

2.5 เสรีภาพในการย้ายที่อยู่ (Freedom of Movement) โดยเป็นเสรีภาพที่ไม่จำเป็นต้องได้รับการอนุญาตจากรัฐก่อน แต่การเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัยจะต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่

ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหาย เดือดร้อน หรือละเมิดต่อสิทธิของบุคคลอื่น

2.6 เสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบโดยปราศจากอาวุธและเสรีภาพในการรวมตัวกันเป็นสมาคม (Freedom of Assembly and Association) เสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบโดยปราศจากอาวุธหรือการรวมตัวกันเพื่อแสดงบทบาทอันเป็นจุดยืนของตนเอง เป็นช่องทางหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง (การแสดงออกหรือเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคประชาชน)

2.7 เสรีภาพในเรื่องส่วนตัวอื่น ๆ (Personal Freedom) เป็นหลักประกันในการตัดสินใจของบุคคลในเรื่องส่วนตัวว่าจะสามารถกระทำได้อย่างเสรี

เสรีภาพที่กล่าวมาเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยต้องจัดให้มีขึ้นแก่ประชาชน แต่ทั้งนี้ต้องเป็นการใช้เสรีภาพที่ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหาย เดือดร้อน หรือละเมิดต่อสิทธิของบุคคลอื่น (Jacobsen and Lipman, 1970 : 65-67 อ้างถึงใน จักรพันธ์ชูเพชร, 2550 : 135-137)

3. หลักเสมอภาค (Equality) หลักความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตย หมายถึงการมีความเสมอภาคในเรื่องพื้นฐานบางประการ เพื่อเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้แก่บุคคลในสังคม เพราะการเท่าเทียมกันในทุกประเด็นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ซึ่งโดยหลักการของระบอบประชาธิปไตยแล้ว ไม่ได้มีเป้าหมายที่จะทำให้ทุกคนมีความเท่าเทียมเสมอเหมือนกันในทุกด้าน แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ปรารถนาให้เกิดกลุ่มอภิสิทธิ์ชนในสังคม ด้วยเหตุนี้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงได้กำหนดถึงความเสมอภาคขั้นพื้นฐานไว้ในหลายประเด็น

3.1 ความเสมอภาคทางการเมือง (Political Equality) คือ ทุกคนมีสิทธิในทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งในส่วนของผู้ลงคะแนนเสียงและในส่วนของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง โดยเปิดโอกาสให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียม แม้มีความแตกต่างในเรื่องความเชื่อทางอุดมการณ์ทางการเมือง

3.2 เสมอภาคทางเศรษฐกิจ (Economic Equality) ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจหมายถึงการมี “หลักประกันความมั่นคงทางเศรษฐกิจ” ในระดับที่อย่างน้อยต้องสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้ในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของสังคม

3.3 เสมอภาคทางสังคม (Social Equality) คือทุกคนในสังคมสามารถที่จะใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยปราศจากการแบ่งชั้นวรรณะ การดูหมิ่นเหยียดหยาม และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติบนพื้นฐานการให้ความเคารพซึ่งกันและกัน

3.4 เสมอภาคทางกฎหมาย (Equality of The Law) กฎหมายที่ตราออกมาจะต้องมีผลบังคับใช้กับประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคกัน ไม่มีข้อยกเว้นที่เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือมีผลบังคับใช้กับบุคคลเฉพาะบางกลุ่มบางพวกในสังคม ดังนั้นการ

สร้างความเสมอภาคทางกฎหมาย จึงเป็นการคุ้มครองบุคคลจากกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ทำให้บุคคลสามารถป้องกันสิทธิและประโยชน์อันชอบธรรมของตนได้อย่างเสมอภาค (จรรยา สุภาพ , 2527 : 8 อ้างถึงใน จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 139)

3.5 เสมอภาคในโอกาส (Equality of Opportunity) คือการให้โอกาสแก่ทุกคนในการใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่ไปในทางที่สุจริตได้อย่างเท่าเทียมกัน (จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 137-139)

4. **หลักปกครองโดยเสียงข้างมากที่เคารพเสียงข้างน้อย (The Majority Rule with Respect to Minority Rights)** ในกรณีที่ต้องมีการตัดสินใจเพื่อเลือกกระทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่งบนสถานการณ์ที่มีความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย ทางออกที่ดีที่สุดคือการเลือกปฏิบัติตามมติที่เป็นเอกฉันท์ (Unanimity) แต่หากไม่สามารถหาข้อสรุปที่เป็นเอกฉันท์ได้ ในระบอบประชาธิปไตยจะยึดหลักการตัดสินใจความขัดแย้งด้วยวิธีการลงคะแนนเสียงและเลือกที่จะปฏิบัติตามมติของเสียงข้างมาก (Majority Decision-making) โดยให้ความเคารพต่อสิทธิของเสียงข้างน้อย (Fundamental Rights of Minority) เพราะการยอมปฏิบัติตามมติของเสียงข้างมากโดยละเลยสิทธิขั้นพื้นฐานของเสียงข้างน้อย จะทำให้การปกครองกลายเป็นเผด็จการของเสียงข้างมากที่ผิดไปจากหลักการของประชาธิปไตย การปกครองโดยเสียงข้างมากที่เคารพต่อเสียงข้างน้อยจึงมีลักษณะของการยอมปฏิบัติตามข้อสรุปที่เกิดจากเสียงข้างมาก แม้บุคคลนั้นจะไม่เห็นพ้องกับมติที่เกิดขึ้น ในขณะที่กลุ่มของเสียงข้างมากก็จะต้องไม่กระทำการอันใดที่เป็นการลิดรอนหรือทำลายกลุ่มของผู้ที่มีแนวคิดแตกต่างไปจากตน

5. **หลักนิติธรรม (Rule of Law)** การยึดถือกฎหมายเป็นเกณฑ์ในการดำเนินกิจกรรม(การดำเนินงานของภาครัฐ) การยึดถือกฎหมายเป็นหลักนี้ ถือว่าเป็นนโยบายและความต้องการของประชาชน เพราะกฎหมายที่ใช้บังคับได้ถูกกำหนดขึ้น โดยผู้แทนของประชาชน จึงถือได้ว่ากฎหมายมาจากประชาชนนั่นเอง (จรรยา สุภาพ, 2528 : 31 อ้างถึงใน จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 142) จึงสามารถนำไปใช้เพื่อก่อให้เกิดความยุติธรรมและคุ้มครองเสรีภาพของบุคคล (จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2550 : 140-142)

วิทยากร เชียงกุล (วิทยากร เชียงกุล, 2551 : 87-89) อธิบายโดยการให้ทรรศนะว่าระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงนั้นจะต้องอยู่บนรากฐานหลักการที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. **หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน** คือ ประชาชนแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของโดยใช้อำนาจที่มีตามกระบวนการเลือกตั้งอย่างอิสระและทั่วถึง ในการให้ได้มาซึ่งตัวผู้ปกครองและผู้แทนของตน รวมทั้งประชาชนมีอำนาจในการคัดค้านและถอดถอนผู้ปกครองและผู้แทนที่ประชาชนเห็นว่า มิได้บริหารประเทศในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

2. **หลักเสรีภาพ** ประชาชนทุกคนมีความสามารถในการกระทำหรืองดเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่บุคคลต้องการ ตราบเท่าที่การกระทำของเขา ไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น หรือละเมิดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคมและความมั่นคงของประเทศไทย

3. **หลักความเสมอภาค** เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคน สามารถเข้าถึงทรัพยากรและคุณค่าต่างๆของสังคมที่มีอยู่จำกัดอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกกีดกันด้วยสาเหตุแห่งความแตกต่างทางชั้นวรรณะ ทางสังคม ชาติพันธุ์ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือด้วยสาเหตุอื่น

4. **หลักการปกครองโดยกฎหมายหรือหลักนิติธรรม** โดยการให้ความคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนทั้งในเรื่องสิทธิเสรีภาพในทรัพย์สิน การแสดงออก การดำรงชีพ ฯลฯ อย่างเสมอภาคกัน โดยผู้ปกครองไม่สามารถใช้อำนาจใดๆละเมิด เพิกถอน สิทธิเสรีภาพของประชาชน ได้ และไม่สามารถใช้อิทธิพลอยู่นอกกฎหมาย หรือเหนือกว่าประชาชนคนอื่นๆได้

5. **หลักเสียงข้างมาก (Majority rule) ควบคู่ไปกับการเคารพในสิทธิของเสียงข้างน้อย (Minority Rights)** การตัดสินใจใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนหมู่มาก ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งผู้แทนของประชาชนเข้าสู่ระบบการเมือง การตัดสินใจของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายตุลาการ ย่อมต้องถือเอาเสียงข้างมากที่มีต่อเรื่องนั้นๆ เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือก โดยถือว่า เสียงข้างมากเป็นตัวแทนที่สะท้อนความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชาชนหมู่มาก

หลักการเสียงข้างมากต้องควบคู่ไปกับการเคารพและคุ้มครองสิทธิเสียงข้างน้อยด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นหลักประกันว่า ฝ่ายเสียงข้างมากจะไม่ใช้วิธีการพวกมากลากไปเพื่อผลประโยชน์ความเห็นหรือกระแสความนิยมของพวกตนอย่างสุดโต่ง แต่ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งหมดเพื่อสร้างสังคมที่ประชาชนเสียงข้างน้อย รวมทั้งชนกลุ่มน้อยผู้ด้อยโอกาสต่างๆให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข โดยไม่มีการเอาเปรียบกันและสร้างความขัดแย้งในสังคม

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (โกวิท วงศ์สุรวัฒน์, 2546 : 73) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการที่เป็นพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยว่า หลักการพื้นฐานของประชาธิปไตย คือ “การยอมรับนับถือความสำคัญและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ความเสมอภาคและเสรีภาพในการดำเนินชีวิต” และจากหลักการพื้นฐานดังกล่าว จึงสามารถประมวลลักษณะเนื้อหาสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้ดังนี้

1. ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย จึงกล่าวได้ว่า ประชาชนเป็นผู้ที่มีอำนาจอधिकที่สุดในรัฐ

2. ประชาชนทุกคนในรัฐมีความเท่าเทียมกันตามกฎหมาย ตลอดจนมีสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

3. การดำเนินการของรัฐจำเป็นต้องถือตามมติเสียงข้างมากเป็นตัวตัดสิน แต่เสียงส่วนน้อยในรัฐจะต้องได้รับการคุ้มครองความเป็นธรรมตามกฎหมายด้วยเช่นกัน

4. การปกครองแบบประชาธิปไตย จำเป็นจะต้องได้รับความยินยอมพร้อมใจจากประชาชนส่วนใหญ่ในรัฐ

1.5 รูปแบบประชาธิปไตย

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ประกอบด้วย

1. **ประชาธิปไตยโดยตรง** คือการที่ประชาชนมาประชุมปรึกษาหารือ อภิปราย และลงคะแนนตกลงกันในเรื่องสำคัญ เช่น การประชุมเรื่องงบประมาณ หรือกฎหมายในระดับท้องถิ่น หรือการจัดให้มีการออกเสียงลงประชามติในระดับประเทศ เช่น การจะรับหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

2. **ประชาธิปไตยโดยอ้อมแบบผ่านผู้แทน** เนื่องจากประเทศส่วนใหญ่มีประชาชนจำนวนมาก ต้องแบ่งงานกันและจัดองค์กรอย่างซับซ้อน จึงมักใช้วิธีเลือกผู้แทนขึ้นไปทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารและออกกฎหมาย

3. **ประชาธิปไตยแบบประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดด้วยตนเอง** เป็นการผสมผสานทั้ง 2 รูปแบบ ประชาธิปไตยโดยตรงและประชาธิปไตยโดยอ้อมแบบผ่านผู้แทน รวมทั้งการให้ประชาชนมีการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น มีองค์กรอิสระที่ประชาชนมีสิทธิเสนอแนะคัดเลือก ถอดถอนได้ ให้เป็นองค์กรกลางที่คานอำนาจกับนักการเมืองเพื่อรักษาผลประโยชน์ฝ่ายประชาชน มีสื่อมวลชนและองค์กรประชาชนที่เข้มแข็ง มีภาคประชาชนหรือสังคมพลเมือง (Civil Society) ที่สามารถมีบทบาทในการตัดสินใจเรื่องการบริหารประเทศค่อนข้างมาก ประเทศที่มีภาคประชาชนที่มีความรู้ด้านข้อมูลข่าวสาร และมีการจัดองค์กรอิสระที่สามารถตรวจสอบ คานอำนาจนักการเมืองได้ จะมีความเป็นประชาธิปไตยมากกว่าประเทศที่ประชาชนรู้จักใช้สิทธิแค่เลือกตั้งผู้แทนและปล่อยให้ผู้แทนทำกิจกรรมทางการเมืองทุกอย่าง (วิทยากร เชียงกูล, 2551 : 12-13)

1.6 ประชาธิปไตยในแง่ของเนื้อหา

ในแง่เนื้อหาของระบอบประชาธิปไตย วิทยากร เชียงกูล ได้ให้ทรรศนะในแง่เนื้อหาของประชาธิปไตยว่า การเลือกตั้งผู้แทนเป็นเพียงส่วนหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย โดยการตรวจสอบความเป็นประชาธิปไตยของสภาพการเมืองการปกครอง สิทธิเสรีภาพของ

ประชาชน ให้พิจารณาสภาพการเมืองการปกครอง ประกอบกับสถานะความเป็นประชาธิปไตยอย่างน้อย 6 ข้อคือ

1. มีการเลือกตั้งผู้แทนแบบทั่วไปที่เป็นอิสระและยุติธรรม ไม่มีการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อโครงการเลือกตั้ง ไม่มีการซื้อเสียงขายเสียง และไม่มีการใช้อำนาจอิทธิพลระบอบอุปถัมภ์

2. จะต้องมีระบบการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจที่ดี เช่น ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์กรอิสระ องค์กรประชาชนมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรู้และจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ซึ่งสามารถค้านและเสนอทัศนะที่แตกต่าง ตรวจสอบถ่วงดุลฝ่ายบริหารได้ ทั้งต่างฝ่ายต่างตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกัน ภาคประชาชนสามารถคัดค้าน ตรวจสอบ รวมทั้งถอดถอนผู้แทนที่พฤติกรรมมิชอบได้

3. การบริหารบ้านเมืองจะต้องโปร่งใส มีเหตุผลอธิบายได้ เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ไม่มีการคอร์รัปชัน การหาผลประโยชน์ทับซ้อน การเล่นพรรคเล่นพวก หาประโยชน์ส่วนตัว

4. มีรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ขนบธรรมเนียม ที่มุ่งประโยชน์เพื่อคนส่วนใหญ่ อย่างมีเหตุผล มีความคงเส้นคงวา คนส่วนใหญ่ยอมรับ และรัฐธรรมนูญ กฎหมาย มีผลบังคับใช้ตามเจตนารมณ์ที่มุ่งความเป็นธรรม ไม่ถูกแทรกแซงบิดเบือนโดยฝ่ายบริหาร

5. สื่อมวลชนและองค์กรประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ เป็นอิสระ มีศักดิ์ศรี และเข้มแข็ง ประชาชนมีจิตสำนึกความเป็นพลเมือง และมีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็น การสมาคม การชุมนุม การทำประชาพิจารณ์ (เปิดอภิปรายความคิดเห็นประชาชนเรื่องกฎหมาย และโครงการต่างๆ) และการลงประชามติว่า ประชาชนจะรับหรือไม่ในเรื่องสำคัญๆ

6. มีการกระจายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ผู้ประชาชน ทำให้เกิดประชาธิปไตยทางเศรษฐกิจ ประชาธิปไตยทางสังคม และการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่มั่นคง สม่าเสมอ (วิทยากร เชียงกูล, 2551 : 85-86)

ประเด็นที่สำคัญคือ ประเทศไทยจะเป็นประชาธิปไตยในแง่เนื้อหาอย่างน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความตื่นตัวและความเข้มแข็งของภาคประชาชน บทบาทของภาคประชาชนในการเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช่แค่การใช้สิทธิในการเลือกตั้งและเลือกคนดีคนเก่งมาบริหารประเทศเท่านั้น ภาคประชาชนต้องมีการพัฒนาการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง ในการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่ตระหนักถึงความเป็นประชาธิปไตย เข้าไปแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ และการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรอันมีค่าทางสังคม บนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยของประเทศ

1.7 ปฏิญญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตย

ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) สหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union : IPU) ซึ่งเป็นองค์กรระดับโลกของรัฐสภาได้มีมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการเน้นย้ำหลักการของประชาธิปไตย ที่เป็นทั้งองค์ประกอบและเครื่องมือในการบริหารงานของรัฐบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งขอบเขตสากลของประชาธิปไตย โดยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 (ค.ศ. 2007) องค์การสหประชาชาติได้รับรองการฟื้นคืนและความเป็นสากลของหลักการแห่งประชาธิปไตย และประกาศให้วันที่ 15 กันยายนของทุกปี เป็นวันประชาธิปไตยสากล (International Day of Democracy) โดยวันดังกล่าวสื่อความหมายถึงการเฉลิมฉลองประชาธิปไตยสากลและเพื่อเป็นการรำลึกว่าการส่งเสริมและคุ้มครองประชาธิปไตยเป็นความจำเป็นเร่งด่วนทั้งในปัจจุบันและนับจากนี้ต่อไป วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2551 (ค.ศ. 2008) จึงถือเป็นวันประชาธิปไตยสากลครั้งแรก ซึ่งในโอกาสดังกล่าวรัฐสภาจากกว่า 50 ประเทศได้จัดงานและกิจกรรมพิเศษขึ้น ซึ่งเป็นการเน้นย้ำว่ารัฐสภาเป็นเสมือนสถาบันศูนย์กลางของประชาธิปไตย

ปฏิญญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตย

ปฏิญญานี้ได้รับการรับรอง โดยไม่มีการลงคะแนนเสียงจากที่ประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ 161 สมัยที่ 161 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2540 ณ กรุงไคโร สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

คณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา

ยืนยัน ถึงพันธกรณีของสหภาพรัฐสภาที่มีต่อสันติภาพและการพัฒนา และชี้ให้เห็นว่าการสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการประชาธิปไตยและสถาบันที่เป็นตัวแทนจะยังประโยชน์อย่างมหาศาลต่อการบรรลุเป้าหมายนี้

ยืนยันอีกครั้งหนึ่งถึงการเรียกร้องและพันธกรณีของสหภาพรัฐสภาต่อการสนับสนุนประชาธิปไตย และการสถาปนาระบบความหลากหลายของรัฐบาลตัวแทนในโลก และปรารถนาที่จะสร้างความเข้มแข็งที่ยั่งยืนและการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบในเรื่องนี้

โดยตระหนักว่า รัฐแต่ละรัฐมีอธิปไตย มีอิสระในการเลือกและพัฒนาให้สอดคล้องกับเจตนาของประชาชนต่อระบบทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมโดยที่ปราศจากการแทรกแซงจากรัฐอื่น ๆ ตามกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติอย่างเคร่งครัด

ตระหนักเช่นกัน ถึงปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ที่ได้รับการรับรอง เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2491 ตลอดจนกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่ได้รับการรับรอง เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2509 อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อเชื้อชาติในทุกรูปแบบที่ได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2508 และอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบที่ได้รับการรับรองเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2522

ตระหนักต่อไป ถึงปฏิญญาว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการเลือกตั้งที่เป็นอิสระและยุติธรรมที่ได้รับการรับรองเมื่อเดือนมีนาคม 2537 ซึ่งยืนยันว่าในรัฐใดก็ตามอำนาจของรัฐบาลต้องมาจากเจตจำนงของประชาชนดังที่ปรากฏในการเลือกตั้งที่เป็นอิสระและยุติธรรมอย่างแท้จริง

อ้างถึง วาระเพื่อกระบวนการประชาธิปไตยที่ได้นำเสนอเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2539 โดยเลขานุการองค์การสหประชาชาติในคราวการประชุมสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ ครั้งที่ 51

จึงขอรับรอง ปฏิญญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตยฉบับนี้ และเรียกร้องให้ รัฐบาลและรัฐสภาทั่วโลกปฏิบัติตามเนื้อหาสาระแห่งปฏิญญาฯ ดังต่อไปนี้

ภาค 1 หลักการประชาธิปไตย

1. ประชาธิปไตยเป็นอุดมคติที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสากลเช่นเดียวกับ เป้าหมายที่อิงตามค่านิยมที่มีร่วมกันของประชาชนทั่วทั้งสังคมโลก โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเมือง สังคม และเศรษฐกิจ โดยถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่จะใช้สิทธิของตนเองภายใต้เงื่อนไขของอิสรภาพ ความเท่าเทียมกัน ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางความคิดและความสนใจในทางการเมือง

2. ประชาธิปไตยเป็นทั้งอุดมคติที่ต้องติดตามหาและเป็นวิธีการหนึ่งของ รัฐบาลที่จะใช้ประยุกต์ตามวิธีการต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงความหลากหลายของประสบการณ์และความ เฉพาะด้านทางวัฒนธรรม โดยปราศจากการบั่นทอนจากหลักการมาตรฐาน และกฎเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับระหว่างประเทศ ประชาธิปไตยเป็นสิ่งสมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งความก้าวหน้าของ ประชาธิปไตย ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลากหลายทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

3. ประชาธิปไตยในแง่อุดมคติดำเนินไปอย่างสำคัญที่จะรักษาและ สนับสนุนส่งเสริมเกียรติและสิทธิขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคล เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทาง สังคม สนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน เสริมสร้างความกลมเกลียวกันของ สังคม และความสงบสุขในประเทศ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความสงบสุขระหว่าง

ประเทศส่วนประชาธิปไตยในแง่ที่เป็นแบบแผนของรัฐบาล หมายถึง วิธีการที่ดีที่สุดในการบรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ประชาธิปไตยยังเป็นระบบการเมืองระบบเดียวที่สามารถตรวจสอบตัวเองได้

4. ผลสำเร็จล่งหน้าของประชาธิปไตย คือ ความเป็นหุ้นส่วนที่แท้จริงระหว่างชายและหญิง ในการสร้างความสัมพันธ์กันในสังคมที่ซึ่งพวกเขาจะทำงานด้วยความเท่าเทียมและพึ่งพากันและร่วมกันเติมเต็มซึ่งกันและกันจากความแตกต่างระหว่างกัน

5. สถานะของประชาธิปไตยรับรองกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งอำนาจที่ได้รับการยอมรับบังคับใช้ และเลือกที่จะปล่อยให้มีการแข่งขันกันทางการเมืองอย่างอิสระและเป็นผลผลิตของการร่วมมือกันอย่างอิสระ เปิดเผยโดยปราศจากการกีดกันการมีส่วนร่วมของประชาชน ในลักษณะที่สอดคล้องกับหลักกฎหมาย ทั้งในเชิงเจตนารมณ์และในแง่ลายลักษณ์อักษร

6. ประชาธิปไตย ไม่อาจแยกออกจากสิทธิที่ได้ตั้งขึ้นเป็นเครื่องมือระหว่างประเทศที่ปรากฏในส่วนที่เรียกว่า อาร์มกบท สิทธิดังกล่าวต้องได้รับการประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมจะต้องสอดคล้องกับความรับผิดชอบของบุคคลและหมู่คณะ

7. ประชาธิปไตยได้รับการจัดตั้งขึ้นในฐานะกฎหมายสูงสุด และเป็นสิทธิในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในรัฐที่เป็นประชาธิปไตยไม่มีใครอยู่เหนือกฎหมายและทุกคนเสมอภาคกันหมดโดยกฎหมาย

8. การพัฒนาทางวัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ และสันติภาพล้วนเป็นเงื่อนไขและดอกผลของประชาธิปไตย สันติภาพ การพัฒนาความเคารพ และระเบียบประเพณีที่ดีต่อกฎของกฎหมาย และสิทธิมนุษยชนต้องพึ่งพากัน ไม่มีอะไรที่เป็นอิสระ

ภาค ๒ องค์ประกอบและการดำเนินงานรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย

9. ประชาธิปไตยจะขึ้นอยู่กับสถาบันที่มีโครงสร้างและมีการบริหารจัดการที่ชัดเจน การมีตัวบทกฎหมายและระเบียบ และเกิดจากเจตนารมณ์ของสังคมโดยรวม ซึ่งมีความรอบรู้ในสิทธิและบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตนเองอย่างเต็มที่

10. สถาบันที่เป็นประชาธิปไตยจะต้องใช้ความประนีประนอมกับความตึงเครียดและธำรงไว้ซึ่งดุลยภาพระหว่างประเด็นที่เป็นที่ถกเถียงของความหลากหลายและความเป็นเอกภาพ ความเป็นปัจเจกชนและความเป็นหมู่คณะ เพื่อที่จะเสริมสร้างความกลมเกลียวและความเป็นปึกแผ่นในสังคม

11. ประชาธิปไตยถือกำเนิดขึ้นโดยสิทธิของทุกคนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกิจกรรมทางสังคม ประชาธิปไตยต้องการการคงอยู่ของสถาบันตัวแทนในทุกระดับ และโดยเฉพาะรัฐสภาที่องค์ประกอบทางสังคมทุกอย่างได้รับการแสดงให้เห็นและมีอำนาจที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้และมีช่องทางที่จะแสดงออกถึงเจตนารมณ์ของประชาชน โดยการออกกฎหมายและควบคุมการกระทำของรัฐบาล

12. องค์ประกอบสำคัญของกิจกรรมประชาธิปไตย คือ การจัดการเลือกตั้งที่เป็นอิสระและยุติธรรมตามระยะเวลาปกติ ซึ่งสนับสนุนให้เจตนารมณ์ของประชาชนได้รับการแสดงออกการจัดการเลือกตั้งต้องทำขึ้นโดยหลักการสากล ความเสมอภาคและคะแนนเสียงในการเลือกตั้งต้องเป็นความลับ เพื่อที่ผู้ที่ลงคะแนนเสียงทุกคนจะสามารถเลือกผู้แทนของเขาได้อย่างเสมอภาคเปิดเผย และโปร่งใส ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดการแข่งขันทางการเมืองในตอนท้ายสิทธิทางการเมืองและสิทธิของพลเมืองเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ประชาชนสิทธิในการลงคะแนนและสิทธิที่ได้รับการเลือกตั้งสิทธิที่จะแสดงออกทางความคิดและการชุมนุมอย่างอิสระสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและสิทธิในการจัดตั้งพรรคการเมือง และการกระทำกิจกรรมทางการเมือง การจัดตั้งพรรคการเมือง กิจกรรมการเมือง การเงิน เงินทุน และจริยธรรม ต้องได้รับการควบคุมอย่างเหมาะสมในลักษณะที่เป็นกลาง เพื่อที่จะรับรองถึงความมั่นคงของกระบวนการประชาธิปไตย

13. รัฐมีหน้าที่สำคัญที่จะต้องรับรองสิทธิประโยชน์ทางพลเรือน วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมประชาชน ประชาธิปไตยเป็นการร่วมมือร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซื่อสัตย์ และรัฐบาลที่โปร่งใส มีอิสระในการเลือกและสามารถอธิบายได้ในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะ

14. ความรับผิดชอบต่อสาธารณะเป็นสิ่งสำคัญในระบบประชาธิปไตย และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับทุกคนผู้ซึ่งถืออำนาจสาธารณะ ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะมาจากการเลือกตั้งหรือไม่ และสามารถประยุกต์ใช้กับองค์กรที่มีอำนาจทุกแห่ง โดยไม่มีข้อยกเว้น ความสามารถในการรับผิดชอบแผ่ไปยังสิทธิสาธารณะในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐ สิทธิในการอุทธรณ์ต่อรัฐและการชดเชยผ่านทางกลไกในทางนิติบัญญัติและทางศาลที่มีความเป็นกลาง

15. ชีวิตสาธารณะในภาพรวมต้องได้รับการประทับตราโดยสร้างสำนึกทางจริยธรรมและโดยกระบวนการและมาตรฐานที่เหมาะสมและโปร่งใส

16. การเข้าร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยของแต่ละบุคคลและชีวิตสาธารณะในทุกระดับต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเป็นกลางโดยหลีกเลี่ยงการแบ่งแยกในทุกรูปแบบ ความเสี่ยงในการถูกคุกคาม โดยหน่วยงานทั้งที่เป็นของรัฐและไม่ใชของรัฐ

17. สถาบันศาลและกลไกในการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพที่เป็นกลางและเป็นอิสระเป็นสิ่งที่ที่รับรองตัวบทกฎหมายของประชาธิปไตยที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นในการที่รับรองว่าสถาบันและกลไกดังกล่าวเป็นไปตามกฎที่วางไว้ มีการปรับปรุงความเป็นธรรมของกระบวนการต่าง ๆ และมีการแก้ไขความไม่ยุติธรรม จะต้องมีการเข้าถึงของกระบวนการแก้ไขผ่านทางฝ่ายบริหารและทางศาลเป็นไปตามหลักความเสมอภาค ตลอดจนเป็นไปตามการตัดสินใจของทั้งสองฝ่ายโดยหน่วยงานที่เป็นของรัฐ และตัวแทนจากผู้มีอำนาจในภาคเอกชนและสมาชิกทุก ๆ คนในสังคม

18. ขณะที่การคงอยู่ของสังคมและเมืองที่กระตือรือร้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของประชาธิปไตย ความสามารถและเจตนาารมณ์ของบุคคลที่เข้าร่วมในกระบวนการประชาธิปไตยและสร้างทางเลือกในการบริหารจัดการไม่สามารถนำมาใช้อ้างได้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะพัฒนาเงื่อนไขที่ส่งเสริมกิจกรรมที่ชาญฉลาดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าร่วม ขณะที่ยังคงสามารถที่จะจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่ขัดขวาง แอบซ่อน หรือยับยั้งการกระทำกิจกรรม เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสนับสนุนการยกระดับอย่างถาวรของความเสมอภาค ความโปร่งใสและการศึกษา และการขจัดอุปสรรค เช่น การเพิกเฉย การใช้ฉันทิธรรม ความเกลียดชัง การขาดซึ่งทางเลือกที่ชาญฉลาดและการที่ไม่มีมาตรการซึ่งได้รับการออกแบบให้แก้ไขความไม่เสมอภาค การคุกคามทางสังคม วัฒนธรรม เผ่าพันธุ์ ศาสนา หรือเหตุผลทางเพศ

19. รัฐที่เป็นประชาธิปไตยที่ยั่งยืนต้องมีสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เป็นประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอในการบำรุงและเสริมแรงด้วยการศึกษาพาหนะทางวัฒนธรรมและข่าวสารต่าง ๆ ดังนั้น สังคมประชาธิปไตยต้องผูกพันกับการศึกษาในความหมายที่กว้าง โดยเน้นไปที่การศึกษาของพลเรือน และการกำหนดความรับผิดชอบของประชาชนโดยส่วนรวม

20. กระบวนการประชาธิปไตยได้รับการสนับสนุนโดยมีสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อกัน ดังนั้นความพยายามในภาพรวมเพื่อการพัฒนาสังคมจำเป็นต้องยอมรับกันเพื่อให้ความต้องการทางเศรษฐกิจพื้นฐานที่อาจจะข้อเสียเปรียบที่สุดเป็นเรื่องที่น่าพึงพอใจและก่อให้เกิดการสนับสนุนการรวมตัวกันอย่างเต็มที่ของกระบวนการประชาธิปไตย

21. รัฐประชาธิปไตยคาดหวังถึงเสรีภาพทางความคิดและการแสดงออก สิทธิดังกล่าวมีนัยว่าเสรีภาพที่จะออกความเห็น โดยไม่ถูกแทรกแซงและการเสาะหาการได้รับความคิดเห็นและข้อมูลที่เป็นกลางผ่านทุกสิ่งโดยไม่มีอุปสรรคใด ๆ กีดกัน

22. สถาบันและกระบวนการประชาธิปไตยต้องอำนวยความสะดวกให้กับ การเข้าร่วมของประชาชนทุกคนที่เป็นพวกเดียวกัน ตลอดจนสังคมที่แตกต่างกัน เพื่อที่จะรักษา

ความหลากหลายพหุนิยม และสิทธิที่จะแสดงออกซึ่งความแตกต่างในสภาพแวดล้อม ด้วยความ
ประนีประนอม

23. สถาบันและกระบวนการประชาธิปไตยต้องสนับสนุนรัฐบาลทั้งระดับ
ท้องถิ่นและประเทศแบบกระจายศูนย์อำนาจ ซึ่งเป็นหนึ่งในสิทธิและความจำเป็นที่สามารถทำให้
เกิดขึ้นได้ในกระบวนการมูลฐานของการเข้าร่วมของสาธารณะและทำให้เป็นไปได้ในการขยายพื้นฐาน
การมีส่วนร่วมของประชาชน

ภาค ๓ มิติระหว่างประเทศของประชาธิปไตย

24. ประชาธิปไตยต้องได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการนานาชาติที่สามารถ
นำไปประยุกต์ใช้ได้กับองค์ระหว่างประเทศทุก ๆ องค์กร และรัฐที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน
หลักการประชาธิปไตยสากลไม่ใช่หมายถึงแต่ความเสมอภาค หรือการแสดงออกของรัฐบาลอย่าง
ยุติธรรม แต่ยังหมายรวมถึงสิทธิและหน้าที่ของรัฐในทางเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย

25. หลักการประชาธิปไตยต้องประยุกต์กับการบริหารจัดการระหว่างประเทศ
ในประเด็นที่เป็นที่สนใจของโลก และมรดกที่สืบทอดมาเหมือนกันของมนุษยชาติ โดยเฉพาะ
สภาพแวดล้อมของความเป็นมนุษย์

26. เพื่อธำรงไว้ซึ่งประชาธิปไตยสากล รัฐต้องสนับสนุนการปฏิบัติการ
สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ และการอดกลั้นจากการใช้กำลัง และการปฏิบัติใด ๆ ที่เป็น
ภัยหรือฝ่าฝืนต่ออธิปไตย และการเมืองของรัฐอื่น ๆ และก้าวเข้าหาทางแก้ปัญหาคความแตกต่างอย่าง
สงบสันติ

27. ประชาธิปไตยควรสนับสนุนหลักการต่าง ๆ ของประชาธิปไตยในด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปในทางเดียวกันประชาธิปไตยจะต้องอดกลั้นจากการ
ปฏิบัติการต่าง ๆ ที่ไม่เป็นประชาธิปไตย โดยการแสดงความเป็นอันเดียวกันกับรัฐบาล
ประชาธิปไตยและผู้นำที่ไม่ได้มาจากภาครัฐ ซึ่งทำงานด้านประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน และ
ขยายความเป็นหนึ่งเดียวไปสู่ผู้ตกเป็นเหยื่อในด้านสิทธิมนุษยชนภายใต้ความปรารถนาดี ไม่ใช่
ประชาธิปไตยไปสู่ผู้ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงด้านสิทธิมนุษยชนในการควบคุมของการ
ปกครองที่ไม่ใช่ประชาธิปไตย เพื่อที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการยุติธรรมระหว่าง
ประเทศอย่างเดียวประชาธิปไตยต้องปฏิเสธการนิรโทษกรรมที่มาจากคดีระหว่างประเทศและการ
ล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างแรงและสนับสนุนการจัดตั้งศาลสถิตยุติธรรมระหว่าง
ประเทศ

หลังจากที่ปฏิญญาได้รับการรับรอง คณะผู้แทนจากประเทศจีนได้ขอสงวนเนื้อหาของปฏิญญานี้ไว้ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, <http://www.parliament.go.th/democracy/>)

2. แนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและสิทธิเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ

การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนนับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไทยภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ล้วนเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในสังคมไทยต่อประเด็นต่างๆและมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง อันเป็นพลังผลักดันทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการขับเคลื่อนให้การปกครองตลอดจนการบริหารจัดการประเทศเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคมโดยรวม จนกลายเป็นบางบริบทหรือบางส่วนของหลักการที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญของไทย อาทิเช่น ประเด็นเรื่องสิทธิของผู้บริโภค สิทธิชุมชน สิทธิในคลื่นความถี่ เป็นต้น ซึ่งปรากฏการณ์จากการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักการในรัฐธรรมนูญ ในการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการใช้สิทธิเรียกร้องเกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้ไว้ แม้จะมีการบัญญัติหลักการในรัฐธรรมนูญไว้อย่างชัดเจน หากแต่เมื่อภาคประชาชนต้องการที่จะใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้ไว้ เพื่อแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวต่อประเด็นต่างๆที่เป็นปัญหาต่อสิทธิและเสรีภาพพื้นฐาน ภาคประชาชนกลับต้องมาต่อสู้กับระบบที่มีอยู่เดิมในการเมืองการปกครองของไทย นั่นคือ โครงสร้างทางการเมืองการปกครองและการบริหารงานของภาครัฐที่รวมศูนย์อำนาจไว้ภายใต้ช่องว่างของรัฐธรรมนูญ

2.1 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ

1. แนวคิดของสำนักกฎหมายมหาชน (Public Law)

ตามแนวคิดของสำนักกฎหมายมหาชน รัฐธรรมนูญมีฐานะเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยแนวคิดของสำนักกฎหมายมหาชนได้แบ่งแนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญออกเป็น 3 ลักษณะ

ลักษณะแรก คือ การเป็นกฎหมายแม่บทสูงสุด (Supreme Law) กล่าวคือ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บทในการกำหนดที่มาของกฎหมายอื่น โดยที่กฎหมายอื่นจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้

ลักษณะที่สอง คือ การเป็นกฎหมายพื้นฐาน (Fundamental Law) กล่าวคือ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายพื้นฐานในการกำหนดอำนาจปกครอง (Form of Government) โดยกำหนดขอบเขตอำนาจของสถาบันปกครองและกำหนดลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันปกครอง

ลักษณะที่สาม คือ การเป็นกฎหมายที่มีเงื่อนไขการบังคับใช้ต่างจากกฎหมายทั่วไป กล่าวคือ รัฐธรรมนูญมีฐานะเป็นกฎหมายมหาชนไม่ใช่กฎหมายเอกชน มีเงื่อนไขการบังคับใช้ที่มีความพิเศษไม่เหมือนกฎหมายอื่น เช่น

1. การเป็นกฎหมายที่มีอภิสิทธิ์ ไม่เสมอภาค ทำให้ฝ่ายหนึ่งอยู่เหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง
2. การเป็นกฎหมายผูกพันผลประโยชน์สาธารณะของคนทั่วไป
3. การเป็นกฎหมายเชิงบังคับ เป็นข้อห้ามที่มีความเด็ดขาดไม่อาจหลีกเลี่ยงได้
4. การเป็นกฎหมายที่ต้องตีความด้วยวิธีพิเศษ โดยอาศัยศาลเฉพาะที่แตกต่างจากศาลทั่วไป
5. การเป็นกฎหมายที่อาศัยกำลังบังคับด้วยอำนาจรัฐเป็นสำคัญ

ตามแนวคิดของสำนักกฎหมายมหาชน รัฐธรรมนูญถูกกำหนดคุณค่าหรือให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับเรื่องของการเป็นกฎหมายสูงสุด โดยการกำหนดมาตรการในการคุ้มครองไม่ให้ถูกละเมิดโดยกฎหมายอื่นและกำหนดมาตรการในการบังคับใช้ไปด้วยกัน

2. แนวคิดของสำนักรัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism)

ตามแนวความคิดของสำนักรัฐธรรมนูญนิยม รัฐธรรมนูญเป็นกรอบเค้าโครงในการวางระบบและสถาบันการเมืองการปกครองของประเทศ (Political Framework) โดยกำหนดแนวทางสำคัญในการบรรลุถึงจุดมุ่งหมายทางการเมืองการปกครองในด้านต่างๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น จุดมุ่งหมายเกี่ยวกับรัฐบาลประชาธิปไตย คือ แนวทางประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy) แนวทางประชาธิปไตยแบบประธานาธิบดี (Presidential Democracy) แนวทางประชาธิปไตยแบบกึ่งประธานาธิบดีกึ่งรัฐสภา (Mixed Form Democracy)

แนวคิดนี้มีพื้นฐานที่ต้องการวางหลักเกณฑ์ในการมองรัฐธรรมนูญให้มีความเป็นกฎหมายสูงสุด และคุ้มครองสิทธิของประชาชนโดยแท้จริง แนวคิดนี้ยังกล่าวหาว่าหากรัฐใดมีรัฐธรรมนูญแต่ไม่กล่าวถึงโครงสร้างแห่งหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในรัฐธรรมนูญนั้นก็ป็นรัฐธรรมนูญที่ไม่สมบูรณ์หรือไม่เป็นรัฐธรรมนูญ แนวคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

นั้นมีมากมายแตกต่างกัน แต่หากเชื่อในเรื่องของการมีกฎหมายสูงสุดอันเป็นหลักประกันสิทธิของประชาชนเหมือนกันก็ย่อมเรียกว่า รัฐธรรมนูญนิยม (บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ, 2544 : 59)

แนวคิดรัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism) คือ แนวคิดที่ใช้รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดรูปแบบการปกครองและกำหนดกลไกอันเป็นโครงสร้างพื้นฐาน (Infra-structure) ในการจัดองค์กรบริหารของรัฐ ซึ่งการใช้รัฐธรรมนูญในลักษณะสัญญาประชาคมเป็นเครื่องมือในการจัดองค์กรบริหารของรัฐสมัยใหม่นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดอำนาจของผู้ปกครองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์อันเกิดขึ้นเป็นลำดับแรกและคงอยู่ถึงปัจจุบันของแนวคิดนี้ รวมถึงวัตถุประสงค์ในการสร้างเสถียรภาพและประสิทธิภาพให้กับรัฐบาลในระบบการเมือง ซึ่งวัตถุประสงค์ข้อนี้มุ่งในการใช้รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรเป็นกลไกที่จะทำให้รัฐบาลบริหารบ้านเมืองให้เป็นไปโดยเรียบร้อยต่อเนื่องและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้ และวัตถุประสงค์ในการสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม ถึงแม้ว่าการบัญญัติกฎหมายจะต้องเคารพถึงหลักความเสมอภาคต่อหน้ากฎหมายก็ตาม แต่ความไม่เท่าเทียมกันในทางปฏิบัติเนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จำเป็นต้องอาศัยหลักการในรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎเกณฑ์ กฎหมายสูงสุดของประเทศมาเป็นกฎเกณฑ์คุ้มครองผู้อ่อนแอกว่า เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของแนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมนี้ มีการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างรัฐในฐานะผู้ปกครองซึ่งมีอำนาจสูงสุดกับประชาชนผู้อยู่ใต้ปกครอง (บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ, 2544 : 59) โดยรัฐจะต้องให้การรับรองและคุ้มครองซึ่งสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่อยู่ภายใต้การปกครอง โดยประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองหรือในการใช้อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ทั้งนี้จะต้องมีการถ่วงดุลอำนาจโดยการสร้างระบบควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจและมีการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมืองให้มีเสถียรภาพในอันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามแนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมที่มีแนวคิดในการสร้างมาตรฐานขึ้นมาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของรัฐธรรมนูญฉบับเก่านั้นเอง

โดยที่แนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมนี้มีรากฐานก็คือ หลักความเป็นสูงสุดของรัฐธรรมนูญ (Supremacy of the Constitutional) ซึ่งเป็นผลของรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตยอันเป็นกฎเกณฑ์สูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งพิจารณาได้จากทฤษฎีบริสุทธิแห่งกฎหมายที่ว่า กฎเกณฑ์ที่ให้อำนาจออกกฎเกณฑ์อื่น ย่อมสูงกว่ากฎเกณฑ์ที่ออกมา และจากการที่รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรเป็นกฎเกณฑ์อันมีที่มาจากอำนาจสูงสุดในการก่อตั้งองค์กรทางการเมือง (pouvoir constituant) และเป็นกฎเกณฑ์ที่ก่อตั้งระบบกฎหมายขึ้นทั้งระบบ (บวรศักดิ์ อุวรรณ โณ, 2538 : 17) ซึ่งรัฐธรรมนูญเองนั้นก็ได้มีการกำหนดตัวองค์กรที่จะใช้อำนาจทางการเมืองในการปกครองรัฐและกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่างๆ ตลอดจนกำหนดรับรองและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของ

ประชาชนไว้ด้วยเช่นกัน จึงส่งผลให้รัฐธรรมนูญเป็นกฎเกณฑ์ที่อยู่เหนือกฎเกณฑ์ทั้งหลายที่รัฐธรรมนูญสร้างขึ้น กล่าวคือ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด กฎหมายที่ออกตามอำนาจแห่งรัฐธรรมนูญหรือมีลำดับศักดิ์ต่ำกว่ารัฐธรรมนูญไม่สามารถขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญได้ รวมทั้งการกำหนดให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมที่มีกระบวนการแตกต่างจากกฎหมายธรรมดาเพื่อเป็นหลักประกันให้สิทธิและเสรีภาพที่ได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญมีความเป็นสูงสุด และมีให้มีการออกกฎหมายมาล่วงละเมิดอำนาจนี้ได้ โดยเรียกอำนาจดังกล่าวว่า “Judicial Review Power” ซึ่งเป็นอำนาจที่มีการใช้รัฐธรรมนูญให้เกิดผลในทางปฏิบัติและทำให้รัฐธรรมนูญมีอำนาจประกาศิต สมกับที่มีการบัญญัติถึงสิทธิเสรีภาพไว้ในรัฐธรรมนูญอันเป็นหลักประกันสูงสุด (วิชญ์ เครื่องงาม, 2535 : 42) จากแนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมที่มุ่งกำหนดกรอบในการใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปอย่างชอบธรรมเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญ รวมถึงความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ จึงส่งผลให้การใช้อำนาจขององค์กรทางการเมือง หรือรัฐที่มีต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญได้รับหลักประกัน ในอันที่จะไม่ถูกลบล้างได้โดยกฎเกณฑ์หรือกฎหมายที่มีลำดับศักดิ์ต่ำกว่ารัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญตามแนวความคิดของสำนักรัฐธรรมนูญนิยม รัฐธรรมนูญจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการออกแบบการเมืองการปกครองโดยตรง รัฐธรรมนูญตามแนวความคิดของสำนักรัฐธรรมนูญนิยม จึงเป็นรัฐธรรมนูญที่มีพลวัต (Dynamic) ซึ่งผันแปรไปตามเงื่อนไขความต้องการของสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐธรรมนูญจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขดัดแปลง (Adaptation) เพื่อออกแบบระบบการเมืองการปกครอง (Design) ให้มีความทันสมัย (Modernization) สามารถปรับแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญและสนอง ต่อความต้องการในเป้าหมายใหม่ได้

2.2 ความหมายรัฐธรรมนูญ

“รัฐธรรมนูญ” (Constitution) หมายถึง กฎหมายที่เป็นรากฐานของประเทศซึ่งก่อตั้งสถาบันทางการเมือง กำหนดขอบเขตอำนาจรัฐ กำหนดหลักประกันสิทธิ เสรีภาพของประชาชน

รัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายที่ก่อตั้งรัฐสภา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติ ก่อตั้งคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจบริหาร และก่อตั้งศาลซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการ ตลอดจนมีกลไกในการถ่วงดุลอำนาจ (Check and Balance) ระหว่างสถาบันการเมือง เพื่อเป็นหลักประกันไม่ให้มีอำนาจใดอำนาจหนึ่งมีอำนาจสูงสุดจนสิ้น อันอาจนำไปสู่การใช้อำนาจที่มิชอบได้ การจำกัด

การใช้อำนาจรัฐไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นจะเป็นหลักประกันสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เพราะรัฐจะก้าวล่วงเข้ามาจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ได้ก็เฉพาะแต่เมื่อรัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้เท่านั้น

รัฐธรรมนูญมีสถานะในทางศักดิ์หรือลำดับชั้นของกฎหมาย (Hierarchy of Law) โดยมีสถานะเป็นกฎหมายสูงสุด (Supreme Law of the Land) ซึ่งหมายความว่า กฎหมายอื่นใดในรัฐจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไม่ได้ สถานะเช่นนี้เองทำให้รัฐธรรมนูญมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (มานิตย์ จุมปา, 2551 : 1)

อานนท์ อากาภิรม (อานนท์ อากาภิรม, 2528 : 57 อ้างถึงใน จักษ์ พันธุ์ชูเพชร, 2551 : 34) ได้ให้ทรรศนะในการให้ความหมายรัฐธรรมนูญ โดยถือเป็นกฎหมายสูงสุด (Supreme Law) และเป็นกฎหมายขั้นมูลฐาน (Fundamental Law) ซึ่งกฎหมายอื่นใดจะขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญไม่ได้รัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารประเทศ รัฐธรรมนูญจึงเป็นเสมือนเครื่องมือสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้บังเกิดผลเพื่อบรรลุเป้าหมายตามทิศทางที่ผู้ปกครองหรือรัฐต้องการ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นข้อบัญญัติที่ระบุถึงสิทธิ อำนาจหน้าที่ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครองหรือรัฐกับประชาชน เช่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญก็จะมีข้อบัญญัติที่กำหนดอำนาจของรัฐบาลและกำหนดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ จักษ์ พันธุ์ชูเพชร (จักษ์ พันธุ์ชูเพชร, 2551 : 35) ได้อธิบายในการให้ความหมายว่า รัฐธรรมนูญ หมายถึง กฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ โดยจะกำหนดรูปแบบหลักการและวิธีดำเนินการปกครอง รวมทั้งสิทธิหน้าที่ ที่รัฐมีต่อประชาชนและประชาชนมีต่อรัฐ

หยุด แสงอุทัย (หยุดแสงอุทัย, 2518 : 175 อ้างถึงใน จักษ์ พันธุ์ชูเพชร, 2551 : 34) ได้อธิบายความหมายรัฐธรรมนูญว่าหมายถึง กฎหมายที่กำหนดระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดในรัฐและความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจต่อกันและกัน มานิตย์ จุมปา (มานิตย์ จุมปา, 2546 : 55) ได้ขยายความให้ความหมายรัฐธรรมนูญไปถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่กำหนดโครงสร้างกลไกพื้นฐานในการปกครองประเทศและรับรองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

สมยศ เชื้อไทย (สมยศ เชื้อไทย, 2536 : 50-51 อ้างถึงใน จักษ์ พันธุ์ชูเพชร, 2551 : 34) อธิบายรายละเอียดในหลายประเด็นว่า รัฐธรรมนูญ หมายถึง บรรดากฎเกณฑ์แบบแผนที่จัดระเบียบทางการเมืองการปกครองภายในรัฐ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ บรรดากฎเกณฑ์แบบแผนซึ่งสถาปนาองค์กรที่จะเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองในนามของรัฐ กำหนดกระบวนการในการแต่งตั้งบุคคลเข้าไปดำรงตำแหน่งเป็นองค์กรผู้ใช้อำนาจปกครองในนามของรัฐตลอดรวมถึงกำหนด

หลักการทั่วไปว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับราษฎร โดยนัยนี้รัฐธรรมนูญย่อมจะต้องกล่าวถึงอำนาจรัฐ

2.3 ประเภทของรัฐธรรมนูญ

การแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญสามารถแบ่งได้หลายประเภท โดยมีหลักเกณฑ์ที่สามารถใช้ในการแบ่งแยก ดังนี้

1. การแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญโดยใช้หลักเกณฑ์ การบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งแยก สามารถแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญ เป็น 2 ประเภท คือ รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร และรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

2. การแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญโดยใช้หลักเกณฑ์ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งแยก สามารถแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญเป็น 2 ประเภท คือ รัฐธรรมนูญแก้ไขง่าย และรัฐธรรมนูญแก้ไขยาก

3. การแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญโดยใช้หลักเกณฑ์ กำหนดเวลาในการใช้บังคับ เป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งแยก สามารถแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญเป็น 2 ประเภท คือ รัฐธรรมนูญชั่วคราว และรัฐธรรมนูญถาวร

1. รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรและรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

การใช้หลักเกณฑ์ การบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งแยกประเภทของรัฐธรรมนูญ สามารถแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญ เป็น 2 ประเภท คือ รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร และรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

1.1 รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร คือ รัฐธรรมนูญที่มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการบัญญัติรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษร ไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับ

ประเทศแรกในโลกที่มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญไว้เป็นลายลักษณ์อักษร คือ รัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยตัวอย่างของประเทศที่มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญไว้ในเอกสารฉบับเดียว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศไทย เป็นต้น

อีกทั้งตัวอย่างของประเทศที่มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญไว้ในเอกสารหลายฉบับ เช่น ประเทศสเปน มีการบัญญัติไว้ในกฎหมายถึง 7 ฉบับ และประเทศสวีเดน มีการบัญญัติไว้โดยแยกเป็น 4 ฉบับ เป็นต้น

รัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรมีข้อดีหลายประการ เช่น มีความแน่นอนเพราะมีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การยกร่างกระทำได้ง่ายเพราะก่อนยกร่างผู้ร่าง

มีเวลาในการคิดอย่างรอบคอบก่อนบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร ป้องกันการขัดแย้งขององค์กรในรัฐธรรมนูญเพราะมีการบัญญัติอำนาจหน้าที่ไว้ชัดเจน เป็นต้น

อย่างไรก็ดี รัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรก็มีข้อเสียหลายประการ เช่นกัน เช่น การบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอาจทำให้ไม่เหมาะสมสำหรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต บทบัญญัติที่เป็นลายลักษณ์อักษรมีความตายตัวมากเกินไปทำให้ต้องแก้ไขบ่อยครั้งเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไป เป็นต้น

1.2 รัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร (หรืออีกนัยหนึ่งเรียกว่า “รัฐธรรมนูญจารีตประเพณี”) คือ รัฐธรรมนูญที่ไม่ได้มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่เป็นเพียงจารีตประเพณีที่ประชาชนเชื่อถือประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมาในลักษณะที่เคารพว่าเป็นรัฐธรรมนูญ

ต้นแบบของประเทศที่มีรัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร คือ รัฐธรรมนูญของประเทศอังกฤษ

รัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรมีข้อดีหลายประการ เช่น มีความยืดหยุ่นไม่แข็งกระด้าง จึงอาจป้องกันการรัฐประหารได้ เพราะไม่ต้องใช้กำลังในการยกเลิก รัฐธรรมนูญ จารีตประเพณีเกิดขึ้นตามวิวัฒนาการ จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับสภาพสังคมของประเทศ มากกว่าการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นต้น

รัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรมีข้อเสียหลายประการ เช่น ไม่ชัดเจนเพราะไม่มีการบัญญัติไว้ ไม่สามารถแก้ไขจารีตประเพณีเพื่อวางโครงสร้างการเมืองการปกครองได้ เพราะต้องคอยให้มีวิวัฒนาการ

2. รัฐธรรมนูญแก้ไขง่ายกับรัฐธรรมนูญแก้ไขยาก

การใช้หลักเกณฑ์ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ เป็นหลักเกณฑ์ในการแบ่งแยกประเภทของรัฐธรรมนูญ จากการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการแบ่งแยก สามารถแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญเป็น 2 ประเภท คือ รัฐธรรมนูญแก้ไขง่าย และรัฐธรรมนูญแก้ไขยาก

2.1 รัฐธรรมนูญแก้ไขง่าย คือ รัฐธรรมนูญที่กำหนดวิธีการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญไว้โดยวิธีการแก้ไขพระราชบัญญัติธรรมดา เช่น รัฐธรรมนูญของประเทศอิสราเอล รัฐธรรมนูญของประเทศนิวซีแลนด์ เป็นต้น

2.2 รัฐธรรมนูญแก้ไขยาก คือ รัฐธรรมนูญที่กำหนดวิธีการในการแก้ไขรัฐธรรมนูญไว้ยากกว่าพระราชบัญญัติธรรมดา เช่น รัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐธรรมนูญของประเทศไทย เป็นต้น

3. รัฐธรรมนูญชั่วคราวกับรัฐธรรมนูญถาวร

กำหนดเวลาในการใช้บังคับ เป็นหลักเกณฑ์หนึ่งในการแบ่งแยกประเภทของรัฐธรรมนูญ จากการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าว เป็นเกณฑ์ในการแบ่งแยกประเภทของรัฐธรรมนูญสามารถแบ่งประเภทของรัฐธรรมนูญเป็น 2 ประเภท คือ รัฐธรรมนูญชั่วคราว และรัฐธรรมนูญถาวร

3.1 รัฐธรรมนูญชั่วคราว คือ รัฐธรรมนูญที่มีการบัญญัติขึ้นเพื่อหวังให้ใช้เพื่อช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยปกติมักจะรอให้มีการบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับถาวรขึ้นใช้ เช่น รัฐธรรมนูญของประเทศไทยที่เกิดหลังจากการรัฐประหาร ซึ่งปกติจะใช้ชื่อว่า “ธรรมนูญการปกครอง” หรือ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว)”

3.2 รัฐธรรมนูญถาวร คือ รัฐธรรมนูญที่มีการบัญญัติขึ้นเพื่อหวังให้ใช้ตลอดไป เช่น รัฐธรรมนูญของประเทศไทยที่เกิดขึ้นหลังจากรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว (มานิตย์ จุมปา, 2551 : 1-3)

กล่าวโดยสรุป จากแนวคิดและการอธิบายให้ความหมายรัฐธรรมนูญ โดยในระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารประเทศ รัฐธรรมนูญจึงเป็นเสมือนเครื่องมือสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้บังเกิดผลเพื่อบรรลุเป้าหมายตามทิศทางที่ผู้ปกครองหรือรัฐต้องการ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นข้อบัญญัติที่ระบุถึงสิทธิ อำนาจหน้าที่ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครองหรือรัฐกับประชาชน เช่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญก็จะมีข้อบัญญัติที่จำกัดอำนาจของรัฐบาลและกำหนดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ความสำคัญของรัฐธรรมนูญอาจพิจารณาเห็นได้อย่างชัดเจนอย่างในกลุ่มประเทศยุโรป เพราะระบอบการเมืองการปกครองในกลุ่มประเทศยุโรป มีระบอบการเมืองการปกครองที่หลากหลาย ทั้งการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (Democracy) การปกครองในระบอบสังคมนิยม (Socialism) และการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ (Communism) แม้ระบอบการเมืองการปกครองของประเทศในกลุ่มยุโรปมีความแตกต่างกัน หากแต่สะท้อนความสำคัญของรัฐธรรมนูญที่มีนัยสำคัญต่อการปกครองในแต่ละรูปแบบ เพราะล้วนมีรัฐธรรมนูญควบคู่กับระบอบการเมืองการปกครอง ทั้งรัฐธรรมนูญแบบจารีตประเพณี หรือที่เรียกกันว่ารัฐธรรมนูญที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร (Unwritten Constitution) และรัฐธรรมนูญแบบลายลักษณ์อักษร หรือที่เรียกกันว่ารัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน (Written Constitution) เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษร (Written Constitution) ภายใต้การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยที่ ชาวนะ ไตรมาส (ชาวนะ ไตรมาส, 2551 : 1-2) ได้ให้ทรรศนะที่อ้างถึงสิ่งที่เรียกว่า “ปฏิญญาแสดงสิทธิ

มนุษย์ชนและพลเมือง” (Declaration des Droits de l’homme et du Citoyen) ในรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสที่มีอิทธิพลในเรื่องสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ชนอย่างกว้างขวาง จนมีการกล่าวกันว่า “รัฐธรรมนูญของประเทศใด ไม่มีการรับรองเรื่องสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ ถือว่า ประเทศนั้น ไม่มีรัฐธรรมนูญ” ซึ่งความคิดดังกล่าว เป็นแนวทางในการให้ความสำคัญและทำความเข้าใจถึงสิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

2.4 มาตราในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ให้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในบางบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ 1 บททั่วไป

มาตรา 26 การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ (ประชาชนได้สิทธิและเสรีภาพโดยการกำหนดการใช้อำนาจขององค์กรของรัฐที่ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ)

มาตรา 27 สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยายหรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐ โดยตรงในการตรา กฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง (ความคุ้มครองและผูกพันของสิทธิและเสรีภาพ)

มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลย่อมสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรง หากการใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดมีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดแห่งการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้แล้ว ให้การใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กฎหมาย บัญญัติ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือจากรัฐ ในการใช้สิทธิตามความในหมวดนี้ (การอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพ)

มาตรา 29 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้ กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม (การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ)

ส่วนที่ 7 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้

การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมด หรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสองการให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้

ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน

มาตรา 56 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ (สิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ)

มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ (สิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ)

มาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน (สิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ)

มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว (สิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์)

มาตรา 60 บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น (สิทธิที่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐ)

มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย (สิทธิของผู้บริโภค)

มาตรา 62 บุคคลย่อมมีสิทธิติดตามและร้องขอให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บุคคลซึ่งให้ข้อมูลโดยสุจริตแก่องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมได้รับความคุ้มครอง (สิทธิติดตามและร้องขอให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่)

ส่วนที่ 11 เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม

มาตรา 63 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก (เสรีภาพในการชุมนุม)

มาตรา 64 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์กลุ่มเกษตรกร องค์กรเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน หรือหมู่คณะอื่น

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ (เสรีภาพในการรวมกัน)

ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน

มาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน (สิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม)

มาตรา 67 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของคน ย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม

การดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะ ได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระ ซึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้าน สิ่งแวดล้อมและ สุขภาพ และ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว

สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง (สิทธิอนุรักษ์ บำรุงรักษา และได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ)

หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน

มาตรา 163 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อ ร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด 3 และหมวด 5 แห่งรัฐธรรมนูญนี้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมายัง

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ต้องให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจงหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นจะต้อง ประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดด้วย

มาตรา 164 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา 274 ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 270 ออกจากตำแหน่งได้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกระทำความผิดเป็นข้อๆ ให้ชัดเจน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา 165 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ การจัดทำให้มีการออกเสียงประชามติให้กระทำได้ในเหตุ ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติได้

(2) ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติ

การออกเสียงประชามติตาม (1) หรือ (2) อาจจัดให้มีการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติ โดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติในปัญหาที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติ หรือเป็นการออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีก็ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

การออกเสียงประชามติต้องเป็นการให้ออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในกิจการตามที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติ และการจัดการออกเสียงประชามติในเรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคล จะกระทำมิได้

ก่อนการออกเสียงประชามติ รัฐต้องดำเนินการให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ และให้บุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบกับกิจการนั้น มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างเท่าเทียมกัน

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการออกเสียงประชามติ ระยะเวลาในการดำเนินการ และจำนวนเสียงประชามติ เพื่อมีข้อมูล (คณะวิชาการ The Justice Group, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, 2550 : 11-185) (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, <http://th.wikisource.org>)

2.5 เปรียบเทียบความแตกต่างในเนื้อหาของมาตราในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย

ส่วนที่ 1 บททั่วไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 26 การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 26 การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป (ไม่มีการแก้ไข)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 27 สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้งโดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 27 สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้งโดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ โดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพื่อความถูกต้องและสอดคล้องกับที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 28 บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลย่อมสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรง หากการใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดมีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดแห่งการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้แล้ว ให้การใช้สิทธิและเสรีภาพในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือจากรัฐ ในการใช้สิทธิตามความในหมวดนี้

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป แก่ไขหลักการเดิมของหมวดสิทธิและเสรีภาพซึ่งเคยกำหนดให้การใช้สิทธิและเสรีภาพต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยให้สามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ทันทีไม่ต้องรอให้มีกฎหมายบัญญัติขึ้นเสียก่อน จึงตัดข้อความเดิมที่เคยบัญญัติว่า “ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ในมาตราต่าง ๆ ออก และบัญญัติสาระแห่งสิทธิและเสรีภาพไว้ในเนื้อหาของแต่ละมาตราแทน จึงต้องปรับปรุงมาตรานี้เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อเรียกร้องให้รัฐปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพได้โดยตรง แม้จะยังไม่มีการบัญญัติไว้ แต่ถ้าเรื่องใดมีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนการใช้สิทธิเสรีภาพไว้แล้วให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 29 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 29 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลกระทำได้ที่เท่าที่จำเป็น และในการนำไปใช้กับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้งปวงนั้น คำว่า“กฎ” หมายรวมถึง กฎหมายลำดับรองที่ออกโดยฝ่ายบริหาร ซึ่งอาศัยอำนาจตามกฎหมายระดับพระราชบัญญัติทุกประเภท เช่น พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวงประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ

ส่วนที่ 7 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 39 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน

การพิมพ์ การโฆษณาและการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดโรงพิมพ์สถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้จะกระทำมิได้

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์สิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ จะกระทำมิได้เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงครามหรือการรบ แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามความในวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การให้เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นอุดหนุนหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณาและการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ เกียรติยศชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์สื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้จะกระทำมิได้

การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์สื่อมวลชนอื่น จะกระทำมิได้เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่น เพื่ออุดหนุน กิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพิ่มเติมการคุ้มครองสิทธิที่รัฐจะสั่งห้ามหรือแทรกแซงด้วยประการใด ๆ เพื่อลดทอนเสรีภาพในการเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ รวมทั้งสื่อมวลชนอื่นทุกประเภท มิได้ เพื่อเป็นหลักประกันในการประกอบวิชาชีพของหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นที่จะไม่ถูกรวบงำโดยรัฐ ซึ่งจะทำการเสนอข่าวหรือให้ความเห็นเป็นไปโดยอิสระ และสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลให้ประชาชนได้รับทราบความเป็นจริง

ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 56 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพื่อให้บุคคลมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้มากขึ้น และเพื่อเป็นการประกันสิทธิของบุคคลในเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล ที่อยู่ในความ

ครอบครองของรัฐ ให้ได้รับความคุ้มครองด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผล จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพิ่มสิทธิประชาชนในการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการของรัฐในกิจการต่าง ๆ รวมทั้งการออกกฎที่จะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่โดยปกติของประชาชน ซึ่งรัฐจะต้องมีหน้าที่ดำเนินการให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นก่อนดำเนินการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 60 บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่

ที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพื่อให้สามารถใช้สิทธิได้ทันที

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 61 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควรทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพื่อให้สามารถใช้สิทธิได้ทันที และเพื่อให้บุคคลที่เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ได้รับการพิจารณาที่รวดเร็ว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 62 สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 60 บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป แก่ไข้อยคำเพื่อความเหมาะสม และเพื่อให้สามารถใช้สิทธิได้ทันที

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 57 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็น ผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องบัญญัติให้มีองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพิ่มการคุ้มครองให้กับผู้บริโภคให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเช่น สิทธิในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง สิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย เป็นต้นเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าบนพื้นฐานของข้อมูลที่ต้องการและ มีช่องทางในการเรียกร้องเพื่อให้ได้รับการเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งกำหนดให้มีองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคแยกต่างหากจากการดำเนินการของรัฐ เพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็นและเสนอแนะต่อการดำเนินงานของรัฐ และการตรวจสอบการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภค โดยรัฐต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณแก่องค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

(ไม่มีการบัญญัติไว้)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 62 บุคคลย่อมมีสิทธิติดตามและร้องขอให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

บุคคลซึ่งให้ข้อมูลโดยสุจริตแก่องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมได้รับความคุ้มครอง

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งให้ความคุ้มครองกับบุคคลผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริต ซึ่งจะเป็นมาตรการส่งเสริมการตรวจสอบให้ผลยิ่งขึ้น โดยไม่ถูกกลั่นแกล้งจากผู้ที่ถูกตรวจสอบ

ส่วนที่ 11 เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 44 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะ ในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงครามหรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 63 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะ ในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะการสงครามหรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป แก้ไขถ้อยคำเพื่อความเหมาะสม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรองค์การเอกชน หรือหมู่คณะอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 64 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรองค์การเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน หรือหมู่คณะอื่น

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพื่อให้ครอบคลุมถึงองค์การเอกชนรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งเพิ่มหลักการในส่วนของการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเพื่อใช้เป็นวิถีทางในการเจรจากับรัฐให้ได้รับการคุ้มครองอย่างเป็นธรรม โดยการรวมกลุ่มดังกล่าวต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ

ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 46 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 66 บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพิ่มหลักการให้ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นมีสิทธิรวมตัวกันในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณีได้ไม่จำเป็นต้องเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมหรือเป็นท้องถิ่นที่รวมตัวกันมาเป็นเวลานานจนถึงถือว่าเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมเท่านั้น เพื่อให้ทุกชุมชนสามารถอนุรักษ์ประเพณีของตน และดูแลทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในชุมชนนั้น ได้อีกทั้งเพื่อ

กำหนดขอบเขตของสิทธิชุมชนในการจัดการระบบนิเวศน์ของสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมทั้งระบบ ตลอดจนเพื่อให้สามารถใช้สิทธิได้ทันทีอีกด้วย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 56 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมร่วมกับรัฐและชุมชนในการบำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่อง ในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะกระทำมิได้เว้นแต่จะ ได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมรวมทั้งได้ให้ องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ย่อมได้รับความคุ้มครอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 67 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมร่วมกับรัฐและชุมชนในการ อนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพและในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครอง ตามความเหมาะสม

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อ ชุมชน อย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำมิได้เว้นแต่จะ ได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้ องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว

สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพื่อให้สามารถใช้สิทธิได้ทันที และเพื่อขยาย สิทธิชุมชน โดยให้การดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรง ต่อ คุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติ จะต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งรับรองสิทธิของชุมชนในการฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติ ตามมาตรานี้ ส่วนสิทธิในการฟ้องคดีของบุคคลได้รับรองไว้แล้วในมาตรา 60 ซึ่งจะทำให้ ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ และทำให้ประชาชนที่อาจจะได้รับ ผลกระทบจากการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมของรัฐสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อปกป้องสิทธิ ของตนเองได้

หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 170 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อ ประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณากฎหมายตามที่กำหนดในหมวด 3 และหมวด 5 แห่ง รัฐธรรมนูญนี้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมาคด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อรวมทั้งการตรวจสอบให้เป็นไปตามที่กฎหมาย บัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 163 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิ เข้าชื่อร้องขอต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดใน หมวด 3 และหมวด 5 แห่งรัฐธรรมนูญนี้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมาคด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่ กฎหมายบัญญัติ

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งสภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสภาต้องให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจง

หลักการของร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดด้วย

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป แก่ไขจำนวนประชาชนที่จะเข้าชื่อจากเดิม 50,000 คน เป็น 10,000 คน เพื่อให้การดำเนินการตามหลักการนี้กระทำได้ง่ายและคล่องตัวยิ่งขึ้น และเพื่อให้รัฐบาลได้ทราบถึงเจตนารมณ์ที่แท้จริงของร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเป็นผู้เสนอ อันจะทำให้การเสนอกฎหมายดังกล่าวมีโอกาสได้รับการพิจารณาจากรัฐสภาและนำไปบัญญัติเป็นพระราชบัญญัติต่อไป จึงกำหนดให้คณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนที่เข้าชื่อด้วยจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 304 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา 307 ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 303 ออกจากตำแหน่งได้คำร้องขอดังกล่าวต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกระทำความผิดเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจน

สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา 307 ให้ถอดถอนสมาชิกวุฒิสภาออกจากตำแหน่งได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 164 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา 274 ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 270 ออกจากตำแหน่งได้

คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกระทำความผิดเป็นข้อ ๆ ให้ชัดเจน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

การทุจริต

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป ลดจำนวนในการเข้าชื่อของประชาชนลงเหลือเพียง 20,000 ชื่อ เพื่อให้การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยประชาชนสามารถทำได้ง่ายขึ้นและเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ รวมทั้งได้นำบทบัญญัติในส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาไปบัญญัติไว้ในมาตรา 271 เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 214 ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่า กิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติได้การออกเสียงประชามติต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการขอปรึกษาความเห็นของประชาชนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกิจการสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรคหนึ่งซึ่งมิใช่เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้การออกเสียงประชามติที่เกี่ยวกับตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคณะบุคคลใดคณะบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ จะกระทำมิได้

ประกาศตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดวันให้ประชาชนออกเสียงประชามติซึ่งจะต้องไม่ก่อนเก้าสิบวันแต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและวันออกเสียงประชามติต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ในระหว่างที่ประกาศตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับรัฐต้องดำเนินการให้บุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบกับกิจการนั้น แสดงความคิดเห็นของตนได้โดยเท่าเทียมกัน

บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ

ในการออกเสียงประชามติหากผลปรากฏว่ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติเป็นจำนวนไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอปรึกษานั้น แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติมากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติและปรากฏว่าผู้ออกเสียงประชามติโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชน โดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอปรึกษานั้น

การออกเสียงประชามติตามมาตรา นี้ให้มีผลเป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

มาตรา 165 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ การจัดทำให้มีการออกเสียงประชามติให้กระทำได้ในเหตุดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติได้

(2) ในกรณีที่มิกฎหมายบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติการออกเสียงประชามติตาม (1) หรือ (2) อาจจัดให้เป็นการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติในปัญหาที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติหรือเป็นการออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีก็ได้เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ

การออกเสียงประชามติต้องเป็นการให้ออกเสียงเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในกิจการตามที่จัดให้มีการออกเสียงประชามติและการจัดการออกเสียงประชามติในเรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือเกี่ยวกับตัวบุคคลหรือคณะบุคคล จะกระทำมิได้

ก่อนการออกเสียงประชามติรัฐต้องดำเนินการให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ และให้บุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบกับกิจการนั้น มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างเท่าเทียมกัน

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการออกเสียงประชามติระยะเวลาในการดำเนินการ และจำนวนเสียงประชามติ เพื่อมีข้อยุติ

ข้อพิจารณาเหตุผลโดยสังเขป เพิ่มสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยตรงด้วยการออกเสียงประชามติ ซึ่งจะมีการดำเนินการใน 2 เหตุ คือ

1. คณะรัฐมนตรีเสนอให้มีการออกเสียงประชามติ
2. มีกฎหมายบัญญัติให้เรื่องใดต้องมีการออกเสียงประชามติ

ในการออกเสียงประชามติของประชาชนอาจให้มีผลเป็นข้อยุติหรือเป็นการให้คำปรึกษาก็ได้ ซึ่งจะขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะดำเนินการให้ออกเสียงประชามติ แตกต่างจาก

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ให้มีผลเป็นการให้คำปรึกษาเท่านั้น (นาคะดวงวิชัย และคณะ, 2551 : 20-155)

3. แนวคิด ทฤษฎี การเคลื่อนไหวภาคของประชาชน

ในบริบทของสังคมที่การบริหารงานของภาครัฐได้ดำเนินไปในทิศทางที่ไม่สามารถส่งผลให้ภาคประชาชนเข้าถึงอำนาจรัฐที่จะเอื้อหรือสนองประโยชน์อันพึงมีพึงได้ให้แก่ตนได้ ทั้งที่การปกครองที่เป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งในอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยได้ยึดหลักแห่งความเสมอภาค เสรีภาพ และการเปิดโอกาสก็ตาม แต่หากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการแห่งสิทธิ ความเสมอภาค เสรีภาพที่รัฐได้หยิบยื่นให้ตามอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยได้ ด้วยข้อจำกัดแห่งรัฐธรรมนูญหรือการไม่มีองค์กรหรือพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนอย่างแท้จริง การแสดงออกและเคลื่อนไหวของภาคประชาชนต่อประเด็นการเข้าถึงอำนาจรัฐ สิทธิ ความเสมอภาค เสรีภาพ และประโยชน์อันพึงมีพึงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550) จากการบริหารงานของภาครัฐ อันเป็นปรากฏการณ์ในการทวงถามถึงสิทธิและเสรีภาพอันพึงมีพึงได้ตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

จากการสืบค้นและศึกษาในวรรณคดีของนักวิชาการเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวได้ข้อค้นพบว่า แม้จะไม่เน้นการใช้คำที่เหมือนกัน แต่แนวคิดหรือการให้ความหมายที่เสนอไว้ก็มีความพ้องหรือสัมพันธ์ กับคำว่า “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน”

ประภาส ปิ่นตบแต่ง (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 19-21) ได้อธิบายถึงการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนว่า ปรากฏการณ์ของขบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนในรูปแบบลักษณะต่างๆ การเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง และการรวมตัวกันของประชาชนเพื่อสร้างพลังทางการเมือง ได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นตัวกระทำการหรือตัวแสดงในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคมและการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาทของการเมืองภาคประชาชน โดยหยิบยกคำว่า “ขบวนการทางสังคม” มาอธิบาย “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” เพราะ “ขบวนการทางสังคม” มีลักษณะแนวคิดเช่นเดียวกับแนวคิด “การเมืองภาคประชาชน” ซึ่งสอดคล้องกับพรรณนาของ (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 140) ที่อธิบายว่า การเมืองภาคประชาชน เป็นการเมืองแบบมีส่วนร่วมของพลเมือง (Participatory Democracy) ซึ่งครอบคลุมถึงการเคลื่อนไหวของสาธารณชนทั่วไป ในการแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการสาธารณะ และการเคลื่อนไหวของประชาชนเฉพาะกลุ่ม เพื่อแสดงสิทธิในการกำหนดวิถีชีวิตของตนหรือเพื่อยับยั้งการกระทำของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของพวกเขา

โดยสามารถแบ่งทฤษฎีในการทำความเข้าใจการเมืองภาคประชาชน (การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน) เป็น 3 กระแสดังกล่าวคือ ทฤษฎีพฤติกรรมกรรวมหมู่ (Collective Behavior Theory) ทฤษฎีการระดมทรัพยากร (Resource Mobilization) ทฤษฎีขบวนการทางสังคมใหม่ (New Social Movement Theory)

3.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

1. ทฤษฎีพฤติกรรมกรรวมหมู่ (Collective Behavior Theory)

ทฤษฎีพฤติกรรมกรรวมหมู่ หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ทางสังคมที่ไม่ปกติ ไม่มีแบบแผนแน่นอน ไม่ได้อยู่ภายใต้บรรทัดฐานทางสังคม เช่น ฝูงชน (Crowds) การจลาจล (Riots) โดยปรากฏการณ์ทางสังคมเหล่านี้เกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมอย่างรวดเร็ว นำมาสู่สภาวะความวุ่นวายทางการเมืองที่ผู้คนสะท้อน “ความขัดข้องใจ” (Frustration) โดย “พฤติกรรมกรรวมหมู่” (Collective Behavior) ได้แบ่งพฤติกรรมกรในทางสังคมเป็น 2 แบบ คือ การกระทำที่เป็นไปตามสถานการณ์ทางสังคม บรรทัดฐานทางสังคมที่มีอยู่ และพฤติกรรมกรรวมหมู่ถูกมองว่าเป็นกิจกรรมพิเศษที่เกิดขึ้นชั่วครั้งชั่วคราวในสังคม

“พฤติกรรมกรรวมหมู่” (Collective Behavior) เป็นคำที่คิดค้นขึ้นมาโดย Park และต่อมา Herbert Blumer ได้หยิบมาใช้และให้นิยามความหมายที่ชัดเจนว่า คือ กระบวนการทางสังคมหรือเหตุการณ์ที่ไม่ได้ดำรงอยู่ในโครงสร้างสังคมปกติ โดยทฤษฎีพฤติกรรมกรรวมหมู่ (Collective Behavior Theory) ที่มีนักคิดคนสำคัญ คือ Gustave Le Bon สามารถแบ่งทฤษฎีพฤติกรรมกรรวมหมู่ (Collective Behavior Theory) ที่สำคัญตามกรอบสังคมวิทยาได้ดังนี้ คือ

- 1.1 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism)
- 1.2 ทฤษฎีโครงสร้าง – หน้าที่ (Structural – Functional Approach)
- 1.3 ทฤษฎีการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบ (The Relative Deprivation Approach) (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 29-32)

1.1 ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism)

Herbert Blumer เป็นนักคิดคนสำคัญที่ให้ความหมาย พฤติกรรมกรรวมหมู่ ว่าเป็นปรากฏการณ์ชั่วครั้งชั่วคราว แต่ในทางปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มใดๆ ก็สามารถ

อธิบายในฐานะที่เป็นพฤติกรรมรวมหมู่ได้ทั้งสิ้น เพราะภายในกลุ่มปัจเจกบุคคลนั้น ได้กระทำการร่วมกันในลักษณะบางอย่าง โดยได้จำแนกพฤติกรรมรวมหมู่ออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะแรก คือ พฤติกรรมรวมหมู่ปกติ (Routine Collective Behavior) เกิดขึ้นโดยผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจและความคาดหวังร่วมกัน ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์เชิงตีความ (Interpretative Interaction) ระหว่างผู้เข้าร่วม เช่น การร่วมกันของครูกับนักเรียนในชั้น

ลักษณะที่สอง คือ พฤติกรรมรวมหมู่ขั้นแรก (Elementary collective behavior) เกิดขึ้นเมื่อสถานการณ์ภายใต้พฤติกรรมรวมหมู่ปกติ (Routine collective Behavior) ถูกทำให้สะกดหยุดลงและทำลายความคาดหวังของปัจเจกบุคคล หรือในสถานการณ์ที่ปัจเจกบุคคลเกิดความคาดหวังใหม่ๆ แต่ขาดตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมสำหรับกระทำการให้ได้มาซึ่งความคาดหวังนั้น ปัจเจกบุคคลจึงอยู่ในสภาวะของความว้าวุ่นใจ (Restlessness) จนแสดงพฤติกรรมในลักษณะแปรปรวน (Erratic) สุ่มเสี่ยง (Random) ไม่ประสานกันกับพฤติกรรมปกติอื่น และเกิดการลอกเลียนบุคลิก - ลักษณะและพฤติกรรม จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้เรียกว่า “ปฏิกิริยาตอบโต้ต่อเนื่อง” (Circular Reaction) ที่เกิดขึ้นภายในสภาวะการว้าวุ่นทางสังคม (Social Unrest) โดยถูกกระทำซ้ำเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง

Herbert Blumer ได้อธิบายกระบวนการเกิดพฤติกรรมรวมหมู่ที่พัฒนาขึ้นในสภาวะการว้าวุ่นทางสังคม โดยมีกลไกพื้นฐานหลักที่สำคัญ คือ ปฏิกิริยาตอบสนองอย่างต่อเนื่อง (Circular Reaction) เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. เหตุการณ์ปลุกเร้า (Exciting Event) พฤติกรรมรวมหมู่จะมีจุดเริ่มต้นมาจากการที่มีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามากระทบสิ่งที่ปกติในสังคมและนำไปสู่ปฏิกิริยาตอบโต้ต่อเนื่องเรียกว่า เหตุการณ์ปลุกเร้า เมื่อปัจเจกชนถูกรอบงำด้วยเหตุการณ์ปลุกเร้า ก็จะสูญเสียความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนต่อเหตุการณ์นั้น และมีศักยภาพที่จะพัฒนาไปสู่การเกิดฝูงชนได้

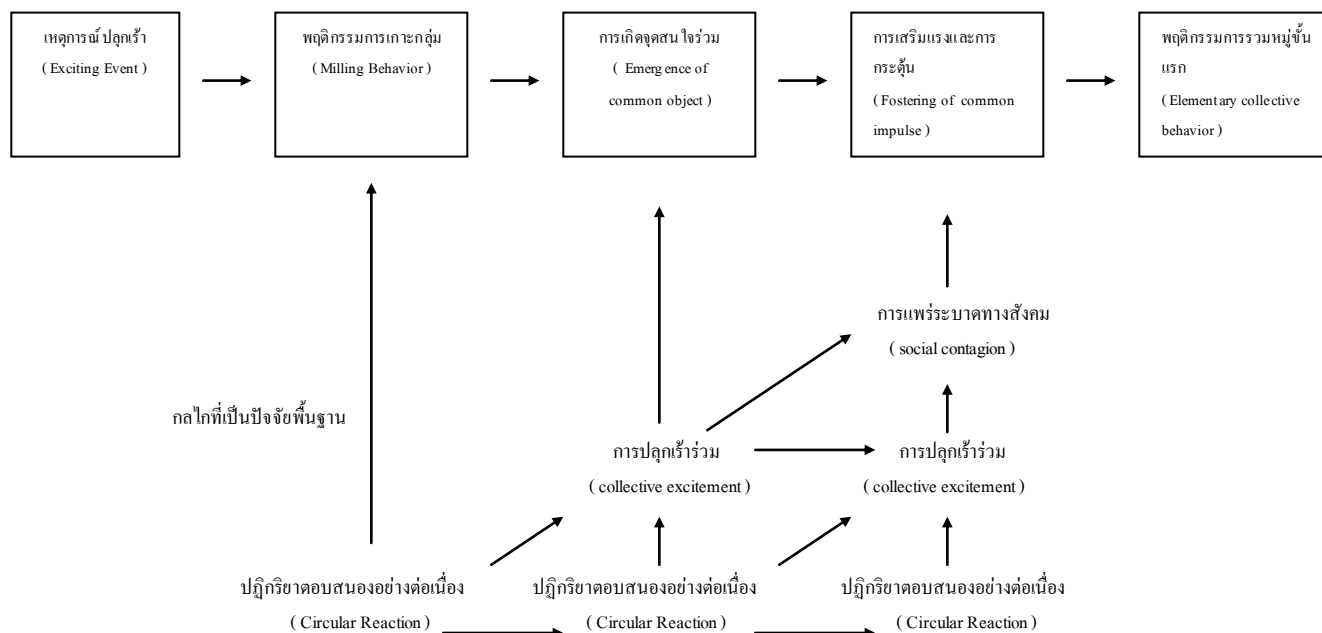
2. การเกาะกลุ่ม (Milling) การเกาะกลุ่ม หมายความว่าความรวมถึง การลุกขึ้นมาหรือ เดินวนเวียน พุดถึงเหตุการณ์ปลุกเร้า โดยเป็นปฏิกิริยาตอบโต้ต่อเนื่อง (Pure Circular Reaction) ที่คนตอบสนองต่อกัน และผลิตซ้ำพฤติกรรมของคนอื่นโดยตรง การเกาะกลุ่มจะส่งผลให้ปัจเจกบุคคลมีความอ่อนไหวและตอบสนองบุคคลอื่นมากขึ้น จึงกลายมาเป็นคนที่ถูกรอบงำ โดยคนอื่นมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อผู้ที่รอบงำอย่างรวดเร็ว โดยตรง และไม่รู้ตัว อันนำไปสู่การพัฒนาอารมณ์ร่วม (Common Mood) ของผู้คนที่เข้ามารวมกลุ่มกัน

3. การเกิดเป้าหมายร่วม (Emergence of Common Object) การเกิดเป้าหมายร่วมเกิดขึ้นในช่วงของขั้นตอนการเกาะกลุ่ม (Milling) ของผู้คนที่ตระหนกจากเหตุการณ์ โดยมีความสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก ทำให้คนที่เข้าร่วมได้ปรับแนวคิดทิศทางและก่อเกิดเป้าหมายร่วมกันต่อกิจกรรม ประการที่สอง พฤติกรรมที่ถูกปลุกเร้าจะตกอยู่ภายใต้อำนาจการควบคุมของพฤติกรรมที่ถูกปลุกเร้าโดยมีกลไกพื้นฐาน คือการปลุกเร้าร่วม (Collective Excitement) อันเป็นรูปแบบของการรวมกลุ่มที่มีความเข้มข้นมากขึ้น

4. การปลุกและเสริมแรงกระตุ้นร่วม (The Stimulation and Fostering of Common Impulse) โดยเกิดจากขั้นตอนที่ความคิดถูกกระตุ้นผ่านกระบวนการชักจูงและลอกเลียนแบบ โดยเสริมเข้าไปผ่านการยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อมีแรงกระตุ้นร่วมกันไปยังความคิดที่ถูกกำหนด ก็จะถูกสนับสนุนโดยความรู้สึกร่วมที่เข้มข้น โดยมีกลไกพื้นฐาน คือ การแพร่ระบาดของสังคม (Social Contagion) อันหมายถึง การแพร่ระบาดของอารมณ์และความรู้สึกจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ในรูปแบบที่มีความเข้มข้นรุนแรงที่ถูกพัฒนาขึ้น ซึ่งทำให้สูญเสียสติสัมปชัญญะ (Self-Consciousness) และความสามารถในการตีความถูกลดลง ซึ่งง่ายต่อการแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับการปลุกเร้าหรือแรงกระตุ้น

5. พฤติกรรมการรวมหมู่ขั้นแรก (Elementary Collective Behavior) คือ รูปแบบของ “ฝูงชน” ที่เกิดขึ้นในขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งเป็นฝูงชนที่มีลักษณะแปลกประหลาด (Queer) แปลกปลอม (Strange) ก้าวร้าว (Vehement) ไม่เป็นมิตร (Forbidding) (Rucht, Dieter, Koopmans, Ruud and Neidhardt, Friedhelm, 1988 : 422 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 43-49)

สภาวะการณ์วุ่นทางสังคม (social unrest)

ภาพประกอบ 1 แสดงขั้นตอนในการพัฒนาการกระทำกรของฝูงชน (McPhail, 1991 : 11 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 46)

1.2 ทฤษฎีโครงสร้าง-หน้าที่ (Structural-Functional Approach)

Smelser เป็นนักคิดคนสำคัญที่ได้อธิบาย พฤติกรรมรวมหมู่ จากปัจจัยด้านความเข้มีงตึงทาง โครงสร้าง (Structure Strain) ในฐานะที่เป็นปัจจัยหรือเงื่อนไขเบื้องต้นที่ทำให้เกิดพฤติกรรมรวมหมู่ อันนำมาสู่ความไม่พึงพอใจของปัจเจกบุคคลและนำมาสู่การตอบโต้ด้วยพฤติกรรมที่ไร้ระเบียบ (Break-Down) ที่เบี่ยงเบนไปจากโครงสร้างสังคมเดิม อันเป็นปรากฏการณ์ของพฤติกรรมร่วมที่มีลักษณะเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่ระดับที่กระทำกรรวมหมู่ด้วยความตระหนกกลัว (Panic) ไปจนถึงระดับของการเคลื่อนไหวที่มีเข็มมุ่ง สู่ค่านิยมบางอย่าง (Value-Oriented Movement) โดยต้องมีเงื่อนไขเพียงพอที่จะกลายเป็นปัจจัยก่อให้เกิดการกระทำกรรวมหมู่

ทฤษฎีเกี่ยวกับขั้นตอนการเกิดพฤติกรรมรวมหมู่ ได้อาศัยพื้นฐานมาจากทฤษฎีมูลค่าเพิ่ม (Value-Added Model) ทางเศรษฐศาสตร์ โดยอธิบายว่า กระบวนการกระทำกรรวมหมู่ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับกระบวนการผลิตสินค้าในโรงงาน เพราะ

เกิดขึ้น โดยมีปัจจัยต่างๆ เชื่อมต่อกันอย่างเป็นกระบวนการ โดยสามารถจำแนกออกเป็นหลายขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง “ความเอื้ออำนวยด้าน โครงสร้าง” (Structural Conduciveness) หมายถึง เงื่อนไขเชิงโครงสร้างซึ่งแม้ไม่ได้เป็นตัวกำหนดแต่ก็ยอมให้หรือกระตุ้นให้ (Encourage) รูปแบบของพฤติกรรมรวมหมู่ปรากฏขึ้น

ขั้นตอนที่สอง “ความเขม็งตึงด้าน โครงสร้าง” (Structural Strain) หมายถึง ภาวะความสูญเสียระเบียบของสังคมที่อาจเกิดจากความขาดแคลน ความยากจน การถูกกดขี่ทางสังคมการเมือง ความขัดแย้ง ฯลฯ ดังนั้น พฤติกรรมรวมหมู่ ก็คือ การกระทำทางสังคมที่เป็นการตอบโต้ต่อความเขม็งตึงทาง โครงสร้างที่ไม่ใช่การกระทำทางสังคมผ่านความเป็นสถาบัน (Institutionalized Social Action) โดยการดำรงอยู่ของความเขม็งตึงด้าน โครงสร้างและความเอื้ออำนวยด้าน โครงสร้าง (Structural Conduciveness) จะเพิ่มโอกาสในการเกิดพฤติกรรมร่วมมากยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้ผู้คนเกิดความเครียด ความรู้สึกไม่พอใจ จนนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน

ขั้นตอนที่สาม “การระบาดและแพร่กระจายของความเชื่อทั่วไป” (General Belief) ในหมู่ชน เป็นการพัฒนาแรงจูงใจและการสร้างความหมาย จุดหมายและเป้าหมายของการกระทำรวมหมู่ขึ้น หรือกล่าวอีกนัย ความเขม็งตึงทางด้าน โครงสร้างและความไม่พอใจยังไม่เพียงพอต่อการเกิดพฤติกรรมรวมหมู่ ดังนั้น ผู้ที่เข้าร่วมกระทำต้องมี ความเชื่อทั่วไปร่วมกัน และมองสถานการณ์ว่าเป็นปัญหาที่มีความจำเป็นต้องแก้ไข ตลอดจนความคิดที่จะตอบโต้ต่อสถานการณ์ดังกล่าว

ขั้นตอนที่สี่ “ปัจจัยเร่ง” (Precipitating Factors) คือ เหตุการณ์เฉพาะที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมร่วมในลักษณะของ “ตัวจุดประทุ” (Trigger) เช่น วิกฤตเศรษฐกิจ การสลายการชุมนุม ฯลฯ โดยปัจจัยดังกล่าวนี้จะทำให้เงื่อนไข ความเอื้ออำนวยด้าน โครงสร้าง ความเขม็งตึงด้าน โครงสร้าง และความเชื่อทั่วไปที่อยู่ในหมู่ชน สามารถแสดงออกมาในรูปลักษณะ (Form) ของพฤติกรรมรวมหมู่

ขั้นตอนที่ห้า “การระดม” (Mobilization) ผู้เข้าร่วมเพื่อกระทำการรวมหมู่ หมายถึง ขั้นตอนที่ยุทธศาสตร์ที่นำมาสู่การสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ได้ถูกแปรรูปมาเป็น การกระทำที่เปิดเผยผ่านการเข้าร่วมในรูปของการกระทำรวมหมู่

ขั้นตอนที่หก “การควบคุมทางสังคม” (Social Control) คือ ปัจจัยขัดขวางการกำเนิดและการขยายตัวของพฤติกรรมรวมหมู่ ซึ่งปัจจัยนี้เข้าไปเกี่ยวข้องกับทุกขั้นตอน โดยขั้นตอนต่างๆ จะพัฒนาไปได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความผันแปรของการควบคุมทางสังคมว่ามีมากน้อยเพียงใดหรือเป็นไปในทิศทางใด

โดย Smelser อธิบายว่า พฤติกรรมรวมหมู่จะเกิดขึ้นต่อเมื่อเกิดปัจจัยพื้นฐานทั้งหกขั้นตอนนี้ขึ้นและขั้นตอนนี้มีความเชื่อมโยงกัน อันนำไปสู่การจำแนกรูปลักษณะของพฤติกรรมรวมหมู่เป็น 5 ประเภท คือ

1. ผุ่งชนในลักษณะ “ตระหนกกลัว” (Panic) หมายถึง การเกิด ผุ่งชนที่มีเหตุผล มาจากความตระหนก ตกตื่น ต่อสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม
2. กลุ่มก้อนของผู้คนที่อยู่ในลักษณะ “ความคลั่งนิยมนิยมชั่วขณะ” (Craze) หมายถึง การแพร่กระจายของพฤติกรรมที่ผิวเผินและเป็นภายนอก
3. กลุ่มคนที่ระเบิดความเป็นอริศัตรู (Hostile Outburst) หมายถึง ผุ่งชนที่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขที่ผู้เข้าร่วมมีความต้องการที่จะนำไปสู่ความรุนแรง
4. ขบวนการที่มีเข็มมุ่งไปสู่บรรทัดฐานทางสังคม (Norm-Oriented Movement) หมายถึง พฤติกรรมรวมหมู่ที่พยายามสร้างบรรทัดฐานในรูปลักษณะของความเชื่อทั่วไป (General Belief)
5. ขบวนการที่มีเข็มมุ่งสู่ค่านิยม (Value-Oriented Movement) หมายถึง พฤติกรรมรวมหมู่ที่แสดงออกภายใต้ค่านิยม-ความเชื่อเดียวกัน

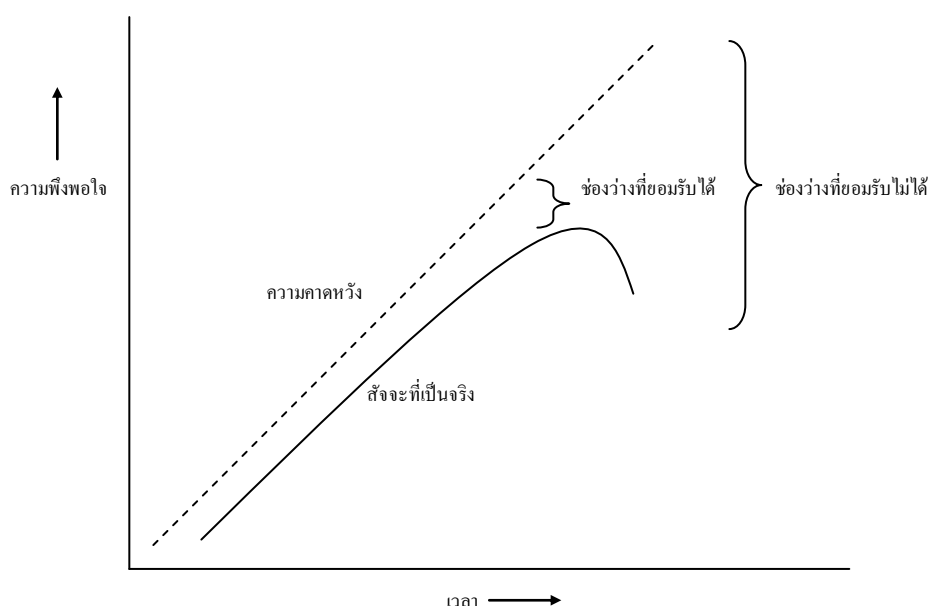
ทั้งนี้รูปลักษณะของพฤติกรรมรวมหมู่ดังกล่าว ได้เชื่อมโยงปัจจัยเชิงโครงสร้าง เข้ากับพลวัตของขั้นตอนหรือปัจจัยเฉพาะของพฤติกรรมรวมหมู่เข้าด้วยกัน (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 50-54)

1.3 ทฤษฎีการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบ (The Relative Deprivation Approach)

ทฤษฎีการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบให้ความสำคัญกับ “การลิดรอนเชิงเปรียบเทียบ-ความขัดข้องใจ-ความก้าวร้าว” (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 56) ซึ่งมีฐานคติอยู่ที่การถูกลิดรอนของปัจเจกบุคคล (Individual Deprivation) จนเกิดความต้องการที่จะทำลายล้างระเบียบของสังคมและเกิดการขยายตัวออกไป ซึ่งเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นของขบวนการทางสังคม (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 32) ในการนำมาสู่ทฤษฎีการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบ ที่อธิบายว่า พฤติกรรมรวมหมู่ เกิดขึ้นหรือถูกกำหนดโดยความคับข้องใจหรือความโกรธร่วมกัน (Shared Frustration/Anger) โดยการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบเป็นมูลเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้คนเข้าร่วมในพฤติกรรมรวมหมู่ โดยมีพื้นฐานในการอธิบายผ่าน “กลุ่มอ้างอิง” (Reference Groups) ซึ่งเป็นกลุ่มทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและแนวคิดของปัจเจกบุคคล การแสดงพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลจะเป็นผลมาจากกลุ่มภายนอกซึ่งปัจเจกบุคคลใช้เปรียบเทียบเพื่อประเมินหรืออ้างอิง

เปรียบเทียบตำแหน่งแห่งที่ของตน และการเปรียบเทียบดังกล่าวนี้มีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 56)

ทฤษฎีการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบ คือ ความไม่สอดคล้องกันระหว่างความคาดหวังด้านคุณค่ากับความสามารถที่จะได้สิ่งนั้นจริง (กนลา สุขพานิช-ชันปราบ, 2526 : 62 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 57) เมื่อช่องว่างระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่ควรจะเป็น (Expectation) กับสิ่งที่ได้รับจริง (Reality) มีระยะห่างมากจนปัจเจกบุคคลไม่สามารถยอมรับได้ ช่องว่างที่ถ่างออกไปจะนำมาสู่ความขัดข้องใจ ความโกรธ ของผู้ที่รู้สึกว่ากลุ่มตนเป็นผู้ถูกลิดรอน (Deprived Groups) ไม่ได้รับในสิ่งที่ควรจะได้เหมือนกลุ่มอื่น อันมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ-สังคม หรือการสูญเสียตำแหน่ง-สถานะทางสังคม (Social Dislocation) ฯลฯ ดังนั้นพฤติกรรมรวมหมู่ในลักษณะต่างๆ (เช่น การจลาจล การปฏิวัติ ฯลฯ) จึงอธิบายได้จากการที่กลุ่มผู้คนที่ถูกลิดรอนแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสถานะที่ตนรู้สึกถูกลิดรอน เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งใหม่ที่ดีกว่า โดยการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบเป็นที่มาของความไม่พึงพอใจ ความขัดข้องใจ การคุกคาม และการแสดงออกที่ก้าวร้าวรุนแรงของปัจเจกบุคคล ว่าเหตุใดผู้คนจึงระบุสถานะการลิดรอนเชิงเปรียบเทียบและนำไปสู่การกระทำรวมหมู่ (Ted Robert Gurr, 1970 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 57-59) ซึ่งสามารถอธิบายจาก แผนภาพรูปโค้งตัวเจของ เดวีส์ (Davies' J-Curve)

ภาพประกอบ 2 รูปโค้งตัวเจของ เดวีส์ (Davies' J-Curve) (Davies, 1962 : 6 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 58)

ทฤษฎีพฤติกรรมรวมหมู่ (Collective Behavior Theory) สามารถอธิบายปรากฏการณ์ของการกระทำพฤติกรรมรวมหมู่ได้ทั้งหมด ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ที่แตกต่างหลากหลายอย่างไร โดยอาศัยตรรกะพื้นฐานที่ว่า ความขัดข้องใจของปัจเจกบุคคลนั้น เปลี่ยนรูปไปสู่การกระทำรวมหมู่ได้ทั้งสิ้น (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 61)

2. ทฤษฎีการระดมทรัพยากร (Resource Mobilization Theory)

ทฤษฎีการระดมทรัพยากร มีที่มาจากการที่นักสังคมศาสตร์และนักเคลื่อนไหวทางสังคมพยายามสร้างทฤษฎีเพื่ออธิบายปฏิบัติการทางสังคม โดยเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีการระดมทรัพยากร (Resource Mobilization Theory) (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 67)

หัวใจสำคัญของทฤษฎีการระดมทรัพยากร คือ การให้ความสนใจกับปัญหาในการระดมมวลชน การอธิบายขบวนการทางสังคมที่มุ่งไปสู่ความเข้มแข็ง ตลอดจนความสำเร็จของขบวนการทางสังคมด้วย “เงื่อนไขที่เพียงพอ” (Sufficiency Condition) นั่นคือ เงื่อนไขด้านองค์การเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement Organization) กระบวนการระดมทรัพยากร และยุทธวิธีการเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นจุดเน้นสำคัญของทฤษฎีการระดมทรัพยากร (John D. McCarthy, Myer N. Zald, 1997 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 67-77)

โดยทฤษฎีการระดมทรัพยากร ได้พัฒนามาจากฐานคิดของ Mancur Olson (Mancur Olson, 1965 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 74) ที่ว่าการกระทำร่วมกันนั้นต้องการแรงกระตุ้นส่วนบุคคลและโครงสร้างหรือกลไกที่จะทำให้เกิดการลดต้นทุน จึงเกี่ยวข้องกับองค์การเคลื่อนไหวทางสังคม (Social Movement Organization) เพราะจะเข้ามาทำหน้าที่ในการรวบรวมทรัพยากร ได้แก่ เงิน แรงงาน ความสมานฉันท์ และสร้างกิจกรรมในการระดมทรัพยากร นอกจากนี้ยังมีภารกิจสำคัญในการคิดค้นนวัตกรรมด้านวิธีการ อันได้แก่ ยุทธวิธีการระดมผู้สนับสนุน ยุทธวิธีดึงสาธารณะชนและชนชั้นนำไปเปลี่ยนมาเป็นผู้เห็นใจ หรือทำให้ผู้ที่ขัดขวางต่อต้านกลายเป็นผู้ที่เป็นกลาง (John D. McCarthy, Myer N. Zald, 1997 : 1216 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 77-78)

2.1 องค์การเคลื่อนไหวทางสังคม

องค์ประกอบทางทฤษฎีที่สำคัญประการแรกของทฤษฎีการระดมทรัพยากร คือ องค์การเคลื่อนไหวทางสังคม หมายถึง องค์การที่มีลักษณะซับซ้อนหรือองค์การที่มีลักษณะเป็นทางการ มีจุดหมายของตัวเองที่จะทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (John D. McCarthy, Myer N. Zald, 1997 : 1218 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 78)

ในทฤษฎีการระดมทรัพยากร องค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคมมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการระดมคนและทรัพยากร ทำหน้าที่จัดสรรทรัพยากรให้กับกิจกรรมการเคลื่อนไหวขององค์กร โดยเฉพาะบทบาทในการปรับเป้าหมายและยุทธวิธีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อบรรลุเป้าหมายและการดำรงอยู่ขององค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคม (Byrne, 1996 : 35 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 78)

2.2 การระดมทรัพยากร

องค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคม จำเป็นต้องมีทรัพยากรสนับสนุน เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมตามเป้าหมายได้ โดยผู้ที่เป็นเจ้าของและครอบครองทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับองค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคมคือ ปัจเจกบุคคล และองค์กรต่างๆในสังคม โดยอาจแบ่งปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาจากการได้รับหรือไม่ได้รับประโยชน์ จากความสำเร็จขององค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคม ดังนี้

ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง (Potential Beneficiary) คือ ปัจเจกหรือองค์กรที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรทางสังคมและได้รับประโยชน์จากความสำเร็จขององค์กรเคลื่อนไหว

ผู้ให้การสนับสนุนแต่ไม่ได้รับประโยชน์ (Conscience Adherent) คือ ปัจเจกหรือองค์กรที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรทางสังคม โดยเป็นกลุ่มที่เห็นอกเห็นใจให้ความช่วยเหลือแต่ไม่ได้รับประโยชน์จากความสำเร็จขององค์กรเคลื่อนไหว (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 79)

John D. McCarthy, Myer N. Zald (John D. McCarthy, Myer N. Zald, 1997 : 1225-1233 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 80-82) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการระดมทรัพยากร กระบวนการไหลเวียนทรัพยากรขององค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคม จากผู้ถือครองทรัพยากรกับการพัฒนาเติบโตขององค์กรทางสังคม ดังนี้

ประการแรก องค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคมที่ได้รับการสนับสนุน หรือมีผู้ได้รับประโยชน์โดยตรง (Potential Beneficiary) จำนวนมาก แต่การได้รับทรัพยากรสนับสนุนจากผู้ให้การสนับสนุนแต่ไม่ได้รับประโยชน์ (Conscience Adherent) ด้วยยิ่งช่วยให้ องค์กรการเคลื่อนไหวทางสังคมพัฒนาไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้ เพราะผู้สนับสนุนที่ไม่ได้รับประโยชน์มักจะเป็นผู้ที่ถือครองทรัพยากรประเภทเงินและเวลามากกว่ากลุ่มที่ได้รับประโยชน์โดยตรง

ประการที่สอง องค์การเคลื่อนไหวทางสังคมที่พึ่งพา “ผู้สนับสนุนขจร” (Isolated Constituents) คือ ผู้ให้การสนับสนุนทรัพยากรแก่องค์การเคลื่อนไหวทางสังคม โดยมีได้มีปฏิสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวขององค์การเคลื่อนไหวของทรัพยากร ย่อมส่งผลกระทบต่อความไม่มั่นคงขององค์การเคลื่อนไหวทางสังคมได้ เพราะความเกี่ยวข้อง ที่มีอยู่น้อยนิด อาจทำให้ผู้สนับสนุนขจรเปลี่ยนการสนับสนุนและการจัดสรรทรัพยากรไปยังองค์การเคลื่อนไหวทางสังคมอื่นๆ ได้

ประการที่สาม องค์การเคลื่อนไหวทางสังคมที่เชื่อมโยงสมาชิกผู้สนับสนุน ที่ได้รับประโยชน์โดยตรง (Potential Beneficiary) และผู้สนับสนุนที่ไม่ได้รับประโยชน์ (Conscience Adherent) เข้ากับองค์การเคลื่อนไหว มีแนวโน้มที่จะเกิดความตึงเครียดและความขัดแย้งภายใน เพราะพื้นฐานที่แตกต่างกันของทั้งสองกลุ่มอาจนำไปสู่ปัญหาการแบ่งแยกเป็นกลุ่มเหล่าภายในองค์กรและปัญหาความไม่เป็นเอกภาพขององค์การเคลื่อนไหวทางสังคม

2.3 ยุทธวิธีการเคลื่อนไหว

วิธีหลักในการเคลื่อนไหวเพื่อบรรลุจุดหมาย เป้าประสงค์ ขององค์การเคลื่อนไหวทางสังคม คือ การใช้การกระทำรวมหมู่ (Collective Action) ด้วยการขัดขวางระบบปกติ ได้แก่ การกระทำระดมมวลชนและผู้สนับสนุน (Mass Mobilization) การสร้างอัตลักษณ์ร่วม (Collective Identity) ของผู้คนในองค์กร หรือการสร้างเหตุการณ์การชุมนุมประท้วง ฯลฯ ซึ่งการสร้างอำนาจและอิทธิพลผ่านวิธีการดังกล่าว เกิดขึ้นนอกพื้นที่และช่องทางการเมืองปกติ อันนำไปสู่การต่อต้านขัดขวางและการปราบปรามโดยรัฐหรือฝ่ายต่อต้านขบวนการทางสังคม (Counter-movement) โดยการเคลื่อนไหวของขบวนการทางสังคมเป็นเครื่องมือในการต่อสู้ที่สำคัญของกลุ่มผู้คนที่ถูกกีดกันออกนอกระบบการเมืองปกติ (Excluded Group) (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 83-84)

ในทฤษฎีระดมทรัพยากร Kitchelt (Kitchelt, 1991 : 329-330 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 86-87) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ ทฤษฎีระดมทรัพยากร ว่ามีองค์ประกอบหลักที่ใช้อธิบายการเข้าร่วมการกระทำรวมหมู่ ดังนี้

1. การคำนวณผลได้เสียของการเข้าร่วมของปัจเจกบุคคล ความต้องการจากการกระทำรวมหมู่ ความชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเหตุแห่งการกระทำรวมหมู่ เท่ากับว่าขบวนการทางสังคมเกิดจากการมีเหตุผล

2. ในการเลือกใช้ยุทธวิธีในการเคลื่อนไหว ปัจเจกบุคคลมีความสามารถในการพิจารณาเลือกใช้ในการกระทำรวมหมู่ท่ามกลางโครงสร้างทางการเมืองที่ปรากฏ

3. ความเคียดแค้น (Grievances) ในสังคม เป็นสิ่งที่มีในสังคม โดยขบวนการทางสังคมเป็นตัวกระตุ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของมวลชนและความต้องการให้เกิดการสอดประสานเป็นจุดประสงค์เดียวกัน ซึ่งทฤษฎีระดมทรัพยากร ให้ความสำคัญแก่องค์การเคลื่อนไหวทางสังคมว่าเป็นกระดูกสันหลังของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม

4. ความรู้ เงิน แรงงาน ความเป็นปึกแผ่น (Solidarity) และความชอบธรรม (Legitimacy) เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่จะสร้างองค์การและควมมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุเป้าหมาย

5. ขบวนการทางสังคมกระทำภายใต้โครงสร้างโอกาสที่ไม่แน่นอน ซึ่งอาจจะเอื้ออำนวยหรือเป็นอุปสรรคต่อการระดมและความสำเร็จได้ ปัจจัยนี้เรียกว่า โครงสร้างโอกาสทางการเมือง

6. ทฤษฎีระดมทรัพยากร ยอมรับลักษณะของขบวนการทางสังคมอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นการกระทำรวมหมู่ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ (Belief) สิ่งที่ต้องการ (Preference) ฯลฯ รวมทั้งความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงสังคมโดยการกระทำรวมหมู่ (Collective Mobilization)

3. ทฤษฎีขบวนการทางสังคมใหม่ (New Social Movement Theory)

จุดกำเนิดสำคัญของ “ทฤษฎีขบวนการทางสังคมใหม่” คือ การวิพากษ์ “ทฤษฎีการระดมทรัพยากร” ว่า สนใจเฉพาะการตอบคำถามว่าขบวนการทางสังคมเกิดขึ้นอย่างไร (Donatella Della Porta and Mri Diani, 1999 : 11 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 128) ซึ่งได้ทำให้เกิดคำถามในหมู่นักทฤษฎีในยุโรปกลุ่มหนึ่งว่า เหตุใดจึงเกิดขบวนการ (ขบวนการทางสังคมใหม่ๆ เช่น ขบวนการสิ่งแวดล้อม ขบวนการสิทธิสตรีและอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ) ซึ่งมีได้มีฐานจากความขัดแย้งทางชนชั้นขึ้นมาอย่างกว้างขวาง ผาสุก พงษ์ไพจิตร (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2545 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 128) และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้ทำให้เกิดคำถามกับจุดเน้นของการวิเคราะห์ความขัดแย้งซึ่งอยู่ที่ความสัมพันธ์ระหว่าง “ทุน-แรงงาน” หรือความขัดแย้งที่ตั้งอยู่บนฐานของการควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจ อันเป็นลักษณะสำคัญของขบวนการทางสังคมแบบเก่า (Old Social Movement)

Alberto Melucci (Alberto Melucci, 1985 : 214 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 128-129) ได้ชี้ให้เห็นถึงการก่อตัวขึ้นของปรากฏการณ์ความขัดแย้งทางสังคม หลังสมัยใหม่เหล่านี้ และเห็นว่าทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ที่ใช้อธิบาย คือ ทฤษฎีทางชนชั้นและทฤษฎีการกระทำรวมหมู่ หรือทฤษฎีการระดมทรัพยากร นั้นมีข้อจำกัด เนื่องจากสนใจแต่เพียงองค์การเคลื่อนไหว ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี และความสำเร็จหรือความล้มเหลวของขบวนการทางสังคม การทำความเข้าใจปรากฏการณ์ของขบวนการทางสังคม ซึ่งอธิบายภายใต้ทฤษฎีสังคมศาสตร์เท่าที่มีอยู่ จึงให้คำตอบได้เพียงว่า ขบวนการทางสังคม เกิดขึ้น “อย่างไร” (How) แต่ไม่อาจให้คำตอบได้ว่า “เหตุใด” หรือ “ทำไม” (Why) ขบวนการทางสังคมจึงเกิดขึ้น การตระหนักถึงความไม่เพียงพอในการอธิบายดังกล่าวได้เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของ “ขบวนการทางสังคมใหม่”

ในข้อจำกัดทางทฤษฎีหรือความไม่เพียงพอในการอธิบายแบบชนชั้นดั้งเดิม (ทฤษฎีทางชนชั้น) โดยจุดหลักของทฤษฎีทางชนชั้นดั้งเดิม (Classical Marxist) มองการกระทำรวมหมู่ (Collection Action) ว่าเป็นความขัดแย้งทางชนชั้นและมองว่าชนชั้นเป็นเรื่องของความแตกต่างทางผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจภายใน โครงสร้างของความสัมพันธ์ทางการผลิต-วิธีการผลิต โดยแบ่งชนชั้นใหญ่ ๆ ในสังคมออกเป็น เจ้าที่ดิน นายทุนอุตสาหกรรม และชนชั้นกรรมาชีพ จึงนิยามชนชั้น (Class) ว่าเป็นการจัดช่วงชั้นทางสังคม (Social Category) ขนาดใหญ่ อันมีลักษณะร่วมที่สำคัญ คือ มีตำแหน่งที่คล้ายกันในการบวนการผลิต ความสัมพันธ์ในตลาดการครอบครองทรัพย์สิน และมีผลประโยชน์ที่คล้ายกัน อันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันในตำแหน่ง ซึ่งถูกกำหนดไว้ภายใต้โครงสร้างทางสังคมเศรษฐกิจ

ความขัดแย้งและการต่อสู้ทางชนชั้นเกิดจากลักษณะความสัมพันธ์ทางชนชั้นดังกล่าว ขบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้น เช่น ขบวนการกรรมกร จึงถูกมองว่าเป็นการต่อสู้ทางชนชั้น โดยแหล่งที่มาสำคัญของความขัดแย้ง หรือเชื้อปะทุของการกระทำรวมหมู่ คือ ผลประโยชน์ทางวัตถุ อันก่อให้เกิดตำแหน่งทางชนชั้น ซึ่งเชื่อมโยงการปะทะประสาน (Articulation) เข้ากับ “การเคลื่อนไหวทางสังคม” จึงเป็นเรื่องของการอธิบายทางชนชั้นที่พยายามเชื่อมโยงผลประโยชน์ของชนชั้น (Class Interests) เข้ากับความขัดแย้งทางสังคมและการเรียกร้องผลประโยชน์อย่างเป็นทางการ (Crook and Pakulski, 1995 : 57 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 129-130)

Scott (Scott, 1990) ได้อธิบายถึงข้อจำกัดของการอธิบายด้วยแนวทางชนชั้น ว่ามีข้อจำกัดเหมือนกับทฤษฎีทั่วไป (General Theory) อื่นๆ อาทิ ทฤษฎีหน้าที่นิยม (Functionalism) เช่น ทฤษฎีพฤติกรรมรวมหมู่ ซึ่งได้ละทิ้งคำถามสำคัญที่น่าสนใจเกี่ยวกับตัวการทางสังคม (Social Agents) และบริบทเฉพาะทางสังคมการเมืองที่ห้อมล้อมการกระทำของ

ตัวการทางสังคม การวิเคราะห์ในรูปแบบนี้จึงไม่มีคำตอบว่า เหตุใดการระดมมวลชนจึงเกิดขึ้นและเกิดขึ้นอย่างไรในรูปของทฤษฎีทั่วไปแบบลดทอน (General Deductive Theory)

ข้อจำกัดของทฤษฎีทั่วไปแบบลดทอน (General Deductive Theory) ที่นำมาอธิบายขบวนการทางสังคม คือการจำกัดตัวเองด้วยการกำหนดลักษณะของเงื่อนไขเบื้องต้นในเชิงโครงสร้าง (Structural Pre-Condition) สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับขบวนการทางสังคม ซึ่งแม้เงื่อนไขเบื้องต้นเหล่านี้จะมีความจำเป็นแต่ก็ไม่เพียงพอสำหรับการระดมมวลชน เพราะเพียงปัจจัยเชิงโครงสร้างไม่ได้ทำให้เกิดขบวนการทางสังคมขึ้นเสมอไปและไม่ได้ทำให้ตัวการทางสังคมต่างๆ เกิดศรัทธาที่จะกระทำการรวมหมู่ การเกิดขึ้นของขบวนการทางสังคมยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ภายใต้อิทธิพลเฉพาะและไม่สามารถสรุปอย่างรวบรัดได้

ปัจจัยเฉพาะดังกล่าวได้แก่ การมีอยู่หรือการขาดไปของประเด็นที่ดึงดูดจิตใจผู้คน ตัวกระทำที่มีศักยภาพในการนำ องค์การในการเคลื่อนไหว ปฏิบัติการได้ตอบจากรัฐ-ผู้มีอำนาจหน้าที่ การคำนวณผลได้-ผลเสียว่าควรกระทำหรือไม่ควร ฯลฯ ซึ่งการอธิบายด้วยแนวทางชนชั้นไม่มีพื้นที่ให้แก่ปัจจัยเหล่านี้ แต่ถือว่าตัวกระทำจะกระทำก็ต่อเมื่อมีความสอดคล้องต้องกันระหว่างการกระทำซึ่งถูกพิจารณาอย่างเหมาะสมกับความเข้าใจที่ถูกต้อง อันถูกกำหนดไว้ใน โครงสร้างทางสังคม ชนชั้น ความสัมพันธ์ในปัจจัยการผลิต ฯลฯ

ปัญหาของทฤษฎีชนชั้น จึงอยู่ที่ไม่สามารถระบุปัจจัยที่ทำให้เกิดสำนึกทางชนชั้น (Class Consciousness) และเรียกสภาพที่ไม่เกิดการต่อสู้ทางชนชั้นว่าสภาพจิตสำนึกที่ผิดพลาด (False Consciousness) กล่าวคือ การอธิบายด้วยแนวทางชนชั้น ขาดกระบวนการแปรเงื่อนไขในทางภววิสัยให้เป็นเงื่อนไขทางอัตวิสัย ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ทฤษฎีการระดมทรัพยากรวิจารณ์ทฤษฎีชนชั้น (Scott, 1995 : 53 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 130-131)

ในทฤษฎีขบวนการทางสังคมใหม่เห็นว่า ข้อถกเถียงในเรื่องชนชั้นเริ่มตกต่ำลงหลังจากมีขบวนการทางสังคมใหม่ๆ เช่น ขบวนการเคลื่อนไหวสิทธิแห่งความเป็นพลเมืองของชาวอเมริกัน (Civil Rights Movements) ขบวนการสิ่งแวดล้อมในยุโรป ขบวนการศาสนาแบบยึดมั่นในคัมภีร์ศาสนาอิสลาม (Fundamentalist Movement) ในตะวันออกกลาง ขบวนการผู้หญิง (Feminist Movement) ฯลฯ ซึ่งขบวนการเหล่านี้เกิดขึ้นโดยเชื่อมโยงกับกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย และได้เปลี่ยนจากความขัดแย้งเดิม คือ ระหว่างชนชั้นนายทุนกับชนชั้นกรรมาชีพมาเป็นการต่อสู้บนความต้องการผลประโยชน์และการจัดหาสวัสดิการ การต่อสู้เพื่อเรียกร้องความแตกต่างหลากหลายเพื่อเรียกร้องสิทธิทางการเมือง สิทธิในการปกป้องรูปแบบและวิถีการดำเนินชีวิต สิทธิในอัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล สิทธิในการดำรงอยู่ของชุมชน ฯลฯ โดยใช้วิธีการต่อสู้

ผ่านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ความขัดแย้งและปรากฏการณ์ทางสังคมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ได้นำมาซึ่ง “ขบวนการทางสังคมใหม่” (New Social Movement)

เมื่อกล่าวถึง ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบ “เก่า” และ “ใหม่” Offe (Offe, 1985 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 132-133) ได้ชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตอบคำถามว่า มีสิ่งใด “ใหม่” ในขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่ โดยเสนอว่า ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้มีความเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างทางสังคมการเมืองอย่างมาก โดยได้เกิดสิ่งที่เรียกว่า “พันธมิตรร่วมความมั่นคง-ความจำเริญทางเศรษฐกิจ” (Growth-Security Alliance) ซึ่งพันธมิตรดังกล่าวได้สอดประสานอยู่ในรัฐสวัสดิการเสรีประชาธิปไตย (Liberal-Democratic Welfare State) อันมีจุดหมายหลักอยู่ที่การสร้างความจำเริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งความจำเริญเติบโตทางเศรษฐกิจดังกล่าวนี้เกี่ยวข้องกับอย่างใกล้ชิดกับ “ความมั่นคง” (Security) ใน 3 มิติ คือ

1. ความมั่นคงทางสังคม (Social Security) ได้แก่ ความเพียงพอของรายได้และมาตรฐานการครองชีพในสังคมทั้งหมด ซึ่งได้มีการจัดตั้งองค์การด้านแรงงานเพื่อเป็นกลไกสำคัญสำหรับผลักดันการกระจายปัจจัยดังกล่าว

2. ความมั่นคงทางการทหาร (Military Security) ได้แก่ การใช้ทหารป้องกันการรุกรานหรือการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์

3. ความมั่นคงทางการเมือง (Political Security) ได้แก่ การป้องกันการเบี่ยงเบนของปัจเจกบุคคลหรือพฤติกรรมรวมหมู่ (Collective Behavior) ไปจากระเบียบกฎหมายและสถาบันทางเศรษฐกิจการเมือง จุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การบรรลุความจำเริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งก็คือสถาบันทางการเมืองในรูปแบบของประชาธิปไตยแบบตัวแทนที่อาศัยวิธีการเลือกตั้งและการเชื่อมต่อด้วยการแข่งขันผ่านพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์

ขบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2-ระหว่างทศวรรษที่ 1950-1960 จึงเป็น “การเมืองแบบเก่า” (Old Politics) หรือพาราไดม์ของ “พันธมิตรร่วมความมั่นคง-เศรษฐกิจ” ซึ่งเป็นช่วงเดียวกับที่สังคมวงกว้างได้จัดตั้งสถาบัน องค์การทางสังคมการเมือง ตัวแสดง (Actors) ประเด็น (Issues) ที่เกี่ยวข้องกับ “ผลประโยชน์” (Interests) โดยสถาบันทางการเมืองที่สำคัญซึ่งถูกจัดตั้งขึ้น คือ พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งสถาบันองค์การทางการเมืองเหล่านี้เอง ได้เป็นช่องทางหรือกลไกทางการเมืองที่สำคัญของการแก้ไขข้อขัดแย้งในสังคมการเมือง

การครอบงำหลักโดยประเด็น ตัวแสดง และวิธีการแก้ไขความขัดแย้ง โดยสถาบันทางการเมืองเหล่านี้ ได้ปิดทางเลือกอื่นๆ ของการแก้ไขปัญหา หรือกีดกันตัวแสดงร่วม

(Collective Actors) ที่ไม่สอดคล้องกับตัวแบบของ “พันธมิตรร่วมความมั่นคง-เศรษฐกิจ” ออกไป ความขัดแย้งทางการเมืองจึงได้ถูกกลทอนให้เหลือเพียงความขัดแย้งในรูปแบบของการต่อรองระหว่างกลุ่มผลประโยชน์และพรรคการเมือง ประเด็นทางการเมืองจึงเป็นเพียงประเด็นที่ต้องเกี่ยวข้องกับการกระจายผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งผ่านช่องทาง สถาบัน หรือองค์กรทางการเมืองเหล่านี้เท่านั้น และมีเพียงพื้นที่ในเวทีเหล่านี้เท่านั้นที่เป็น “พื้นที่ทางการเมือง” ดังนั้นการเคลื่อนไหวโดยตัวแสดง ประเด็น หรือช่องทาง วิธีการอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากนี้ จึงกลายเป็นเพียงเรื่อง “ส่วนตัว” และไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง”

สำหรับประเด็นที่ว่าสิ่งใด “ใหม่” นั้นได้มีการใช้คำอธิบายมากมาย เช่น “ขบวนการเคลื่อนไหวต่อต้านใหม่” (New Protest Movements) การเมืองแบบใหม่ (New Politics) ขบวนการประชาชนใหม่ (New Populism) “โรแมนติคใหม่” (Neo Romanticism) การต่อต้านทางการเมือง (Antipolitics) พฤติกรรมทางการเมืองที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิม (Unthodox Political Behavior) การเมืองแบบไร้ระเบียบ (Disorderly Politics) การเมืองแบบไม่ใช่จารีตเดิม (Unconventional Politics) (Offe, 1985 : 161 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 133-134) ซึ่งความหมายเหล่านี้ในขบวนการทางสังคมใหม่มักใช้คำว่า “การเมืองแบบใหม่” โดยอธิบายว่าเป็นขบวนการเพื่อค้นหาทางเลือก ซึ่งมีความหมายโดยนัยว่า เป็นขบวนการที่ต้องการต่อต้านระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม (Counter-Economy) และต่อต้านความเป็นสถาบันเดิม (Counter-Institutions)

การเมืองแบบใหม่ของขบวนการทางสังคมแบบใหม่ก็คือการทำลายต่อเขตแดนของการเมืองแบบเดิมที่แบ่งชีวิตโลก (Life-World) ของผู้คนออกเป็น

1. ด้าน “การเมือง” หรือ “ชีวิตสาธารณะ” (Public) ที่ถูกให้ความหมายว่าเป็น “พื้นที่ทางการเมือง” ซึ่งสถาบันทางการเมือง ตัวแสดงทางการเมือง และช่องทางทางการเมืองให้การรับรองความชอบธรรม

2. ด้านที่เป็นเรื่อง “ส่วนตัว” (Private) ที่ถูกให้ความหมายว่าเป็นเรื่องราวที่จะไม่ได้รับความชอบธรรมในการนำมาเกี่ยวข้องกับผู้อื่นและจะก้าวล้ำเข้ามาสู่เขตแดนของด้าน “การเมือง” มิได้

ขบวนการทางสังคมใหม่ พื้นที่กระทำการไม่ได้อยู่ในการเมืองของสถาบันที่ลงรากปักฐานและไม่มีที่มิทางอยู่ในประชาธิปไตยเสรีนิยม-รัฐสวัสดิการ พื้นที่กระทำการของขบวนการทางสังคมใหม่จึงไม่ใช่ “รัฐ” (The State) หรือ “เศรษฐกิจ” (Economy) แต่อยู่ใน “สังคม” หรือวัฒนธรรม อีกทั้งยังมีลักษณะที่กว้างขวางกว่าขอบเขตของประเด็นทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้ เนื่องจากผลด้านลบของการพัฒนาสังคมทุนนิยมอุตสาหกรรมก้าวหน้ามีลักษณะที่

กว้างขวางและไม่ได้กระทบเพียงบางชนชั้นหรือบางกลุ่มคน หากกระทบต่อ “สังคม” ในวงกว้าง ขบวนการทางสังคมใหม่จึงมีลักษณะไม่เป็น “ชนชั้น”

ในการพัฒนาอุตสาหกรรม ระบบการเมืองจำเป็นต้องเพิ่มการควบคุมระบบเศรษฐกิจและตรงพื้นที่รอยต่อระหว่างระบบการเมืองกับส่วนของสังคมประชาซึ่งยังไม่ได้ถูกทำให้เป็น “การเมือง” เป็น “พื้นที่สีเทา” ที่กำลังจะกลายเป็น “ส่วนการเมือง” นี้เองที่ขบวนการทางสังคมได้ปรากฏตัวขึ้น ขบวนการทางสังคมเป็นปรากฏการณ์ในช่วงเปลี่ยนผ่าน และเป็นตัวกระทำการทางสังคมซึ่งช่วยทำให้พื้นที่อันเป็นของสังคมประชาได้เป็น “การเมือง” กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ขบวนการทางสังคมช่วยทำให้ระบบการเมืองขยายกิจกรรมไปสู่สังคมประชาและทำให้ระบบการเมืองสามารถปรับตัวเข้ากับการท้าทายใหม่ที่เป็นผลพวงมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรม (Princen, 1994 : 51-52 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 134-135) โดยขบวนการสิ่งแวดล้อมได้ยกปัญหาสิ่งแวดล้อมให้เป็นประเด็นทางการเมืองภายในสังคมประชา และได้ทำให้ระบบการเมืองต้องผนวกเรื่องสิ่งแวดล้อมเข้าไปในพื้นที่ทางการเมือง เช่นเดียวกับความเห็นที่มองปรากฏการณ์ของขบวนการทางสังคมใหม่ว่า เป็นการสร้างข้อต่อของระบบการเมือง (Political Mediation) เนื่องจากระบบการเมืองไม่มีช่องโหว่ให้กับผู้คนที่อยู่นอกพื้นที่ทางการเมือง (Scott, 1990 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 135)

ตาราง 1 แสดงความแตกต่างระหว่างขบวนการทางสังคม กลุ่มผลประโยชน์ และแนวทฤษฎีชนชั้น

ประเด็นหลัก	กลุ่มผลประโยชน์/กลุ่ม ผลักดัน	ขบวนการทางสังคมแบบ ใหม่	แนวทฤษฎีชนชั้น
1. รากเหง้าปัญหาความ ขัดแย้งทางสังคม	- การกระจายทรัพยากรใน สังคม (Politics of Redistribution)	- ความขัดแย้งใหม่ๆ ใน สังคม (สิ่งแวดล้อม อัต ลักษณ์ ฯลฯ)	- ความสัมพันธ์ทางชนชั้น / การขจัดขูดรีด
2. ตำแหน่งแห่งที่ในสังคม	- การเติบโตภายในระบอบ การเมืองปกติ	- ภาคสังคมประชา , ภาค ประชาชน	- พื้นที่นอกรัฐ
3. จุดหมาย/ยุทธศาสตร์	- สร้างบูรณาการทาง การเมือง / สิทธิทาง การเมืองและเศรษฐกิจ ภายใต้สิทธิพลเมือง	- เปลี่ยนค่านิยมและวิถี ชีวิต / ปกป้องส่วนของ สังคมประชา - การสร้างประชาธิปไตย แบบมีส่วนร่วม / ทางตรง - เอาอำนาจรัฐคืนมา จัดการเอง	- การยึดอำนาจรัฐ / การ ปฏิวัติทางชนชั้น
4. รูปแบบองค์กร	- องค์กรแบบทางการ / สายบังคับบัญชา	- เครือข่าย / ขบวนการ ระดับรากหญ้า	- องค์กรจัดตั้ง
5. ยุทธวิธีการเคลื่อนไหว ต่อสู้	- การระดมทรัพยากรทาง การเมือง , เจริญต่อรอง , ล็อบบี้	- การท้าทายขัดขวางระบบ / กระบวนการเมืองปกติ (Disruptive) - กระทำการ โดยตรง (direct action) - สร้างนวัตกรรมทาง วัฒนธรรม	- ขบวนการปฏิบัติ

(ปรับปรุงจาก Scott, 1991 : 19 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 135)

โดยอาจสรุปลักษณะสำคัญของขบวนการทางสังคมใหม่ออกเป็น 3 ประการคือ

ประการแรก ขบวนการทางสังคมใหม่ไม่ได้ตั้งอยู่บนฐานของชนชั้นเดียว ดังเช่น ขบวนการทางสังคมในอดีต แต่เป็นการตอบโต้กับปัญหาและความขัดแย้งใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมซึ่งวางอยู่บนฐานหลากหลายชนชั้น

ประการที่สอง ในขณะที่กรอบทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มผลักดัน การกระทำการรวมหมู่อยู่ภายในระบบการเมือง แต่การปรากฏตัวของขบวนการทางสังคมใหม่ในสังคมหลังอุตสาหกรรมมีลักษณะเป็นการเคลื่อนไหวเรียกร้อง ที่ไม่ผ่านกลไกทางการเมืองที่ดำรงอยู่ เช่น พรรคการเมือง นักการเมือง หรือหวังพึ่งกลไกรัฐ เพราะความขัดแย้งใหม่ๆ เหล่านี้สลับซับซ้อนเกินกว่าที่สถาบันทางการเมืองในระบบการเมืองปกติจะจัดการได้ ซึ่งขบวนการเหล่านี้ได้แสวงหากลไกที่จะเปิดช่องทางทางการเมืองแบบใหม่ “ประชาธิปไตยแบบประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น” ที่มากกว่าสถาบันและกลไกการเมืองปกติในระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน

ประการที่สาม ขบวนการทางสังคมใหม่มิได้เรียกร้องเกี่ยวกับผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มดังเช่น ในกรอบของทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์ อีกทั้งจุดหมายของขบวนการเหล่านี้ก็มิได้ต้องการช่วงชิงอำนาจรัฐ ดังเช่น ขบวนการชนชั้นที่มุ่งสู่การปฏิวัติ แต่ขบวนการทางสังคมใหม่นี้ต้องการสร้าง “กติกาหรือกฎเกณฑ์ชุดใหม่ในการดำรงชีวิต” อันเป็นการช่วงชิงการนำในการสร้างค่านิยมหรือความหมายชุดใหม่ให้กับสิ่งที่ต่อสู้ หรือเป็นการเคลื่อนไหวเพื่อสร้างวาทกรรมชุดใหม่ในเรื่องนั้นๆ (ไชยรัตน์ เจริญสิน โอปาร, 2540 อ้างถึงใน ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 136)

นอกจากนี้ พฤทธิสาธน์ ชุมพล (พฤทธิสาธน์ ชุมพล, 2546 : 339-341) ได้สรุปให้เห็นลักษณะสำคัญซึ่งเป็นความ “ใหม่” ของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่ไว้ 3 ประการ คือ

1. ขบวนการทางสังคมใหม่มีความเป็นขบวนการทางสังคมมากกว่าที่จะเป็นขบวนการทางการเมือง โดยจุดมุ่งหมายของขบวนการเหล่านี้อยู่ที่การระดมในสังคมประชา ซึ่งมีส่วนสำคัญสำหรับการทำกิจกรรมในอาณาบริเวณสาธารณะ (Public Sphere) เพื่อสังคมและไม่ได้มุ่งที่จะเข้าไปมีส่วนในอำนาจรัฐหรือครองอำนาจรัฐ

2. ขบวนการทางสังคมใหม่มีฐานที่มั่นอยู่ใน “สังคมประชา” กล่าวคือเน้นกระทำการอ้อมรัฐ (Bypass the State) โดยไม่สนใจที่จะติดต่อกับหรือท้าทายอำนาจรัฐโดยตรง หากแต่ต้องการที่จะปกป้องสังคมประชาจากการก้าวท้าวโดยรัฐ ขบวนการทางสังคมใหม่จึงมีลักษณะการทำกิจกรรมและลักษณะอุดมการณ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic) เป็นหลัก

3. ขบวนการทางสังคมใหม่ พยายามที่จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงสังคม ทั้งโดยการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและ โดยการพัฒนาวิถีชีวิตใหม่ ๆ ขึ้นมาเป็นทางเลือก (Alternative Life-Styles) กล่าวคือ แทนที่จะมุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงโดยผ่านระบบการเมืองหรือ โดยการกระทำทางการเมือง ขบวนการใหม่ ๆ มุ่งความสนใจไปที่นวัตกรรมเชิงวัฒนธรรม (Cultural Innovation) ซึ่งสร้างสรรค์วิถีชีวิตใหม่ โดยการท้าทายค่านิยมเดิมๆ การเน้นสัญลักษณ์และควมมีตัวตน

แนวคิดขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่จึงถูกพัฒนาขึ้นภายใต้สังคมอุตสาหกรรมก้าวหน้าและการพัฒนาระบบประชาธิปไตยที่ก้าวหน้า จึงทำให้ประเด็นของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่มุ่งไปที่ค่านิยมใหม่ ๆ หรือประเด็นคุณภาพชีวิตที่มากกว่า ปัจจัยการผลิต ค่าจ้าง สวัสดิการสังคม ซึ่งเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ สิทธิพื้นฐาน และการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่เป็นประเด็นเรื่องสิทธิที่เท่าเทียมและศักยภาพของบุคคล ดังนั้นการต่อสู้หรือพื้นที่ทางการเมืองของขบวนการทางสังคมใหม่จึงเป็นการต่อสู้ในอาณาบริเวณของ “อัตลักษณ์และวัฒนธรรม” หรืออยู่ในพื้นที่ทางสังคมมากกว่าเป็นการต่อสู้ในอาณาบริเวณของ “การเมืองและเศรษฐกิจ” (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2545 : 11-15)

กล่าวโดยสรุป ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ในการนำบางบริบทของทฤษฎีมาอธิบายหรือทำความเข้าใจ “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” คือ ทฤษฎีพฤติกรรมกรรวมหมู่ (Collective Behavior Theory) ทฤษฎีการระดมทรัพยากร (Resource Mobilization) ทฤษฎีขบวนการทางสังคมใหม่ (New Social Movement Theory) เป็นเพียงการสำรวจทฤษฎีร่วมสมัยเบื้องต้น อันเป็นทฤษฎีที่มีฐานคิดที่เอื้อต่อการนำมาเป็นแนวทางในการอธิบาย “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาวิจัย กอปรกับเพื่อพิจารณาแนวทางในการศึกษา และเป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว

3.2 แนวคิดในการให้ความหมายการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

จากการสืบค้นและศึกษาในทรศนะที่หลากหลายของนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ได้ข้อค้นพบว่า แม้จะไม่นั้นการใช้คำที่เหมือนกัน แต่แนวคิดหรือการให้ความหมายที่เสนอไว้ ก็มีความพ้องหรือสัมพันธ์ กับคำว่า “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน”

ประภาส ปิ่นตบแต่ง (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 19-21) ได้อธิบายในการให้ความหมายที่พ้องหรือสัมพันธ์กับ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนว่า เป็นปรากฏการณ์ของ

ขบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนในรูปแบบลักษณะต่างๆ การเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง และการรวมตัวกันของประชาชนเพื่อสร้างพลังทางการเมือง ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นตัวกระทำการหรือตัวแสดงในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคมและการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาทของการเมืองภาคประชาชน โดยหยิบยกคำว่า “ขบวนการทางสังคม” มาอธิบาย “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” เพราะ “ขบวนการทางสังคม” มีลักษณะแนวคิดเช่นเดียวกับแนวคิด “การเมืองภาคประชาชน” และมีความพ้องหรือสัมพันธ์กับ “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน”

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 140-141) ได้ให้ความหมายที่พ้องหรือสัมพันธ์กับ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในแนวคิดของการเมืองภาคประชาชน โดยสามารถนำมาอธิบาย การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ว่าเป็น การเมืองแบบมีส่วนร่วมของพลเมือง (Participatory Democracy) ซึ่งครอบคลุมถึงการเคลื่อนไหวของสาธารณชนทั่วไป ในการแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการสาธารณะและการเคลื่อนไหวของประชาชนเฉพาะกลุ่ม เพื่อแสดงสิทธิในการกำหนดวิถีชีวิตของตนหรือเพื่อยับยั้งการกระทำของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของพวกเขา โดยการใช้อำนาจทางการเมืองในระบอบเปิดและการเมืองในระบอบเปิดที่จะรองรับสิ่งนี้ได้จำเป็นต้องมีเงื่อนไขอย่างน้อยสองประการ คือ

1. มีการดำรงอยู่ของพื้นที่สาธารณะ (Public Space) สำหรับการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีของสาธารณชน อันได้แก่เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคลหรือหมู่คณะ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมและลักษณะถูกผิดในสังคมการเมือง
2. มีการยอมรับโดยกฎหมายถึงสิทธิในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนที่กระทำการโดยสันติ ตั้งแต่สิทธิในการประชุม ชุมนุม ประท้วง การนัดหยุดงาน และการปฏิเสธคำสั่งรัฐ (ที่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อความเสียหายต่อประชาชน)

ในการใช้สิทธิดังกล่าวนี้ได้ดำเนินไปเพื่อการแข่งขันขึ้นกุมอำนาจ ในทางตรงกันข้าม การเคลื่อนไหวของประชาชนมีแนวโน้มที่จะทำให้ขอบเขตการใช้อำนาจของรัฐลดลง

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม, 2541 : 162) ได้ให้ความหมายที่พ้องหรือสัมพันธ์กับ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในแนวคิดของ ประชาสังคม โดยสามารถนำมาอธิบายบางบริบทของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ว่าหมายถึง สังคมที่ประชาชนทั่วไปมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของประชาชน ในรูปแบบสังคม โดยอาศัยองค์กร กลไก กระบวนการ กิจกรรมที่หลากหลายที่ประชาชนจัดขึ้น ซึ่งดำเนินงานโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย

เกษียร เตชะพีระ (เกษียร เตชะพีระ, 2541 : 123) ได้ให้ความหมายที่พ้องหรือสัมพันธ์กับ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในแนวคิดของ ประชาสังคม ซึ่งสามารถนำมา

อธิบายบางบริบทของ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน โดยเรียกการแสดงสิทธิทางการเมือง (สิทธิในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนที่กระทำการโดยสันติ ซึ่งมีการยอมรับโดยชอบด้วยกฎหมาย) ว่าเป็นกระบวนการสร้างประชาสังคม (Civil Society) โดยมีองค์ประกอบที่เป็น ทั้ง สถาบันของประชาชนธรรมดาและนายทุน และกลไกการทำงานของตลาด

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2541 : 41) ได้ให้ความหมายที่ ฟ้องหรือสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในแนวคิดของ ประชาสังคม ซึ่งสามารถ นำมาอธิบายบางบริบทของ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ด้วยคำจำกัดความที่หมายถึงทุกๆ ส่วนของสังคม รวมถึงภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยถือว่าทั้งหมดเป็น (Civil Society)

ธีรยุทธ บุญมี (ธีรยุทธ บุญมี, 2536 : 190 อ้างถึงใน เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 142) ได้ให้ความหมายที่ฟ้องหรือสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในแนวคิด ของ ทฤษฎีสังคมเข้มแข็ง โดยสามารถนำมาอธิบาย การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน โดยการ ชี้ให้เห็นว่าขบวนการประชาชนแบบเดิมมักมีแนวโน้มการเคลื่อนไหวอย่างสุดขั้วและนำไปสู่การ ไม่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ ขณะที่ประชาสังคมหรือการทำให้สังคมเข้มแข็งจะเน้นการมีส่วนร่วม ของทุกส่วนในสังคม ซึ่งทำให้มีลักษณะชอบธรรมและเป็นการผลักดันในเชิงสถาบันมากกว่า อัน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

จากคำจำกัดความข้างต้น นำไปสู่ทัศนะของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 143) ที่ได้ให้ความหมายที่ฟ้องหรือสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของ ภาคประชาชน โดยสามารถนำมาอธิบาย การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ซึ่งอธิบายว่า การเมือง ภาคประชาชน เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเคลื่อนไหวในประชาสังคม โดยที่ประสงค์จะได้มาซึ่ง ฐานะในการกำหนดชีวิตตนเอง (Self Determination) โดยไม่จำเป็นต้องผ่านรัฐเสมอไป ตรงนี้เป็น ประเด็นสำคัญมากเพราะเป็นการย้ายกระบวนทัศน์ (Paradigm) จากการเอารัฐเป็นตัวตั้ง (State Oriented) มาสู่การเอาประชาชนเป็นตัวตั้ง (People Oriented) ในกระบวนการสร้างความผาสุกทาง สังคม

เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 169) ได้ให้ประเด็น หลักทางความหมายของ การเมืองภาคประชาชน ที่ฟ้องหรือสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของภาค ประชาชน โดยสามารถนำมาอธิบาย การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในคำนิยามที่ว่า การเมือง ภาคประชาชนหมายถึง การเคลื่อนไหวอย่างมีจิตสำนึกทางการเมืองของกลุ่มประชาชน เพื่อลด ฐานะครอบงำของรัฐ รวมทั้งเพื่อโอนอำนาจบางส่วนมาให้ประชาชนใช้ดูแลชีวิตตนเองโดยตรง รวมถึงคำนิยามในกรอบที่กว้างขึ้นที่ว่า การเมืองภาคประชาชนคือปฏิบัติการโต้ตอบการใช้อำนาจของ รัฐ และเป็น กิจกรรมถ่วงดุลอิทธิพลการครอบงำของระบบตลาดเสรีในภาคประชาชน

โดยการเมืองภาคประชาชน เป็นกระบวนการใช้อำนาจโดยตรงโดยประชาชนหมู่เหล่าต่างๆ ที่มากกว่าการเลือกตั้ง และไม่น้อยไปกว่าการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายตลอดจนตัดสินใจในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตน

ในประเด็นหลักทางแนวคิด ทฤษฎี ของการเมืองภาคประชาชน โดยการเมืองภาคประชาชนมีทิศทางเคลื่อนไหวยาว 4 ทิศทางด้วยกัน คือ

1. การเคลื่อนไหวยาวรุ่งทิวช หรือเรียกร้องให้รัฐแก้ปัญหาที่ไม่ได้รับการเหลียวแล (อาทิ กรณี ไล่ ชนจันทรา ร่วมกับสมัชชาคนจนและกลุ่มต่างๆ ประท้วงเขื่อนห้วยละเห้าท่วมที่ทำกินเป็นระยะเวลา 27 ปี)

2. การเคลื่อนไหวยาวที่มุ่งตรวจสอบกระบวนการใช้อำนาจรัฐ (อาทิ กรณี เครือข่าย องค์การพัฒนาเอกชนตรวจสอบทุจริตยาอี้อฉาวในกระทรวงสาธารณสุข)

3. การประท้วงอำนาจรัฐและเรียกร้องให้ถ่ายโอนอำนาจที่รัฐเคยมีมาเป็นของประชาชน (อาทิ กรณีร่าง พ.ร.บ.ป่าชุมชนฉบับประชาชน การคัดค้านโครงการวางท่อก๊าซ ไทย-มาเลเซีย ของประชาชน อ.จะนะ จ.สงขลา การต่อต้านโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังถ่านหินที่บ่อนอก-หินกรูด จ.ประจวบคีรีขันธ์ การประท้วงนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ของสหภาพแรงงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตและสมพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ฯลฯ)

4. การร่วมมือเชิงวิพากษ์ (Critical Cooperation) กับรัฐหรือเกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ (Costructive Engagement) เพื่อเบียดแย่งพื้นที่ในกระบวนการใช้อำนาจมาเป็นของประชาสังคม (อาทิ แนวทางการเคลื่อนไหวยาวแบบสามเหลี่ยมเขยื้อนภูเขาของ ประเวศ วะสี)

โดยการเคลื่อนไหวยาวการเมืองภาคประชาชนในทิศทางที่ 3 คือ “การประท้วงอำนาจรัฐและเรียกร้องให้ถ่ายโอนอำนาจที่รัฐเคยมีมาเป็นของประชาชน” สอดรับไปในทิศทางเดียวกับแนวทางถ่ายโอนอำนาจของรัฐ ไปสู่สังคมและประชาชนมากที่สุด จึงอาจอ้างเอาได้ว่า “การประท้วงอำนาจรัฐและเรียกร้องให้ถ่ายโอนอำนาจที่รัฐเคยมีมาเป็นของประชาชน” เป็นแม่แบบ (Model) ของการเมืองภาคประชาชน ที่พ้องหรือสัมพันธ์กับ การเคลื่อนไหวยาวของภาคประชาชน โดยสามารถนำมาอธิบาย การเคลื่อนไหวยาวของภาคประชาชน ว่าเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเคลื่อนไหวยาวในประชาสังคม

กล่าวโดยสรุป ในการอธิบายให้ความหมายหรือทำความเข้าใจ “การเคลื่อนไหวยาวของภาคประชาชน” ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวยาวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” จากทฤษฎีที่หลากหลายในการให้ความหมาย สามารถอ้างอิงอธิบายให้ความหมาย “การเคลื่อนไหวยาวของภาคประชาชน” หมายถึง เป็นการเคลื่อนไหวยาวของประชาชนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อจำกัดขอบเขต

การใช้อำนาจของรัฐ ถ่วงดุลอำนาจรัฐด้วยประชาสังคมโดยไม่ยึดอำนาจรัฐ ซึ่งดำเนินการต่อสู้ด้วยวิธีการขยายสิทธิในแนวทางประชาธิปไตยออกไป และปรับเปลี่ยนจากการพึ่งพาการเมืองแบบผู้แทน มาเป็นการเมืองแบบมีส่วนร่วม โดยบุคคลลักษณะการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในทางการเมือง เป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในรูปแบบขบวนการประชาธิปไตยที่มุ่งใช้สิทธิทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะประเด็น โดยไม่มีกรอบอุดมการณ์ตายตัว และไม่ต้องการยึดอำนาจรัฐด้วยการโค่นอำนาจรัฐเก่าแล้วจัดตั้งอำนาจรัฐใหม่ เพื่อเปลี่ยนแปลงจัดระเบียบโครงสร้างสังคมใหม่หมดตามแนวคิดแบบใดแบบหนึ่ง แต่ถือกระบวนทัศน์ (Paradigm) ที่เอาประชาชนเป็นตัวตั้ง (People Oriented) ดังนั้นจึงต่างจากขบวนการปฏิวัติสมัยก่อนที่เอารัฐเป็นตัวตั้ง (State Oriented) และมุ่งยึดอำนาจรัฐ ฉะนั้น การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในรูปแบบกลุ่มต่างๆ ในทางการเมือง จึงมีประเด็นเรียกร้องต่อสู้และแนวทางการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย แต่จุดร่วมที่มีอยู่คือ ประเด็นปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานของภาครัฐที่ได้ดำเนินไปในทิศทางที่ไม่สามารถส่งผลให้ภาคประชาชนเข้าถึงอำนาจรัฐ ที่จะเอื้อหรือสนองประโยชน์อันพึงมีพึงได้ให้แก่ตนได้และความไม่เพียงพอของประชาธิปไตยแบบตัวแทนในเวทีรัฐสภา ทั้งที่การปกครองที่เป็นระบอบประชาธิปไตย ซึ่งในอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยได้ยึดหลักแห่งความเสมอภาค เสรีภาพ และการเปิดโอกาสให้แก่ประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการแห่งสิทธิความเสมอภาค เสรีภาพ ตามอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุษณีย์ ศิริสุนทรไพบุรณ์ (2538) ได้ทำการศึกษาวิจัย แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐ : ศึกษาเฉพาะ โครงการเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ โดยทำการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้วิธีในการศึกษาเป็นการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก จากการศึกษาการศึกษาวิจัยข้างต้น โดยผลที่ได้รับในการทำการศึกษาวิจัยจากกรณีศึกษา ที่ได้ศึกษากรณีตัวอย่าง 3 กรณี อันได้แก่กรณี เขื่อนปากมูล เขื่อนแก่งเสือเต้น และเขื่อนป่าสัก ได้ข้อค้นพบว่า บริบทของโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐในส่วนขั้นตอนของโครงการนั้น ขั้นตอนส่วนใหญ่ของโครงการเป็นขั้นตอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐและเป็นส่วนที่ต้องใช้วิธีการทางวิชาการที่ซับซ้อน อันเป็นบริบทที่ส่งผลอันก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน แม้บริบทของโครงการมีความยืดหยุ่นในส่วนของการพิจารณาคุณค่าของโครงการ แต่ก็ส่งผลอันก่อให้เกิดการโต้แย้งระหว่างกัน ในเรื่องประโยชน์และโทษของโครงการ อันเป็นส่วนที่สนับสนุนผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ผลที่ได้จากการศึกษาการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการของเขื่อนปากมูล เขื่อนแก่งเสือเต้น และ

เงื่อนไขสำคัญนั้นยังมีค่อนข้างน้อย ซึ่งลักษณะของผู้ที่ได้มีส่วนร่วมส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีส่วนร่วมที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ และจากการศึกษาได้ข้อค้นพบว่าปัญหาในการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ปัญหาด้านข้อมูลข่าวสาร ปัญหาการจัดทำประชาพิจารณ์ ปัญหาจากเจ้าหน้าที่โครงการและหน่วยงานภาครัฐ และปัญหาจากประชาชนที่เป็นชาวบ้านในพื้นที่ ฯลฯ โดยในการเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมเพื่อก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและเกิดการพัฒนาของประชาชน ผู้ที่ควรมีส่วนร่วมเข้าร่วม คือ บุคคลจากหลายฝ่าย แต่ควรให้ความสำคัญกับประชาชนผู้ได้รับความเสียหายจากการดำเนินงานของ โครงการ ผลจากการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่าส่วนที่ควรได้รับการแก้ไขเพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม คือ ในส่วนของกฎหมาย หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ หน่วยงานภาครัฐและประชาชน

ประภาส ปิ่นตบแต่ง (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัย การเมืองของขบวนการชาวบ้าน ด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย จากการศึกษาการศึกษาวิจัยข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่า กระแสการเคลื่อนไหวในอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นกระแสการเคลื่อนไหวที่อยู่ในระดับที่สูง ซึ่งเป็นกระแสการเคลื่อนไหวที่ปราศจากการควบคุมดูแลหรือปราบปรามอย่างรุนแรงจากภาครัฐ ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า นโยบายและ โครงการพัฒนาของภาครัฐที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการดำรงชีวิตของชาวบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในท้องถิ่นชนบทเป็นเงื่อนไขที่มีความจำเป็น โดยการพัฒนาร่องการและ โครงสร้างโอกาสทางสังคมและการเมืองเป็นเงื่อนไขที่เพียงพอ ในการพัฒนาองค์การที่เกิดขึ้นได้ ในบริบทที่มีโครงสร้าง โอกาสทางสังคมและการเมือง โดยจุดมุ่งหมายของขบวนการมีลักษณะการเคลื่อนไหวที่กว้างไกลกว่าการเรียกร้องเพื่อให้แก้ไขความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยการเคลื่อนไหวดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายที่รวมถึงการผลักดันการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจด้านสาธารณะ อันมุ่งไปสู่การเปลี่ยนแปลงนโยบายและกฎหมายที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของชาวบ้าน โดยมีวิธีการต่อสู้การใช้อำนาจของภาครัฐที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการดำรงชีวิตของชาวบ้าน โดยมีการร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และสาธารณชน โดยมีการอาศัยความร่วมมือจากสื่อมวลชนร่วมด้วย อันเป็นวิธีการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในระดับหนึ่ง ในการผลักดันให้ภาครัฐตอบสนองจุดมุ่งหมายหรือข้อเรียกร้องของขบวนการ

ชัชฉานท์ ลิระเดิมพงษ์ (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัย ศึกษาประชาพิจารณ์กับการตัดสินใจของรัฐ : ศึกษากรณีชุมชนบ้านครัว โดยใช้รูปแบบในการศึกษาวิจัยด้วยการศึกษาเอกสารที่มีการเผยแพร่และไม่เผยแพร่ของสื่อมวลชน และการรวบรวมบทสัมภาษณ์ จากการศึกษาการศึกษาวิจัยข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่า การประชาพิจารณ์เรื่องความเหมาะสมและผลดี-ผลเสีย ในการสร้างถนนรวมและการกระจายการจราจรไม่มีผลต่อการตัดสินใจของภาครัฐ แต่การจัดให้มีการทำ

ประชาพิจารณ์ มีผลในการช่วยลดความขัดแย้งระหว่างภาครัฐกับชุมชนบ้านครัวเพียงระยะเวลาสั้นๆ (คือในช่วงเวลาทำการประชาพิจารณ์ เท่านั้น) โดยการทำการประชาพิจารณ์ไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งระหว่างชุมชนบ้านครัวกับหน่วยงานภาครัฐในระยะยาวได้

อรนุช ฤทธิ์จิตเพียร (2540) ได้ทำการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม: กรณีศึกษา มลพิษจากโรงงานปูนซีเมนต์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ในการศึกษาวิจัยใช้รูปแบบในการศึกษาวิจัยคือ การศึกษาเอกสาร การวิจัยเชิงปริมาณ และการศึกษาชุมชน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบรวมกันระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา จากการศึกษาการศึกษาวิจัยข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่า การดำเนินงานของภาครัฐในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการมลพิษ มีผลสืบเนื่องมาจาก การที่รัฐได้รับอิทธิพลจากกระแสการพัฒนาชนบท และกระแสในเรื่องสิ่งแวดล้อมของโลกที่เป็นปัจจัยด้านบวก ในการกำหนดนโยบายให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดไว้ในกฎหมายและวางเงื่อนไขบังคับให้ประชาชนได้ปฏิบัติ โดยการดำเนินงานของภาครัฐในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการมลพิษ ในการแสดงออกของภาครัฐ แม้มีการจัดตั้งหน่วยงานรองรับการปฏิบัติงานที่ชัดเจน แต่การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้เห็น เป็นเพียงการมีสิทธิในการมีส่วนร่วมตามกฎหมายในการได้รับข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมเพียงบางขั้นตอนในการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันเป็นปัจจัยที่ส่งผลด้านลบผ่านรูปแบบการมีส่วนร่วมที่รัฐเป็นผู้กำหนดการจัดเวทีในการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผลจากการศึกษาวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า การเคลื่อนไหวในส่วนของภาคประชาชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม โดยการรวมตัวกันของประชาชน ในรูปแบบของภาคประชาชนที่รวมตัวกันเป็นองค์กรในระดับรากหญ้า โดยการศึกษาแบบอย่างการมีส่วนร่วมในกรณีปัญหามลพิษจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เป็นปัจจัยที่ส่งผลด้านบวกต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมลพิษ แต่การที่ประชาชนขาดความรู้ในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยมุ่งเพียงแค่ให้ภาครัฐเป็นฝ่ายจัดการมลพิษแต่เพียงฝ่ายเดียวกลับเป็นปัจจัยที่ส่งผลด้านลบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมลพิษ โดยการดำเนินนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชนบทของบริษัทปูนซีเมนต์เป็นปัจจัยที่ส่งผลแทรก ที่ทำให้ความรุนแรงของปัญหามีน้อย ส่งผลให้เนื้อหาในการแสดงความเห็นในการมีส่วนร่วมของประชาชนลดน้อยลง ซึ่งสวนทางกับความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอยู่มากและหลายรูปแบบ ได้แก่ การรวมกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น

การกดดัน ภายใต้ปัจจัยและเงื่อนไขต่างๆ ในการศึกษาวิจัย รูปแบบในการมีส่วนร่วมที่มีการกำหนดจากปัจจัยในภาครัฐและภาคประชาชนเป็นลักษณะการมีส่วนร่วมที่ไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลได้

ประวิทย์ นพรัตน์วารการ (2541) ได้ทำการศึกษาวิจัย ศึกษาขบวนการเคลื่อนไหวของชาวนาชาวไร่เพื่อสิทธิในที่ดินทำกิน : การศึกษาภาพรวมและกรณีกลุ่มป่าดงลาน จากการศึกษาการศึกษาวิจัยข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่า การพัฒนาที่ไม่สมดุลและการแย่งชิงทรัพยากรจากชุมชนของภาครัฐ ผ่าน โครงการจัดสรรที่ทำกินให้แก่ราษฎรผู้ยากไร้ในเขตป่าสงวนเสื่อมโทรม (คจก.) นำไปสู่การเคลื่อนไหวของชาวนาชาวไร่ที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาที่ไม่สมดุลและการแย่งชิงทรัพยากรจากชุมชนของภาครัฐ ส่งผลให้ขบวนการเคลื่อนไหวของชาวนาชาวไร่เพื่อสิทธิในที่ดินทำกินได้มีการพัฒนาไปสู่ การจัดการองค์กร ความตระหนักในสิทธิ เกิดจิตสำนึกในการกระทำการรวมหมู่ กับทั้งส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ทำให้การพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเมืองเกิดการแพร่ขยายออกไปในวงกว้าง ผ่านการถ่ายทอดประสบการณ์ที่มีผลต่อศักยภาพในการจัดการองค์กรการเคลื่อนไหว การเจรจา รวม การจัดการข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาแก่กลุ่มชาวบ้านที่ประสบปัญหาจากโครงการพัฒนาของภาครัฐ อันส่งผลต่อพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวและการเคลื่อนไหวรวมตัวของประชาชน ที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น ในรูปแบบของเครือข่ายชาวบ้านที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์และลดความเหลื่อมล้ำทางอำนาจระหว่างภาครัฐกับประชาชนได้

มนตรี โภธิเสน (2542) ได้ทำการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนใน โครงการก่อสร้าง ก๊าซ ไทย-พม่า โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบการใช้ข้อมูลที่เป็นเอกสารในส่วนภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ข้อมูลภาคสนามจากการสังเกตและการสัมภาษณ์ผู้คัดค้านและกลุ่มผู้สนับสนุน โครงการ จากการศึกษาการศึกษาวิจัยข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่า โครงการก่อสร้างก๊าซ-พม่าเป็นโครงการที่ส่งผลให้เกิดปัญหาอันประกอบด้วย ปัญหาด้าน สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศวิทยา ปัญหาสิทธิมนุษยชน ปัญหาสังคมและปัญหาเศรษฐกิจ อันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของประชาชนที่แสดงออกผ่านกระบวนการในการมีส่วนร่วม โดยกระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน อันประกอบด้วยปัจจัย ด้านสิทธิที่เป็นเสียงข้างน้อย สิทธิมนุษยชน กระบวนการในการดำเนินงาน พลังงานและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ผลจากการศึกษาข้างนี้ให้เห็นว่ากระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้าน ของกลุ่มผู้คัดค้านประกอบไปด้วย ขั้นตอน การรณรงค์ การหาแนวร่วม การปิดประเด็น การเรียกร้องให้เปิดเผยสัญญา การคือแ่ง และการเริ่มแนวคิดในการปิดป่า โดยกระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชน ใน ส่วนของกลุ่มผู้สนับสนุนนั้น เป็นกระบวนการ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ไม่มีความชัดเจน เนื่องจาก

กระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชนในส่วนของกลุ่มผู้สนับสนุน ได้มีเจ้าของ โครงการและ กลุ่มของบุคคลที่มีอิทธิพลในพื้นที่ ซึ่งอยู่เบื้องหลังในการสนับสนุนกลุ่มผู้สนับสนุน แทรกแซง กระบวนการในการมีส่วนร่วมของประชาชน

อารีวรรณ ทัดตะศิริ (2543) ได้ทำการศึกษาวิจัย การเมืองเกี่ยวกับผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมใน โครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินบ่อนอก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการศึกษาการ ศึกษาวิจัยข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานของโครงการ โดยเฉพาะการขาดการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในการดำเนินงานของ โครงการ มีผลต่อการดำเนินงานของโครงการทำให้ความหวังเกรงในผลกระทบจากการดำเนินงาน ของโครงการมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้ความน่าเชื่อถือในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนผู้ได้รับสัมปทานลดลง อันก่อให้เกิดความขัดแย้งจนกระทั่งไม่สามารถระทำการตัดสินใจ เจริญนโยบายได้ โดยผลจากการศึกษาวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยสำคัญทางการเมืองที่ส่งผลต่อการ ดำเนินงานของโครงการ คือ 1. โครงสร้างทางอำนาจของชุมชน โดยเฉพาะบทบาทของผู้นำท้องถิ่น 2. ความแตกต่างในมุมมองและการได้รับผลประโยชน์ภายในพื้นที่ตำบลบ่อนอก 3. การขาดการมี ส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการในเบื้องต้น ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการดำเนินงานของโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้การดำเนินงาน ในการก่อสร้างโครงการต้องประสบปัญหาล่าช้าออกไป

ฉัตรรากร วิวัฒมาณี (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัย รัฐธรรมนูญกับการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาข้างต้น ได้ข้อค้นพบว่าการศึกษารัฐธรรมนูญ กับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทยโดยใช้แนวความคิดการ พัฒนาอย่างยั่งยืน หลักการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและแนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบการวิเคราะห์ร่วมกับสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้มีการสำรวจ สติไว้แล้ว ชี้ให้เห็นว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมา การมีกฎหมาย การมีองค์กรภาครัฐที่มีหน้าที่บังคับใช้ กฎหมาย การเข้ามามีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชนแล้วก็ตาม สถานการณ์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทยยังมีปัญหาที่ต้องให้ความสำคัญและเร่งรัดในการ บริหารจัดการด้วยหลักการสร้างความสมดุลของทุกภาคส่วน

โดยในส่วนของกฎหมาย แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จะมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างชัดเจนแล้วก็ตาม แต่เมื่อพิจารณา กฎหมายระดับรองที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม เนื้อหาสาระสำคัญส่วนใหญ่เมื่อพิจารณาในแต่ละฉบับแล้ว เครื่องมือที่เป็นตัวกฎหมายนี้ยังเป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในแต่ละยุคสมัยและเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง แยกส่วนความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน โดยยังไม่มีกฎหมายใดที่ตอบสนองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่างเป็นทางการทั้งที่สภาพความเป็นจริงแล้ว ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างเป็นระบบ การแก้ไขปัญหาโดยการแยกส่วนในการตรากฎหมายเฉพาะเรื่อง จึงยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เพิ่มมากขึ้นได้

การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์กรภาครัฐทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ยังใช้ไม่ได้ผลอย่างเต็มที่ อันเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญหลายประการ เช่น กฎหมายก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนในท้องถิ่นหรือการล่าช้าในการระบุตัวผู้กระทำความผิดหรือผู้ก่อมลพิษ การไม่จริงจังในการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการขาดมาตรการในการจูงใจให้เกิดความร่วมมือกัน ในชุมชนเป็นต้น การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังขาดความกระตือรือร้นและความใส่ใจ เนื่องจากมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวและเป็นหน้าที่ของภาครัฐที่จะเป็นฝ่ายจัดการแก้ไขปัญหา ดังนั้นหากภาครัฐให้ความสำคัญต่อปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการตรากฎหมายที่ทันสมัยในการสนับสนุน ส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ ในสังคม โดยเฉพาะภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนจะต้องสามารถใช้สิทธิของตนในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐอย่างแท้จริง นอกจากนี้รัฐสภาจะต้องผลักดันให้นโยบายของรัฐบาลซึ่งได้แถลงไว้ก่อนเข้ารับบริหารราชการแผ่นดิน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยองค์กรภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์ต่อประชาชน ประเทศชาติ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างแท้จริง

จากการศึกษาผ่านกรอบแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อค้นพบว่า แนวทางการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนเป็นการเคลื่อนไหวแสดงออก จากปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากบริหารงานของภาครัฐ โดยมีพื้นฐานจากปัญหาด้านข้อมูล ข่าวสารจากภาครัฐ ปัญหาด้านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (การจัดทำประชาพิจารณ์) ปัญหาจากเจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานภาครัฐ ปัญหาในการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และในส่วนของกฎหมาย แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จะมีบทบัญญัติในการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่เป็นตัวบทกฎหมายที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนนี้ ยังเป็นเพียงเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาเฉพาะ

หน้าในการบริหารงานของภาครัฐและเป็นการแก้ไขปัญหาลำพังเพื่อลดแรงเสียดทานของภาคประชาชนที่แสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ กอรปกับยังไม่มีมาตรการใดที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ทั้งที่สภาพความเป็นจริงแล้ว ปัญหาด้านประสิทธิภาพในการบริหารงานของภาครัฐมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนโดยแท้จริง จากข้อค้นพบดังกล่าว จึงนำมาสู่การศึกษาวิจัยในประเด็นปัญหา ทิศทาง รูปแบบ ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในบางบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในการ ศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550”

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบงานวิจัยเป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ในรูปแบบ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจึงเป็นข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นรูปแบบข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา โดยข้อมูลทุติยภูมิ ที่ใช้ในการศึกษาการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่รวมตัวกันจากฐานของปัญหาในการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด เป็นข้อมูลที่ได้มีการรวบรวมไว้แล้วในรูปของข้อมูลและเอกสารประเภทต่างๆ คือ

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 คือ
 - หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย
 - ส่วนที่ 1 มาตรา 26, 27, 28, 29
 - ส่วนที่ 7 มาตรา 45
 - ส่วนที่ 10 มาตรา 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62
 - ส่วนที่ 11 มาตรา 63, 64
 - ส่วนที่ 12 มาตรา 66, 67
 - หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน
 - มาตรา 163, 164, 165
2. เอกสารทางวิชาการ
3. รายงานการวิจัย
4. ข้อมูลวิชาการทางสารสนเทศอินเทอร์เน็ต
5. ฐานข้อมูลสื่อหนังสือพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มุ่งศึกษาวิจัย ที่มีการบันทึกไว้ในรูปของเอกสารทางฐานข้อมูลสื่อหนังสือพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ) ในส่วนบทความที่เป็นประเด็น ข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่มุ่งศึกษาวิจัย ที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงมิติเวลาดั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 คือ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553 โดยจัดเป็นช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัย

วิธีการศึกษาวิจัย

แบ่งออกเป็น 3 กระบวนการ ดังนี้

กระบวนการที่ 1 : การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาในรูปแบบของการวิจัยเอกสาร เป็นการทบทวน รวบรวมแนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย วารสาร ข้อมูลวิชาการจากสื่อสารสนเทศ อินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัย

กระบวนการที่ 2 : การดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย การศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล (แหล่งข้อมูลที่กำหนดในขอบเขตของการศึกษา)

กระบวนการที่ 3 : การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการเรียบเรียงพรรณนา (Descriptive) หลังจากรวบรวมข้อมูลแล้ว เป็นการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้ นำมาสรุปประเด็นและเรียบเรียงเพื่อการตีความ อันเป็นการพรรณนารายละเอียดและเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เรียบเรียงแล้วเพื่อให้ได้คำตอบของคำถามการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์สรุป

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้อันเป็นข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้เครื่องมือทางสถิติ ดังนี้

วิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ การแจกแจงความถี่ โดยใช้การอธิบายเชิงเหตุผลในรูปแบบการพรรณนาข้อมูลที่รวบรวมจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเด็นที่ศึกษาวิจัย เพื่อวิเคราะห์ถึงการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ทิศทาง รูปแบบ ปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ คือ

1. นำข้อมูลในส่วนของการวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดมาลงรหัสตามรูปแบบการลงรหัสที่กำหนดไว้ จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science/Personal Computer-SPSS/PC+)

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาในการแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าอัตราส่วนร้อยละของปริมาณ ข้อมูลการเคลื่อนไหว โดยจำแนกตาม ลักษณะ และประเภทของการเคลื่อนไหว

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Document Research) การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้จะเป็นข้อความแบบพรรณนา (Descriptive) เกี่ยวกับประเด็นที่วิเคราะห์ด้วยทฤษฎีการตีความ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ อันนำไปสู่การสร้างข้อสรุปในประเด็นที่ศึกษาวิจัย

หน่วยการวิเคราะห์และกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์หรือหน่วยสำหรับบันทึกในการวิจัย (Recording Units) คือ ประเด็นข่าวการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มุ่งศึกษาวิจัย ที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐจากฐานข้อมูลสื่อหนังสือพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ) โดยนำมาอ้างอิงการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในแต่ละมาตราที่นำมาศึกษาในการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้โอกาสความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประเภท กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Judgmental of Purpose Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนึงถึงข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างเป็นสำคัญ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับการศึกษาวิจัยในอันที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ (อาคม ใจแก้ว, 2551 : 264-265) คือ บทความประเด็นข่าวอันเป็นข้อมูลที่นำมาศึกษาวิจัยจากฐานข้อมูลสื่อหนังสือพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ)

เครื่องมือในการวิจัย

1. ข้อมูลย้อนหลัง วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553 (บทความประเด็นข่าวที่เป็นข้อมูลของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มุ่งศึกษาวิจัย) จากฐานข้อมูลสื่อหนังสือพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ)

2. แบบบันทึก (Recode) ที่ใช้บันทึกเหตุการณ์หรือเรื่องราวการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มุ่งศึกษาในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้หรือข้อมูลต่างๆ ที่มีหลักฐานอยู่ในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ บทความประเด็นข่าวที่เป็นข้อมูลย้อนหลัง วันที่ 24 สิงหาคม 2550 จนถึง 19 พฤษภาคม 2553

3. การสัมภาษณ์ (In-depth interview) เป็นรูปแบบของการสัมภาษณ์บุคคลที่มีทัศนคติเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย เพื่อให้ได้คำตอบของคำถามการวิจัย โดยกำหนดคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในแนวทางอันเป็นรูปแบบของข้อมูลเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจาก นักวิชาการ บุคคล ที่มีทัศนคติเกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย คือ ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ได้รับจากสื่อหนังสือพิมพ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย จำนวน 3 ราย ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับการศึกษาวิจัยในอันที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่รวบรวมจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย เพื่อวิเคราะห์ให้ทราบถึงการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ทิศทาง รูปแบบ ปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยผลการวิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิจัยจำแนกเป็น 5 ประเด็นดังนี้

1. ปัญหาและกลุ่มปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

2. ทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

3. รูปแบบในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

4. การรวมภาพของปัญหาและกลุ่มปัญหา รูปแบบในการใช้สิทธิและเสรีภาพ และทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

5. ทัศนนะ ความเห็น และข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจำแนกปัญหาและกลุ่มปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

การจำแนกประเด็นปัญหาและการจัดกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ในส่วนของผลการวิจัย เป็นการจำแนกเพื่อชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหว ในการใช้สิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชน ในกระบวนการประชาธิปไตย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ของภาคประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการ บันทึกเหตุการณ์ หรือเรื่องราวการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่มีหลักฐานอยู่ในช่วงเวลายามิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 จนถึง 19 พฤษภาคม 2553

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในภาพรวม (วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553)

ประเด็นปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดเห็นทางการเมือง	473	39.6
ค่าแรง ค่าครองชีพ	110	9.2
โรงไฟฟ้า	71	5.9
ธุรกิจ การค้า	70	5.9

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา	48	4.0
ราคาข้าว	46	3.8
ที่ดิน	26	2.2
ค่าโดยสาร	25	2.1
ราคาน้ำมัน ก๊าซ	23	1.9
การรักษาพยาบาล	19	1.6
เขื่อน	18	1.5
การแปรรูป	14	1.2
ที่อยู่อาศัย	13	1.1
ราคาอ้อย	9	0.8
ศาสนา	8	0.7
ราคามันสำปะหลัง	7	0.6
ป่าไม้	6	0.5
ราคาน้ำมันโค	6	0.5
ประมง สัตว์น้ำ	6	0.5
ราคาน้ำมันปาล์ม	4	0.3
ราคาลำไย	1	0.1
อื่นๆ	192	16.1
รวม	1195	100.0

จากตาราง 2 ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออก ต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการ บริหารงาน ได้ข้อค้นพบว่า ปัญหาที่เป็นประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนที่อยู่ ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตาม

รัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานมากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน บนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 16.1 และ 9.2 ตามลำดับ ในขณะที่ปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่ถูกนำมาเป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนน้อยที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย คิดเป็นร้อยละ 0.1

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน แสดงประเด็นเป็นรายปี

	ประเด็นปัญหา	ปีที่มีการบันทึก			
		2550	2551	2552	2553
ความคิดเห็นทางการเมือง					
จำนวน		20	294	88	71
ร้อยละ		13.5	49.9	27.3	52.2
การแปรรูป					
จำนวน		5	6	0	3
ร้อยละ		3.4	1.0	0.0	2.2
โรงไฟฟ้า					
จำนวน		21	23	23	4
ร้อยละ		14.2	3.9	7.1	2.9

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
เขื่อน				
จำนวน	3	10	4	1
ร้อยละ	2.0	1.7	1.2	0.7
ป่าไม้				
จำนวน	1	2	2	1
ร้อยละ	0.7	0.3	0.6	0.7
การรักษาพยาบาล				
จำนวน	2	14	2	1
ร้อยละ	1.4	2.4	0.6	0.7
ที่อยู่อาศัย				
จำนวน	3	2	6	2
ร้อยละ	2.0	0.3	1.9	1.5
การศึกษา				
จำนวน	16	14	17	1
ร้อยละ	10.8	2.4	5.3	0.7
ค่าแรง ค่าครองชีพ				
จำนวน	15	48	44	3
ร้อยละ	10.1	8.1	13.7	2.2
ธุรกิจการค้า				
จำนวน	12	25	25	8
ร้อยละ	8.1	4.2	7.8	5.9
ที่ดิน				
จำนวน	4	6	11	5
ร้อยละ	2.7	1.0	3.4	3.7

ตาราง 3 (ต่อ)

	ประเด็นปัญหา	ปีที่มีการบันทึก			
		2550	2551	2552	2553
ราคาน้ำมัน ก๊าซ					
จำนวน		3	10	8	2
ร้อยละ		2.0	1.7	2.5	1.5
ราคาข้าว					
จำนวน		1	25	11	9
ร้อยละ		0.7	4.2	3.4	6.6
ราคามันสำปะหลัง					
จำนวน		0	1	5	1
ร้อยละ		0.0	0.2	1.6	0.7
ราคาอ้อย					
จำนวน		3	0	6	0
ร้อยละ		2.0	0.0	1.9	0.0
ราคาน้ำมันมโค					
จำนวน		0	2	4	0
ร้อยละ		0.0	0.3	1.2	0.0
ประมง สัตว์น้ำ					
จำนวน		0	3	3	0
ร้อยละ		0.0	0.5	0.9	0.0
ราคาน้ำมันปาล์ม					
จำนวน		0	2	2	0
ร้อยละ		0.0	0.3	0.6	0.0
ค่าโดยสาร					
จำนวน		4	13	6	2
ร้อยละ		2.7	2.2	1.9	1.5

ตาราง 3 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
ราคาลำไย				
จำนวน	0	0	1	0
ร้อยละ	0.0	0.0	0.3	0.0
อื่นๆ				
จำนวน	33	87	51	21
ร้อยละ	22.3	14.8	15.8	15.4
จำนวนรวม	148	589	322	136
ร้อยละรวม	100.0	100.0	100.0	100.0

จากตาราง 3 ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ในประเทศไทย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ได้ข้อค้นพบว่า ในแต่ละปีของช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ปัญหาที่เป็นประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานนั้น โดยในปี 2550 ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน คิดเป็นร้อยละ 22.3 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านโรงไฟฟ้าและประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 14.2 และ 13.5 ตามลำดับ ในขณะที่ปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่ถูกนำมาเป็น

ประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปี 2550 น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคาข้าว และประเด็นปัญหาด้านป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 0.7

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2551 ได้ข้อค้นพบว่า ปัญหาอันเป็นประเด็นที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 49.9 รองลงมา คือประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 14.8 และ 8.1 ตามลำดับ ในขณะที่ปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่ถูกนำมาเป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในปี 2550 น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคามันสำปะหลัง คิดเป็นร้อยละ 0.2

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2552 ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 27.3 รองลงมา คือประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 15.8 และ 13.7 ตามลำดับ ในขณะที่ปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่ถูกนำมาเป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในปี 2550 น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2553 ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมา คือประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวและประเด็นปัญหาด้านราคาข้าว คิดเป็นร้อยละ 15.4 และ 6.6 ตามลำดับ ในขณะที่ปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด

ในการบริหารงาน ที่ถูกนำมาเป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในปี 2550 น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคามันสำปะหลัง ประเด็นปัญหาด้านธุรกิจ การค้า ประเด็นปัญหาด้าน การศึกษา ประเด็นปัญหาด้านการรักษาพยาบาล ประเด็นปัญหาด้านศาสนา ประเด็นปัญหาด้านป่า ไม้ และประเด็นปัญหาด้านที่เกี่ยวกับเขื่อน คิดเป็นร้อยละ 0.7

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละที่มีการจำแนก จัดกลุ่มประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการ เคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ใน ภาพรวม จากการประมวลข้อมูลที่ได้รับในช่วงเวลาที่ศึกษาวิจัย

กลุ่มประเด็นปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
ความคิดเห็นทางการเมือง	453	37.9
สิ่งแวดล้อม มลพิษ	158	13.2
แรงงาน อาชีพ	140	11.7
การเกษตร ประมง	124	10.4
การศึกษา	73	6.1
ภาคเอกชน ธุรกิจ	66	5.5
สินค้า การบริการ	44	3.7
สวัสดิการ สวัสดิภาพ	34	2.8
สุขภาพ ยา	16	1.3
ศาสนา	9	0.8
อื่นๆ	78	6.5
รวม	1195	100.0

จากตาราง 4 จำนวนและร้อยละที่มีการจำแนก จัดกลุ่มประเภทของกลุ่มประเด็น ปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการ ประชาธิปไตย ในประเทศไทย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ได้ข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้รับในช่วงเวลาที่ศึกษาวิจัย ในรูปแบบของการจำแนก จัดกลุ่มประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตยว่า กลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานมากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษและกลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 13.2 และ 11.7 ตามลำดับ อันเป็นกลุ่มประเด็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐ ในขณะที่กลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่ถูกนำมาเป็นกลุ่มประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนน้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่มีการจำแนก จัดกลุ่มประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน แสดงกลุ่มประเด็นปัญหาเป็นรายปี

ประเภทกลุ่มของประเด็นปัญหา	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
ความคิดเห็นทางการเมือง				
จำนวน	20	272	92	69
ร้อยละ	13.5	46.2	28.6	50.7
ศาสนา				
จำนวน	2	3	3	1

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภทกลุ่มของประเด็นปัญหา	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
ร้อยละ	1.4	0.5	0.9	0.7
สวัสดิการ สวัสดิภาพ				
จำนวน	6	11	14	3
ร้อยละ	4.1	1.9	4.3	2.2
สินค้า การบริการ				
จำนวน	6	24	12	2
ร้อยละ	4.1	4.1	3.7	1.5
สุขภาพ ยา				
จำนวน	3	11	1	1
ร้อยละ	2.0	1.9	0.3	0.7
แรงงาน อาชีพ				
จำนวน	25	64	46	5
ร้อยละ	16.9	10.9	14.3	3.7
สิ่งแวดล้อม มลพิษ				
จำนวน	39	62	40	17
ร้อยละ	26.4	10.5	12.4	12.5
การศึกษา				
จำนวน	17	34	18	4
ร้อยละ	11.5	5.8	5.6	2.9
ภาคเอกชน ธุรกิจ				
จำนวน	17	18	24	7
ร้อยละ	11.5	3.1	7.5	5.1

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภทกลุ่มของประเด็นปัญหา	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
การเกษตร ประมง				
จำนวน	1	63	44	16
ร้อยละ	0.7	10.7	13.7	11.8
อื่นๆ				
จำนวน	12	27	28	11
ร้อยละ	8.1	4.6	8.7	8.1
จำนวนรวม	148	589	322	136
ร้อยละรวม	100.0	100.0	100.0	100.0

จากตาราง 5 กลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ตามจำนวนและร้อยละกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการจำแนก จัดกลุ่มประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ได้ข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยว่า ในแต่ละปีของช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย กลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานนั้น ในปี 2550 กลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ คิดเป็นร้อยละ 26.4 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพและกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ 13.5 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่

ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่เป็นกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปี 2550 น้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง คิดเป็นร้อยละ 0.7

การประมวลข้อมูลในรูปแบบของการจัด จำแนกกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2551 ได้ข้อค้นพบว่า กลุ่มประเด็นปัญหาจากการจำแนกจัดกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน มากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมา คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพและกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง คิดเป็นร้อยละ 10.9 และ 10.7 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปี 2551 น้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.5

การประมวลข้อมูลในรูปแบบของการจัด จำแนกกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2552 ได้ข้อค้นพบว่า กลุ่มประเด็นปัญหาจากการจำแนกจัดกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน มากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมา คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพและกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง คิดเป็นร้อยละ 14.3 และ 13.7 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปี 2552 น้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ ยา คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลในรูปแบบของการจัด จำแนกกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2553 ได้ข้อค้นพบว่า กลุ่มประเด็นปัญหาจากการจำแนกจัดกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน มากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง

เมือง คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมา คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษและกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง คิดเป็นร้อยละ 12.5 และ 11.8 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปี 2553 น้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนาและกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ ยา คิดเป็นร้อยละ 0.7

2. ข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน บนพื้นฐานของประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐ ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ในส่วนของผลการวิจัย เป็นการจำแนกเพื่อชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในกรอบของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ผ่านจำนวนและร้อยละ ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย

โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการ บันทึกเหตุการณ์หรือเรื่องราวการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่มีหลักฐานอยู่ในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในภาพรวม ของช่วงเวลาที่ศึกษาวิจัย

ทิศทางในการเคลื่อนไหว	จำนวน	ร้อยละ
ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนสอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	1021	85.4

ตาราง 6 (ต่อ)

ทิศทางการเคลื่อนไหว	จำนวน	ร้อยละ
ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	174	14.6
รวม	1195	100.0

จากตาราง 6 จำนวนและร้อยละทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ที่ชี้ให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยได้ข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยว่า ในช่วงเวลาของการศึกษาวิจัย ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ในสัดส่วนร้อยละ 85.4 ในขณะที่ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มีสัดส่วนที่ร้อยละ 14.6

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน แสดงทิศทางในการเคลื่อนไหวเป็นรายปี

ทิศทางในการเคลื่อนไหว	ปีที่มีการบันทึก	จำนวน	ร้อยละ
	2550		
ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		139	93.9
ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		9	6.1
รวม		148	100.0
	2551		
ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		513	87.1
ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		76	12.9
รวม		589	100.0

ตาราง 7 (ต่อ)

ทิศทางการเคลื่อนไหว	ปีที่มีการบันทึก	จำนวน	ร้อยละ
	2552		
ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนสอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		276	85.7
ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		46	14.3
รวม		322	100.0
	2553		
ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนสอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		93	68.4
ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		43	31.6
รวม		136	100.0

จากตาราง 7 แสดงทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน รายปีตามช่วงเวลาการศึกษาวิจัย เป็นจำนวนและร้อยละของทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย

โดยชี้ให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ จากการประมวลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย โดยจำแนกเป็นรายปี ในช่วงเวลาของการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในปี 2550 ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ในสัดส่วนร้อยละ 93.9 ในขณะที่ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มีสัดส่วนที่ร้อยละ 6.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2551 ได้ข้อค้นพบว่า ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในปี 2551 ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ในสัดส่วนร้อยละ 87.1 ในขณะที่ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มีสัดส่วนที่ร้อยละ 12.9

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2552 ได้ข้อค้นพบว่า ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองใน

ระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในปี 2552 ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ในสัดส่วนร้อยละ 85.7 ในขณะที่ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มีสัดส่วนที่ร้อยละ 14.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2553 ได้ข้อค้นพบว่า ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในปี 2553 ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ในสัดส่วนร้อยละ 68.4 ในขณะที่ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มีสัดส่วนที่ร้อยละ 31.6

3. ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน เป็นการชี้ให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยการแสดงรูปแบบของพฤติกรรมการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ผ่านจำนวนและร้อยละรูปแบบของการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน โดยแสดงให้เห็นถึงความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเหตุการณ์หรือเรื่องราวการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่มีหลักฐานอยู่ในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน แสดงรูปแบบของการเคลื่อนไหวในภาพรวม ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย

รูปแบบในการเคลื่อนไหว	จำนวน	ร้อยละ
มาตรา 59	180	15.1
มาตรา 61	144	12.1
มาตรา 57	108	9.0

ตาราง 8 (ต่อ)

รูปแบบในการเคลื่อนไหว	จำนวน	ร้อยละ
มาตรา 63	96	8.0
มาตรา 66	76	6.4
มาตรา 164	67	5.6
มาตรา 64	65	5.4
มาตรา 67	59	4.9
มาตรา 163	58	4.9
มาตรา 62	53	4.4
มาตรา 165	37	3.1
มาตรา 58	30	2.5
มาตรา 60	26	2.2
มาตรา 45	18	1.5
มาตรา 56	3	0.3
อื่นๆ	175	14.6
รวม	1195	100.0

จากตาราง 8 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกในการเคลื่อนไหวของประชาชนในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยการแสดงรูปแบบของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในภาพรวมตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย โดยการประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในภาพรวมของช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ตามมาตรา 59 มากที่สุด “มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว” (สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์) คิดเป็นร้อยละ 15.1 รองลงมา คือมาตรา 61 “มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค มาตรา 61 วรรค 2 ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย” (สิทธิของผู้บริโภค) และมาตรา 57 “มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว มาตรา 57 วรรค 2 การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ” (สิทธิในการได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ) คิดเป็นร้อยละ 12.1 และ 9.0 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือมาตรา 56 “มาตรา 56 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของ

ประชาชนหรือส่วนได้เสียอื่นพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” (สิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ) คิดเป็นร้อยละ 0.3 ในขณะที่รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 14.6

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน แสดงรูปแบบการเคลื่อนไหวเป็นรายปี

รูปแบบการเคลื่อนไหว	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
มาตรา 45				
จำนวน	4	7	5	2
ร้อยละ	2.7	1.2	1.6	1.5
มาตรา 56				
จำนวน	1	2	0	0
ร้อยละ	0.7	0.3	0.0	0.0
มาตรา 57				
จำนวน	11	47	38	12
ร้อยละ	7.4	8.0	11.8	8.8
มาตรา 58				
จำนวน	4	16	6	4
ร้อยละ	2.7	2.7	1.9	2.9

ตาราง 9 (ต่อ)

รูปแบบการเคลื่อนไหว	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
มาตรา 59				
จำนวน	20	54	76	30
ร้อยละ	13.5	9.2	23.6	22.1
มาตรา 60				
จำนวน	2	15	6	3
ร้อยละ	1.4	2.5	1.9	2.2
มาตรา 61				
จำนวน	16	89	36	3
ร้อยละ	10.8	15.1	11.2	2.2
มาตรา 62				
จำนวน	5	30	15	3
ร้อยละ	3.4	5.1	4.7	2.2
มาตรา 63				
จำนวน	15	56	9	16
ร้อยละ	10.1	9.5	2.8	11.8
มาตรา 64				
จำนวน	20	24	18	3
ร้อยละ	13.5	4.1	5.6	2.2
มาตรา 66				
จำนวน	15	29	24	8
ร้อยละ	10.1	4.9	7.5	5.9

ตาราง 9 (ต่อ)

รูปแบบการเคลื่อนไหว	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
มาตรา 67				
จำนวน	18	24	13	4
ร้อยละ	12.2	4.1	4.0	2.9
มาตรา 163				
จำนวน	8	33	15	2
ร้อยละ	5.4	5.6	4.7	1.5
มาตรา 164				
จำนวน	0	57	7	3
ร้อยละ	0.0	9.7	2.2	2.2
มาตรา 165				
จำนวน	0	30	7	0
ร้อยละ	0.0	5.1	2.2	0.0
อื่นๆ				
จำนวน	9	76	47	43
ร้อยละ	6.1	12.9	14.6	31.6
จำนวนรวม	148	589	322	136
ร้อยละรวม	100.0	100.0	100.0	100.0

จากตาราง 9 แสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจำแนกรายปีเป็นจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ที่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับแต่ละมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาค

ประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย โดยข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ซึ่งให้เห็นว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

ในปี 2550 รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ตามมาตรา 59 และมาตรา 64 มากที่สุด “มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว” (สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์) “มาตรา 64 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหภาพ สหพันธ์ สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร องค์การเอกชน องค์การพัฒนาเอกชน หรือหมู่คณะอื่น มาตรา 64 วรรค 2 ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐย่อมมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดินและความต่อเนื่องในการจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา 64 วรรค 3 การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ (เสรีภาพในการรวมกัน) คิดเป็นร้อยละ 13.5

รองลงมา คือมาตรา 67 “มาตรา 67 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมทั้งกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติ และต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตนย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม มาตรา 67 วรรค 2 การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการการศึกษาด้าน

สิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการ ดังกล่าว มาตรา 67 วรรค 3 สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัตินี้ ย่อมได้รับความคุ้มครอง” (สิทธิอนุรักษ์ บำรุงรักษา และได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ) และมาตรา 61 “มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับ ข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิ รวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค มาตรา 61 วรรค 2 ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อ ประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการ กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการ ดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย” (สิทธิของผู้บริโภค) คิดเป็นร้อยละ 12.2 และ 10.8 ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มี การเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่ นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือมาตรา 56 “มาตรา 56 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูล หรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการ ส่วน ท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความ ปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูล ส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” (สิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ) คิดเป็นร้อยละ 0.7 ในขณะที่ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 6.1

การประมวลข้อมูลโดยแสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออก ของภาคประชาชนจำแนกรายปี ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการ แสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละมาตราที่ให้สิทธิและ เสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่ได้จากช่วงเวลาในการ ศึกษาวิจัยในปี 2551 ได้ข้อค้นพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาค

ประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ตามมาตรา 61 มากที่สุด “มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค มาตรา 61 วรรค 2 ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย” (สิทธิของผู้บริโภค) คิดเป็นร้อยละ 15.1

รองลงมาคือมาตรา 164 “มาตรา 164 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติตามมาตรา 274 ให้ถอดถอนบุคคลตามมาตรา 270 ออกจากตำแหน่งได้ มาตรา 164 วรรค 2 คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวกระทำความผิดเป็นข้อๆ ให้ชัดเจน มาตรา 164 วรรค 3 หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการที่ประชาชนจะเข้าชื่อร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต” และมาตรา 63 “มาตรา 63 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ มาตรา 63 วรรค 2 การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก” (เสรีภาพในการชุมนุม) คิดเป็นร้อยละ 9.7 และ 9.5 ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุดคือมาตรา 56 “มาตรา 56 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูล

ส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” (สิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ) คิดเป็นร้อยละ 0.3 ในขณะที่ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 12.9

การประมวลข้อมูลโดยแสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจำแนกรายปี ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2552 ได้ข้อค้นพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ตามมาตรา 59 มากที่สุด “มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และ ได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว” (สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์) คิดเป็นร้อยละ 23.6

รองลงมาคือมาตรา 57 “มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาต หรือการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว มาตรา 57 วรรค 2 การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ” (สิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ) และมาตรา 61 “มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค มาตรา 61 วรรค 2 ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการ

กระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย” (สิทธิของผู้บริโภค) คิดเป็นร้อยละ 11.8 และ 11.2 ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือมาตรา 45 “มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น มาตรา 45 วรรค 2 การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัว หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน มาตรา 45 วรรค 3 การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรา นี้ จะกระทำมิได้ มาตรา 45 วรรค 4 การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมด หรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรา นี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่นจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้ จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง มาตรา 45 วรรค 5 เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย มาตรา 45 วรรค 6 การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้” คิดเป็นร้อยละ 1.6 ในขณะที่ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 14.6

การประมวลข้อมูลโดยแสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจำแนกรายปี ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับแต่ละมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2553 ได้ข้อค้นพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิ

และเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ตามมาตรา 59 มากที่สุด “มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว” (สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์) คิดเป็นร้อยละ 22.1

รองลงมาคือมาตรา 63 “มาตรา 63 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ มาตรา 63 วรรค 2 การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม หรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือประกาศใช้กฎอัยการศึก” (เสรีภาพในการชุมนุม) และมาตรา 57 “มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว มาตรา 57 วรรค 2 การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ” (สิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ) คิดเป็นร้อยละ 11.8 และ 8.8 ตามลำดับ

ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือมาตรา 45 “มาตรา 45 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น มาตรา 45 วรรค 2 การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน มาตรา 45 วรรค 3 การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรา 45 นี้ จะกระทำมิได้ มาตรา 45 วรรค 4 การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดง

ความคิดเห็นทั้งหมด หรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนอื่นจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง มาตรา 45 วรรค 5 เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย มาตรา 45 วรรค 6 การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้” และมาตรา 163 “มาตรา 163 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อ ร้องขอต่อประธานรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่กำหนดในหมวด 3 และหมวด 5 แห่งรัฐธรรมนูญนี้ มาตรา 163 วรรค 2 คำร้องขอตามวรรคหนึ่งต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติเสนอมาด้วย มาตรา 163 วรรค 3 หลักเกณฑ์และวิธีการเข้าชื่อ รวมทั้งการตรวจสอบรายชื่อ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา 163 วรรค 4 ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ต้องให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจงหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจงหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจงหลักการของ ร่างพระราชบัญญัติ ต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ด้วย คิดเป็นร้อยละ 1.5 ในขณะที่ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 31.6

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่า ด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยจำแนกตามการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยแสดงรูปแบบการเคลื่อนไหวในภาพรวม ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย

รูปแบบการเคลื่อนไหว	จำนวน	ร้อยละ
หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการ ร้องเรียน	544	45.5
หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง ของประชาชน	164	13.7
หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพในการชุมนุมและการ สมาคม	161	13.5
หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน	133	11.1
หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ของบุคคลและสื่อมวลชน	18	1.5
อื่นๆ	175	14.6
รวม	1195	100.0

จากตาราง 10 แสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในภาพรวมเป็นจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย

โดยรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในข้อค้นพบจากการ

ประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ซึ่งให้เห็นว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 ที่ว่าด้วย “การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 13.7 และ 13.5 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 1.5 ในขณะที่ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 14.6

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยจำแนกตามการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยแสดงรูปแบบการเคลื่อนไหวเป็นรายปี

	รูปแบบการเคลื่อนไหวตามหมวด		ปีที่มีการบันทึก			
			2550	2551	2552	2553
	หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยตรงของประชาชน					
จำนวน	8	121	30	5		
ร้อยละ	5.4	20.5	9.3	3.7		
	หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาว ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน					
จำนวน	33	52	36	12		
ร้อยละ	22.3	8.8	11.2	8.8		
	หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพในการชุมนุม และการสมาคม					
จำนวน	35	80	27	19		
ร้อยละ	23.6	13.6	8.4	14.0		
	หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูลข่าวสาร และการร้องเรียน					
จำนวน	59	253	177	55		
ร้อยละ	39.9	43.0	55.0	40.4		
	หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพในการแสดง ความคิดเห็นของบุคคลและ สื่อมวลชน					
จำนวน	4	7	5	2		
ร้อยละ	2.7	1.2	1.6	1.5		

ตาราง 11 (ต่อ)

รูปแบบการเคลื่อนไหวตามหมวด	ปีที่มีการบันทึก			
	2550	2551	2552	2553
อื่นๆ				
จำนวน	9	76	47	43
ร้อยละ	6.1	12.9	14.6	31.6
จำนวนรวม	148	589	322	136
ร้อยละรวม	100.0	100.0	100.0	100.0

จากตาราง 11 แสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจำแนกรายปี เป็นจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับแต่ละหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย

โดยข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ซึ่งให้เห็นว่าในปี 2550 รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทยที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุดคือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุม

และการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ 22.3 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 2.7 ในขณะที่รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 6.1

การประมวลข้อมูลโดยแสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจำแนกรายปี ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2551 ได้ข้อค้นพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 ที่ว่าด้วย “การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 20.5 และ 13.6 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 1.2 ในขณะที่รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 12.9

การประมวลข้อมูลโดยแสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจำแนกรายปี ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2552 ได้ข้อค้นพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 ที่ว่าด้วย “การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน” คิดเป็นร้อยละ 11.2 และ 9.3 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 1.6 ในขณะที่รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 14.6

การประมวลข้อมูลโดยแสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจำแนกรายปี ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2553 ได้ข้อค้นพบว่า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 40.4 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 14.0 และ 8.8 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 1.5 ในขณะที่ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 31.6

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการรวมภาพของปัญหาและกลุ่มปัญหา รูปแบบในการใช้สิทธิและเสรีภาพ และทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

การรวมภาพของการเคลื่อนไหวแสดงออกในการใช้สิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชน เป็นการรวมภาพในรูปแบบของการจำแนกประเด็นปัญหาและการจัดกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนบนพื้นฐานของประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐ ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550”

โดยเป็นการจำแนกเพื่อชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหว ในการใช้สิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย ของภาคประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และเป็นการจำแนกเพื่อชี้ให้เห็นถึงพฤติกรรมของการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในกรอบของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ผ่านจำนวนและร้อยละ ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย

โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการบันทึกเหตุการณ์หรือเรื่องราวการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่มีหลักฐานอยู่ในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเด็นปัญหา ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวในภาพรวม ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย

ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ความคิดเห็นทางการเมือง			
จำนวน	311	162	473
ร้อยละ	26.0	13.6	39.6
การแปรรูป			
จำนวน	14	0	14
ร้อยละ	1.2	0.0	1.2
โรงไฟฟ้า			
จำนวน	70	1	71
ร้อยละ	5.9	0.1	5.9
เขื่อน			
จำนวน	18	0	18
ร้อยละ	1.5	0.0	1.5
ป่าไม้			
จำนวน	6	0	6
ร้อยละ	0.5	0.0	0.5
ศาสนา			
จำนวน	8	0	8
ร้อยละ	0.7	0.0	0.7

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
การรักษาพยาบาล			
จำนวน	19	0	19
ร้อยละ	1.6	0.0	1.6
ที่อยู่อาศัย			
จำนวน	13	0	13
ร้อยละ	1.1	0.0	1.1
การศึกษา			
จำนวน	47	1	48
ร้อยละ	3.9	0.1	4.0
ค่าแรง ค่าครองชีพ			
จำนวน	105	5	110
ร้อยละ	8.8	0.4	9.2
ธุรกิจการค้า			
จำนวน	70	0	70
ร้อยละ	5.9	0.0	5.9

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ที่ดิน			
จำนวน	26	0	26
ร้อยละ	2.2	0.0	2.2
ราคาน้ำมัน ก๊าซ			
จำนวน	23	0	23
ร้อยละ	1.9	0.0	1.9
ราคาข้าว			
จำนวน	46	0	46
ร้อยละ	3.8	0.0	3.8
ราคามันสำปะหลัง			
จำนวน	7	0	7
ร้อยละ	0.6	0.0	0.6
ราคาอ้อย			
จำนวน	9	0	9
ร้อยละ	0.8	0.0	0.8
ราคาน้ำมันโ			
จำนวน	6	0	6
ร้อยละ	0.5	0.0	0.5

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ประมง สัตว์น้ำ			
จำนวน	5	1	6
ร้อยละ	0.4	0.1	0.5
ราคาน้ำมันปาล์ม			
จำนวน	4	0	4
ร้อยละ	0.3	0.0	0.3
ค่าโดยสาร			
จำนวน	22	3	25
ร้อยละ	1.8	0.3	2.1
ราคาลำไย			
จำนวน	1	0	1
ร้อยละ	0.1	0.0	0.1
อื่นๆ			
จำนวน	191	1	192
ร้อยละ	16.0	0.1	16.1
จำนวนรวม	1021	174	1195
ร้อยละรวม	85.4	14.6	100.0

จากตาราง 12 จำนวนและร้อยละของประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหว แสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึง ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเด็นปัญหา เป็นจำนวนและ ร้อยละทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความถี่หรือความ ต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยชี้ให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออก ของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมาย สูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยได้ข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูล ที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยว่า ในช่วงเวลาของการศึกษาวิจัย ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของ ภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหว ของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับ สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและ เสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ ประเด็นปัญหา ด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 26.0 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของ ปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและ ไม่มีความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของ ภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 16.0 และร้อยละ 8.8 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการ แสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับ สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและ เสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านธุรกิจ การค้า คิดเป็นร้อยละ 5.9

ในขณะที่ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการ เคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของ พฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปใน ทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 13.6 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ และประเด็นปัญหาด้านค่าโดยสาร คิดเป็นร้อยละ 0.4 และร้อยละ 0.3 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุดคือ ประเด็นปัญหาด้านโรงไฟฟ้า ประเด็นปัญหาด้านการศึกษา ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มีความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านประมงสัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 0.1

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเด็นปัญหา ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยแสดงทิศทาง การเคลื่อนไหวเป็นรายปี

ปีที่	มีการ	บันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว	รวม
				ทิศทางการเคลื่อนไหว	ทิศทางการเคลื่อนไหว
				แสดงออกของภาค	แสดงออกของภาค
				ประชาชนสอดคล้อง	ประชาชน ไม่สอดคล้อง
				มีความพ้องหรือ	ไม่มีความพ้องหรือ
				สัมพันธ์กับสิทธิและ	สัมพันธ์กับสิทธิและ
				เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่ มีการ บันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
	ความคิดเห็น ทางการเมือง			
จำนวน		12	8	20
ร้อยละ		8.1	5.4	13.5
	การแปรรูป			
จำนวน		5	0	5
ร้อยละ		3.4	0.0	3.4
	โรงไฟฟ้า			
จำนวน		21	0	21
ร้อยละ		14.2	0.0	14.2
	เขื่อน			
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.0	0.0	2.0
	ป่าไม้			
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ศาสนา				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		1.4	0.0	1.4
การรักษาพยาบาล				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		1.4	0.0	1.4
ที่อยู่อาศัย				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.0	0.0	2.0
การศึกษา				
จำนวน		16	0	16
ร้อยละ		10.8	0.0	10.8
ค่าแรง ค่าครองชีพ				
จำนวน		14	1	15
ร้อยละ		9.5	0.7	10.1

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มีการบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ธุรกิจการค้า				
จำนวน		12	0	12
ร้อยละ		8.1	0.0	8.1
ที่ดิน				
จำนวน		4	0	4
ร้อยละ		2.7	0.0	2.7
ราคาน้ำมัน ก๊าซ				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.0	0.0	2.0
ราคาข้าว				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
ราคาอ้อย				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.0	0.0	2.0

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ค่าโดยสาร				
จำนวน		4	0	4
ร้อยละ		2.7	0.0	2.7
อื่นๆ				
จำนวน		33	0	33
ร้อยละ		22.3	0.0	22.3
จำนวน รวม		139	9	148
ร้อยละ รวม		93.9	6.1	100.0
2551				
ความคิดเห็น ทางการเมือง				
จำนวน		224	70	294
ร้อยละ		38.0	11.9	49.9

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
การแปรรูป				
จำนวน		6	0	6
ร้อยละ		1.0	0.0	1.0
โรงไฟฟ้า				
จำนวน		23	0	23
ร้อยละ		3.9	0.0	3.9
เขื่อน				
จำนวน		10	0	10
ร้อยละ		1.7	0.0	1.7
ป่าไม้				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		0.3	0.0	0.3
ศาสนา				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		0.3	0.0	0.3

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
การรักษาพยาบาล				
จำนวน		14	0	14
ร้อยละ		2.4	0.0	2.4
ที่อยู่อาศัย				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		0.3	0.0	0.3
การศึกษา				
จำนวน		14	0	14
ร้อยละ		2.4	0.0	2.4
ค่าแรง ค่าครองชีพ				
จำนวน		47	1	48
ร้อยละ		8.0	0.2	8.1
ธุรกิจการค้า				
จำนวน		25	0	25
ร้อยละ		4.2	0.0	4.2

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ที่ดิน				
จำนวน		6	0	6
ร้อยละ		1.0	0.0	1.0
ราคาน้ำมัน ก๊าซ				
จำนวน		10	0	10
ร้อยละ		1.7	0.0	1.7
ราคาข้าว				
จำนวน		25	0	25
ร้อยละ		4.2	0.0	4.2
ราคามันสำปะหลัง				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.2	0.0	0.2
ราคาน้ำมันมะกอก				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		0.3	0.0	0.3

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ประมง สัตว์น้ำ				
จำนวน		2	1	3
ร้อยละ		0.3	0.2	0.5
ราคาน้ำมันปาล์ม				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		0.3	0.0	0.3
ค่าโดยสาร				
จำนวน		10	3	13
ร้อยละ		1.7	0.5	2.2
อื่นๆ				
จำนวน		86	1	87
ร้อยละ		14.6	0.2	14.8
จำนวน		513	76	589
รวม				
ร้อยละ		87.1	12.9	100.0
รวม				

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มีการบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม	
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		
2552	ความคิดเห็น ทางการเมือง	จำนวน ร้อยละ	47 14.6	41 12.7	88 27.3
	โรงไฟฟ้า	จำนวน ร้อยละ	22 6.8	1 0.3	23 7.1
	เขื่อน	จำนวน ร้อยละ	4 1.2	0 0.0	4 1.2
	ป่าไม้	จำนวน ร้อยละ	2 0.6	0 0.0	2 0.6
	ศาสนา	จำนวน	3	0	3

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ร้อยละ		0.9	0.0	0.9
การรักษาพยาบาล				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		0.6	0.0	0.6
ที่อยู่อาศัย				
จำนวน		6	0	6
ร้อยละ		1.9	0.0	1.9
การศึกษา				
จำนวน		16	1	17
ร้อยละ		5.0	0.3	5.3
ค่าแรง ค่าครองชีพ				
จำนวน		41	3	44
ร้อยละ		12.7	0.9	13.7
ธุรกิจการค้า				
จำนวน		25	0	25

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ร้อยละ		7.8	0.0	7.8
	ที่ดิน			
จำนวน		11	0	11
ร้อยละ		3.4	0.0	3.4
	ราคาน้ำมัน ก๊าซ			
จำนวน		8	0	8
ร้อยละ		2.5	0.0	2.5
	ราคาข้าว			
จำนวน		11	0	11
ร้อยละ		3.4	0.0	3.4
	ราคามันสำปะหลัง			
จำนวน		5	0	5
ร้อยละ		1.6	0.0	1.6
	ราคาอ้อย			
จำนวน		6	0	6

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ร้อยละ		1.9	0.0	1.9
	ราคาน้ำมันโ			
จำนวน		4	0	4
ร้อยละ		1.2	0.0	1.2
	ประมง สัตว์น้ำ			
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		0.9	0.0	0.9
	ราคาน้ำมันปาล์ม			
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		0.6	0.0	0.6
	ค่าโดยสาร			
จำนวน		6	0	6
ร้อยละ		1.9	0.0	1.9
	ราคาลำไย			
จำนวน		1	0	1

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มีการบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ร้อยละ		0.3	0.0	0.3
	อื่นๆ			
จำนวน		51	0	51
ร้อยละ		15.8	0.0	15.8
จำนวนรวม		276	46	322
ร้อยละรวม		85.7	14.3	100.0
	2553			
	ความคิดเห็น ทางการเมือง			
จำนวน		28	43	71
ร้อยละ		20.6	31.6	52.2
	การแปรรูป			
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.2	0.0	2.2

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มีการบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
โรงไฟฟ้า				
จำนวน		4	0	4
ร้อยละ		2.9	0.0	2.9
เขื่อน				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
ป่าไม้				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
ศาสนา				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
การรักษาพยาบาล				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มีการบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ที่อยู่อาศัย				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		1.5	0.0	1.5
การศึกษา				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
ค่าแรง ค่าครองชีพ				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.2	0.0	2.2
ธุรกิจการค้า				
จำนวน		8	0	8
ร้อยละ		5.9	0.0	5.9
ที่ดิน				
จำนวน		5	0	5
ร้อยละ		3.7	0.0	3.7

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ราคาน้ำมัน ก๊าซ				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		1.5	0.0	1.5
ราคาข้าว				
จำนวน		9	0	9
ร้อยละ		6.6	0.0	6.6
ราคามันสำปะหลัง				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
ค่าโดยสาร				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		1.5	0.0	1.5
อื่นๆ				
จำนวน		21	0	21
ร้อยละ		15.4	0.0	15.4

ตาราง 13 (ต่อ)

ปีที่มี การ บันทึก	ประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
จำนวนรวม		93	43	136
ร้อยละรวม		68.4	31.6	100.0

จากตาราง 13 ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ในประเทศไทย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในแต่ละประเด็นปัญหา เป็นจำนวนและร้อยละ ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยชี้ให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ได้ข้อค้นพบว่า ในแต่ละปีของช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน โดยใน

ปี 2550 ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหา และไม่มีชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน คิดเป็นร้อยละ 22.3 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านโรงไฟฟ้า และประเด็นปัญหาด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.2 และร้อยละ 10.8 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคาข้าว และประเด็นปัญหาด้านป่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 0.7

ในขณะที่ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 0.7

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2551 ได้ข้อค้นพบว่า ปัญหาอันเป็นประเด็นที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมา คือ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 14.6 และร้อยละ 8.0 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคามันสำปะหลัง คิดเป็นร้อยละ 0.2

ในขณะที่ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 11.9 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านค่าโดยสาร คิดเป็นร้อยละ 0.5 ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านประมง สัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 0.2

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2552 ได้ข้อค้นพบว่า ปัญหาอันเป็นประเด็นที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน

ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่ นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบน พื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและ ไม่มีความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการ เคลื่อนไหวของภาคประชาชน คิดเป็นร้อยละ 15.8 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็น ทางการเมือง และประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 14.6 และร้อยละ 12.7 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการ แสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและ เสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย คิดเป็นร้อยละ 0.3

ในขณะที่ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการ เคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของ พฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปใน ทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้าน ความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 12.7 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 0.9 ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การ ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญใน การแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมาย สูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิ และเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านโรงไฟฟ้า และ ประเด็นปัญหาด้านการศึกษา คิด เป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2553 ได้ข้อค้นพบว่า ปัญหาอันเป็นประเด็นที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการ บริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 20.6 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านราคาข้าว คิดเป็นร้อยละ 15.4 และร้อยละ 6.6 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านเชื้อน ประเด็นปัญหาด้านป่าไม้ ประเด็นปัญหาด้านศาสนา ประเด็นปัญหาด้านการรักษาพยาบาล ประเด็นปัญหาด้านการศึกษา และประเด็นปัญหาด้านราคามันสำปะหลัง คิดเป็นร้อยละ 0.7

ในขณะที่ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ คือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 31.6

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประเด็นปัญหาที่จำแนกแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหา อันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แสดงทิศทางเคลื่อนไหวในภาพรวม ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย

กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ความคิดเห็นทางการ เมือง			
จำนวน	292	161	453
ร้อยละ	24.4	13.5	37.9
การเกษตร ประมง			
จำนวน	122	2	124
ร้อยละ	10.2	0.2	10.4
ภาคเอกชน ธุรกิจ			
จำนวน	66	0	66
ร้อยละ	5.5	0.0	5.5
การศึกษา			
จำนวน	72	1	73
ร้อยละ	6.0	0.1	6.1
สิ่งแวดล้อม มลพิษ			
จำนวน	157	1	158
ร้อยละ	13.1	0.1	13.2
แรงงาน อาชีพ			
จำนวน	131	9	140
ร้อยละ	11.0	0.8	11.7

ตาราง 14 (ต่อ)

กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
สุขภาพ ยา			
จำนวน	16	0	16
ร้อยละ	1.3	0.0	1.3
สินค้า การบริการ			
จำนวน	44	0	44
ร้อยละ	3.7	0.0	3.7
สวัสดิการ สวัสดิภาพ			
จำนวน	34	0	34
ร้อยละ	2.8	0.0	2.8
ศาสนา			
จำนวน	9	0	9
ร้อยละ	0.8	0.0	0.8
อื่นๆ			
จำนวน	78	0	78
ร้อยละ	6.5	0.0	6.5
จำนวนรวม	1021	174	1195
ร้อยละรวม	85.4	14.6	100.0

จากตาราง 14 จำนวนและร้อยละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย ชี้ให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ว่าในช่วงเวลาของการศึกษาวิจัย ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 24.4 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ และกลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 13.1 และร้อยละ 11.0 ตามลำดับ ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.8

ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 13.5

รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ และกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมวงคิดเป็นร้อยละ 0.8 และร้อยละ 0.2 ตามลำดับ ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุดคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านการศึกษา กลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ คิดเป็นร้อยละ 0.1

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มประเด็นปัญหาที่จำแนกแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหา อันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยแสดงทิศทางการเคลื่อนไหวเป็นรายปี

ปีที่มีการบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนสอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
2550	ความคิดเห็นทางการเมือง	12	8	20
	จำนวน	8.1	5.4	13.5

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพร้อมหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
การเกษตร ประมง				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
ภาคเอกชน ธุรกิจ				
จำนวน		17	0	17
ร้อยละ		11.5	0.0	11.5
การศึกษา				
จำนวน		17	0	17
ร้อยละ		11.5	0.0	11.5
สิ่งแวดล้อม มลพิษ				
จำนวน		39	0	39
ร้อยละ		26.4	0.0	26.4
แรงงาน อาชีพ				
จำนวน		24	1	25
ร้อยละ		16.2	0.7	16.9

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
สุขภาพ ยา				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.0	0.0	2.0
สินค้า การบริการ				
จำนวน		6	0	6
ร้อยละ		4.1	0.0	4.1
สวัสดิการ สวัสดิภาพ				
จำนวน		6	0	6
ร้อยละ		4.1	0.0	4.1
ศาสนา				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		1.4	0.0	1.4
อื่นๆ				
จำนวน		12	0	12
ร้อยละ		8.1	0.0	8.1

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่ มีการ บันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม	
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ		
		จำนวนรวม	139	9	148
		ร้อยละรวม	93.9	6.1	100.0
	2551				
	ความคิดเห็น ทางการเมือง				
	จำนวน	203	69	272	
	ร้อยละ	34.5	11.7	46.2	
	การเกษตร ประมง				
	จำนวน	61	2	63	
	ร้อยละ	10.4	0.3	10.7	
	ภาคเอกชน ธุรกิจ				
	จำนวน	18	0	18	
	ร้อยละ	3.1	0.0	3.1	
	การศึกษา				
	จำนวน	34	0	34	
	ร้อยละ	5.8	0.0	5.8	

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพร้อมหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
สิ่งแวดล้อม มลพิษ				
จำนวน		62	0	62
ร้อยละ		10.5	0.0	10.5
แรงงาน อาชีพ				
จำนวน		59	5	64
ร้อยละ		10.0	0.8	10.9
สุขภาพ ยา				
จำนวน		11	0	11
ร้อยละ		1.9	0.0	1.9
สินค้า การบริการ				
จำนวน		24	0	24
ร้อยละ		4.1	0.0	4.1
สวัสดิการ สวัสดิภาพ				
จำนวน		11	0	11
ร้อยละ		1.9	0.0	1.9

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ศาสนา				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		0.5	0.0	0.5
อื่นๆ				
จำนวน		27	0	27
ร้อยละ		4.6	0.0	4.6
จำนวนรวม		513	76	589
ร้อยละรวม		87.1	12.9	100.0
2552				
ความคิดเห็น ทางการเมือง				
จำนวน		51	41	92
ร้อยละ		15.8	12.7	28.6
การเกษตร ประมง				
จำนวน		44	0	44
ร้อยละ		13.7	0.0	13.7

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพร้อมหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ภาคเอกชน ธุรกิจ				
จำนวน		24	0	24
ร้อยละ		7.5	0.0	7.5
การศึกษา				
จำนวน		17	1	18
ร้อยละ		5.3	0.3	5.6
สิ่งแวดล้อม มลพิษ				
จำนวน		39	1	40
ร้อยละ		12.1	0.3	12.4
แรงงาน อาชีพ				
จำนวน		43	3	46
ร้อยละ		13.4	0.9	14.3
สุขภาพ ยา				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.3	0.0	0.3

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
สินค้า การบริการ				
จำนวน		12	0	12
ร้อยละ		3.7	0.0	3.7
สวัสดิการ สวัสดิภาพ				
จำนวน		14	0	14
ร้อยละ		4.3	0.0	4.3
ศาสนา				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		0.9	0.0	0.9
อื่นๆ				
จำนวน		28	0	28
ร้อยละ		8.7	0.0	8.7
จำนวนรวม		276	46	322
ร้อยละรวม		85.7	14.3	100.0

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
2553	ความคิดเห็น ทางการเมือง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
		26 19.1	43 31.6	69 50.7
	การเกษตร ประมง	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
		16 11.8	0 0.0	16 11.8
	ภาคเอกชน ธุรกิจ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
		7 5.1	0 0.0	7 5.1
	การศึกษา	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
		4 2.9	0 0.0	4 2.9
	สิ่งแวดล้อม มลพิษ	จำนวน	จำนวน	จำนวน
		17	0	17

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ร้อยละ		12.5	0.0	12.5
แรงงาน อาชีพ				
จำนวน		5	0	5
ร้อยละ		3.7	0.0	3.7
สุขภาพ ยา				
จำนวน		1	0	1
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
สินค้า การบริการ				
จำนวน		2	0	2
ร้อยละ		1.5	0.0	1.5
สวัสดิการ สวัสดิภาพ				
จำนวน		3	0	3
ร้อยละ		2.2	0.0	2.2
ศาสนา				
จำนวน		1	0	1

ตาราง 15 (ต่อ)

ปีที่มี การบันทึก	กลุ่มประเด็นปัญหา	ทิศทางการเคลื่อนไหว		รวม
		ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนสอดคล้อง มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	ทิศทางการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาค ประชาชนไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือ สัมพันธ์กับสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ	
ร้อยละ		0.7	0.0	0.7
	อื่นๆ			
จำนวน		11	0	11
ร้อยละ		8.1	0.0	8.1
จำนวนรวม		93	43	136
ร้อยละรวม		68.4	31.6	100.0

จากตาราง 15 ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหา ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ เป็นจำนวนและร้อยละทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความดีหรือความต่อเนื่อง ที่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยชี้ให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

จากการประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ในปี 2550 ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ คิดเป็นร้อยละ 26.4 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ และกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการศึกษา กลุ่มประเด็นปัญหาด้านภาคเอกชน ธุรกิจ คิดเป็น ร้อยละ 16.2 และร้อยละ 11.5 ตามลำดับ ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 0.7

ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 5.4 ส่วนกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 0.7

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2551 ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 34.5 รองลงมา คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ และกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง คิดเป็นร้อยละ 10.5 และร้อยละ 10.4 ตามลำดับ ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.5

ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 11.7 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 0.8 ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2552 ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเมือง การปกครอง คิดเป็นร้อยละ 15.8 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง และกลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 13.7 และร้อยละ 13.4 ตามลำดับ ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ ยา คิดเป็นร้อยละ 0.3

ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มากที่สุด คือกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 12.7 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 0.9 ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ และกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยในปี 2553 ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อ

การบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในรูปแบบของความดีหรือความต่อเนื่อง ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 19.1 รองลงมาคือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ และกลุ่มประเด็นปัญหาด้าน การเกษตร ประมง คิดเป็นร้อยละ 12.5 และร้อยละ 11.8 ตามลำดับ ส่วนประเภทของกลุ่มประเด็น ปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการ เคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ น้อยที่สุด คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ ยา และกลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.7

ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาค ประชาชน ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทาง ที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความ พร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ คือ กลุ่มประเด็นปัญหาด้าน ความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 31.6

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาค ประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อการบริหารงาน ของภาครัฐ โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละ ประเด็นปัญหา ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยแสดงรูปแบบการเคลื่อนไหวใน ภาพรวม ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย

ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ
ความคิดเห็น ทางการเมือง							
จำนวน	7	64	88	1	150	163	473
ร้อยละ	0.6	5.4	7.4	0.1	12.6	13.6	39.6
การแปรรูป							
จำนวน	0	8	3	3	0	0	14
ร้อยละ	0.0	0.7	0.3	0.3	0.0	0.0	1.2
โรงไฟฟ้า							
จำนวน	0	8	3	57	2	1	71
ร้อยละ	0.0	0.7	0.3	4.8	0.2	0.1	5.9
เขื่อน							
จำนวน	0	8	1	9	0	0	18
ร้อยละ	0.0	0.7	0.1	0.8	0.0	0.0	1.5
ป่าไม้							
จำนวน	0	0	0	6	0	0	6
ร้อยละ	0.0	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.5
ศาสนา							
จำนวน	1	6	1	0	0	0	8

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูล ข่าวสารและ การร้องเรียน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพใน การชุมนุมและ การสมาคม	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ	
ร้อยละ	0.1	0.5	0.1	0.0	0.0	0.0	0.7
	การรักษา พยาบาล						
จำนวน	0	19	0	0	0	0	19
ร้อยละ	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	1.6
	ที่อยู่อาศัย						
จำนวน	0	13	0	0	0	0	13
ร้อยละ	0.0	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
	การศึกษา						
จำนวน	4	28	10	0	5	1	48
ร้อยละ	0.3	2.3	0.8	0.0	0.4	0.1	4.0
	ค่าแรง ค่าครองชีพ						
จำนวน	0	90	13	1	1	5	110
ร้อยละ	0.0	7.5	1.1	0.1	0.1	0.4	9.2
	ธุรกิจการค้า						
จำนวน	1	51	10	6	2	0	70

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ						
	ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม	
	เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูล ข่าวสารและ การร้องเรียน	ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพใน การชุมนุมและ การสมาคม	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ
ร้อยละ	0.1	4.3	0.8	0.5	0.2	0.0	5.9
	ที่ดิน						
จำนวน	1	18	1	5	1	0	26
ร้อยละ	0.1	1.5	0.1	0.4	0.1	0.0	2.2
	ราคาน้ำมัน ก๊าซ						
จำนวน	0	19	0	4	0	0	23
ร้อยละ	0.0	1.6	0.0	0.3	0.0	0.0	1.9
	ราคาข้าว						
จำนวน	0	44	2	0	0	0	46
ร้อยละ	0.0	3.7	0.2	0.0	0.0	0.0	3.8
	ราคามัน ลำปะหลัง						
จำนวน	0	7	0	0	0	0	7
ร้อยละ	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6
	ราคาอ้อย						
จำนวน	0	9	0	0	0	0	9

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ						
	ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง	
	เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูล ข่าวสารและ การร้องเรียน	ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพใน การชุมนุมและ การสมาคม	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง	ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ
ร้อยละ	00	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.8
	ราคา น้ำมันโกล						
จำนวน	0	6	0	0	0	0	6
ร้อยละ	0.0	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5
	ประมง สัตว์น้ำ						
จำนวน	0	5	0	0	0	1	6
ร้อยละ	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.1	0.5
	ราคาน้ำมัน ปาล์ม						
จำนวน	0	4	0	0	0	0	4
ร้อยละ	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
	ค่าโดยสาร						
จำนวน	0	15	7	0	0	3	25
ร้อยละ	0.0	1.3	0.6	0.0	0.0	0.3	2.1

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูล ข่าวสารและ การร้องเรียน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพใน การชุมนุมและ การสมาคม	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ	
ราคาลำไย							
จำนวน	0	1	0	0	0	0	1
ร้อยละ	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
อื่นๆ							
จำนวน	4	121	22	41	3	1	192
ร้อยละ	0.3	10.1	1.8	3.4	0.3	0.1	16.1
จำนวนรวม	18	544	161	133	164	175	1195
ร้อยละรวม	1.5	45.5	13.5	11.1	13.7	14.6	100.0

จากตาราง 16 จำนวนและร้อยละของประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหว แสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงรูปแบบของ พฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเด็นปัญหาโดยภาพรวม เป็นจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกในการเคลื่อนไหวของภาค ประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีการแสดงออกต่อการบริหารงาน ของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ใน รูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละหมวดของสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาค ประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยชี้ให้เห็นถึง

รูปแบบการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐาน ตามกรอบของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

โดยข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่า ในช่วงเวลาของการศึกษาวิจัย ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 12.6 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 7.4 และ 5.4 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.1 ในขณะที่ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 13.6

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านการแปรรูป รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุดคือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.7 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุดคือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของประเด็นปัญหาด้าน โรงไฟฟ้า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุดคือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 4.8 รองลงมาคือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” และ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.7 และ 0.3 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับหมวด

ของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วน ที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.2 ในขณะที่ ประเด็นปัญหาด้าน โรงไฟฟ้า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านเงื่อนไข รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.8 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.7 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านป่าไม้ รูปแบบของ

พฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.5

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านศาสนา รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.5 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านการรักษาพยาบาล รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 1.6

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านที่อยู่อาศัย รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 1.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านการศึกษา รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 2.3 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.8 และ 0.4 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของ

ภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 0.3 ในขณะที่ประเด็นปัญหาด้านการศึกษา รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 7.5 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 1.1 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” และ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ในขณะที่ ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง

ไม่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.4

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านธุรกิจ การค้า รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 4.3 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.8 และ 0.5 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านที่ดิน รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 1.5 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.4 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านราคาน้ำมัน ก๊าซ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปใน ทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 1.6 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านราคาข้าว รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุดคือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 3.7 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุดคือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.2

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านราคามันสำปะหลัง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.6

ร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.4 ในขณะที่ ประเด็นปัญหาด้านการประมง สัตว์น้ำ รูปแบบของ พฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปใน ทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้น พบว่า ประเด็น ปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความ พ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านราคาน้ำมันปาล์ม รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดง ออกไปใน ทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตาม ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมา ศึกษาวิจัย คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ใน ส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการ ร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้น พบว่า ประเด็น ปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความ พ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านค่าโดยสาร รูปแบบของ พฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปใน ทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็น ร้อยละ 1.3 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการ เคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ใน ส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.6 ในขณะที่ ประเด็นปัญหาด้านค่าโดยสาร รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มีความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 10.1 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” และ สิทธิและ

เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 3.4 และ 1.8 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ในขณะที่ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและ ไม่มีความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.1

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยจำแนกแสดงให้เห็นถึงรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละกลุ่มประเด็นปัญหา ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามหมวดของสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยแสดงรูปแบบการเคลื่อนไหวในภาพรวม ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย

กลุ่ม ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูล ข่าวสารและ การร้องเรียน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพใน การชุมนุมและ การสมาคม	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ	
ความคิดเห็น ทางการเมือง							
จำนวน	6	59	82	1	143	162	453
ร้อยละ	0.5	4.9	6.9	0.1	12.0	13.6	37.9
การเกษตร ประมง							
จำนวน	0	117	3	1	1	2	124
ร้อยละ	0.0	9.8	0.3	0.1	0.1	0.2	10.4
ภาคเอกชน ธุรกิจ							
จำนวน	1	45	12	5	3	0	66
ร้อยละ	0.1	3.8	1.0	0.4	0.3	0.0	5.5
การศึกษา							
จำนวน	5	36	18	0	13	1	73
ร้อยละ	0.4	3.0	1.5%	0.0	1.1	0.1	6.1
สิ่งแวดล้อม มลพิษ							
จำนวน	1	27	9	118	2	1	158

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่ม ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูล ข่าวสารและ การร้องเรียน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพใน การชุมนุมและ การสมาคม	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ	
ร้อยละ	0.1	2.3	0.8	9.9	0.2	0.1	13.2
แรงงาน อาชีพ							
จำนวน	0	107	20	3	1	9	140
ร้อยละ	0.0	9.0	1.7	0.3	0.1	0.8	11.7
สุขภาพ ยา							
จำนวน	0	16	0	0	0	0	16
ร้อยละ	0.0	1.3	0.0	.0	0.0	0.0	1.3
สินค้า การบริการ							
จำนวน	0	40	4	0	0	0	44
ร้อยละ	0.0	3.3	0.3	0.0	0.0	0.0	3.7
สวัสดิการ สวัสดิภาพ							
จำนวน	2	31	1	0	0	0	34
ร้อยละ	0.2	2.6	0.1	0.0	0.0	0.0	2.8

ตาราง 17 (ต่อ)

กลุ่ม ประเด็น ปัญหา	รูปแบบการเคลื่อนไหว						รวม
	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 7 เสรีภาพใน การแสดง ความคิดเห็น ของบุคคลและ สื่อมวลชน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูล ข่าวสารและ การร้องเรียน	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 11 เสรีภาพใน การชุมนุมและ การสมาคม	หมวด 3 สิทธิ และเสรีภาพ ของชนชาว ไทย ส่วนที่ 12 สิทธิชุมชน	หมวด 7 การมี ส่วนร่วม ทางการเมือง โดยตรงของ ประชาชน	อื่นๆ	
ศาสนา							
จำนวน	1	7	1	0	0	0	9
ร้อยละ	0.1	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	0.8
อื่นๆ							
จำนวน	2	59	11	5	1	0	78
ร้อยละ	0.2	4.9	0.9	0.4	0.1	0.0	6.5
จำนวนรวม	18	544	161	133	164	175	1195
ร้อยละรวม	1.5	45.5	13.5	11.1	13.7	14.6	100.0

จากตาราง 17 จำนวนและร้อยละ ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาโดยภาพรวมเป็นจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับรูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด ในรูปแบบของความถี่หรือความต่อเนื่อง ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับแต่ละหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ให้สิทธิและ

เสรีภาพแก่ภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย โดยชี้ให้เห็นถึงรูปแบบการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานตามกรอบของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

โดยข้อค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่า ในช่วงเวลาของการศึกษาวิจัย ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาอันนำไปสู่รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัยมากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 12.0 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 6.9 และ 4.9 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.1 ในขณะที่ ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 13.6

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงาน

ของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิ และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการเกษตร ประมง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือ สัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 9.8 รองลงมา คือ สิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและ เสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.3 ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหว แสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมา ศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” และสิทธิและ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหา ด้านการเกษตร ประมง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและ เสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.2

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของ กลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงาน ของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิ และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านภาคเอกชน ธุรกิจ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหว แสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือ สัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 3.8 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 1.0 และ 0.4 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการศึกษา รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 3.0 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และ 1.1 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 0.4 ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านการศึกษารูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 9.9 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 2.3 และ 0.8 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 0.1 ในขณะที่ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม มลพิษ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาค

ประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 9.0 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 1.7 และ 0.3 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ในขณะที่ประเภทของกลุ่มปัญหาด้านแรงงาน อาชีพ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความฟ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย คิดเป็นร้อยละ 0.8

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน

ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสุขภาพ ยา รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วน ที่นำมาศึกษาวิจัย คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 1.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสินค้า การบริการ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 3.3 และในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสินค้า การบริการ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วน ที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.3

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน

ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 2.6 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” คิดเป็นร้อยละ 0.2 และ ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านสวัสดิการ สวัสดิภาพ รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนา รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 0.6 และ ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านศาสนา รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิ

และเสรีภาพ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 7 “เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” คิดเป็นร้อยละ 0.1

การประมวลข้อมูลที่ได้จากช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย ได้ข้อค้นพบว่า ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ที่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนของกลุ่มประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนในประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย มากที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 10 “สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน” คิดเป็นร้อยละ 4.9 รองลงมา คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 11 “เสรีภาพในการชุมนุมและการสมาคม” และสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 3 ที่ว่าด้วย “สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย” ในส่วนที่ 12 “สิทธิชุมชน” คิดเป็นร้อยละ 0.9 และ 0.4 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับหมวดของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย น้อยที่สุด คือ สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 7 การมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 0.1

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยจำแนกตามฐานข้อมูลสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอ บทความที่เป็นประเด็นข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (มติชน ผู้จัดการ) ในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเด็นปัญหา โดยแสดง การเคลื่อนไหวในภาพรวม ตามช่วงเวลาในการศึกษาวิจัย

ประเด็นปัญหา	สื่อ สิ่งพิมพ์		รวม
	มติชน	ผู้จัดการ	
ความคิดเห็นทางการเมือง			
จำนวน	142	331	473
ร้อยละ	11.9	27.7	39.6
การแปรรูป			
จำนวน	8	6	14
ร้อยละ	0.7	0.5	1.2
โรงไฟฟ้า			
จำนวน	53	18	71
ร้อยละ	4.4	1.5	5.9
เขื่อน			
จำนวน	13	5	18
ร้อยละ	1.1	0.4	1.5
ป่าไม้			
จำนวน	5	1	6
ร้อยละ	0.4	0.1	0.5
ศาสนา			
จำนวน	4	4	8
ร้อยละ	0.3	0.3	0.7

ตาราง 18 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สื่อ สิ่งพิมพ์		รวม
	มติชน	ผู้จัดการ	
การรักษาพยาบาล			
จำนวน	9	10	19
ร้อยละ	0.8	0.8	1.6
ที่อยู่อาศัย			
จำนวน	10	3	13
ร้อยละ	0.8	0.3	1.1
การศึกษา			
จำนวน	22	26	48
ร้อยละ	1.8	2.2	4.0
ค่าแรง ค่าครองชีพ			
จำนวน	86	24	110
ร้อยละ	7.2	2.0	9.2
ธุรกิจการค้า			
จำนวน	27	43	70
ร้อยละ	2.3	3.6	5.9
ที่ดิน			
จำนวน	18	8	26
ร้อยละ	1.5	0.7	2.2
ราคาน้ำมัน ก๊าซ			
จำนวน	10	13	23
ร้อยละ	0.8	1.1	1.9

ตาราง 18 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สื่อ สิ่งพิมพ์		รวม
	มติชน	ผู้จัดการ	
ราคาข้าว			
จำนวน	33	13	46
ร้อยละ	2.8	1.1	3.8
ราคามันสำปะหลัง			
จำนวน	6	1	7
ร้อยละ	0.5	0.1	0.6
ราคาอ้อย			
จำนวน	4	5	9
ร้อยละ	0.3	0.4	0.8
ราคาน้ำมันมโค			
จำนวน	6	0	6
ร้อยละ	0.5	0.0	0.5
ประมง สัตว์น้ำ			
จำนวน	5	1	6
ร้อยละ	0.4	0.1	0.5
ราคาน้ำมันปาล์ม			
จำนวน	4	0	4
ร้อยละ	0.3	0.0	0.3
ค่าโดยสาร			
จำนวน	10	15	25
ร้อยละ	0.8	1.3	2.1

ตาราง 18 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	สื่อ สิ่งพิมพ์		รวม
	มติชน	ผู้จัดการ	
ราคาลำไย			
จำนวน	1	0	1
ร้อยละ	0.1	0.0	0.1
อื่นๆ			
จำนวน	126	66	192
ร้อยละ	10.5	5.5	16.1
จำนวนรวม	602	593	1195
ร้อยละรวม	50.4	49.6	100.0

จากตาราง 18 ประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ที่จำแนกเพื่อแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการนำเสนอขอทศวรรษที่เป็นประเด็นข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ มติชน ผู้จัดการ ในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในแต่ละประเด็นปัญหา โดยได้ขอค้นพบจากการประมวลข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยว่า ในช่วงเวลาของการศึกษาวิจัย การให้ความสำคัญในการนำเสนอขอทศวรรษที่เป็นประเด็นข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ มติชน ในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการนำเสนอขอทศวรรษผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ มติชน มากที่สุดคือ ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 11.9 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหา และไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

และประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 10.5 และร้อยละ 7.2 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการนำเสนอขอความผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ มติชน น้อยที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย คิดเป็นร้อยละ 0.1

ในขณะที่ประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการนำเสนอขอความประเด็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้จัดการ มากที่สุด คือประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมาคือ ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหา และไม่มีความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และประเด็นปัญหาด้านธุรกิจ การค้า คิดเป็นร้อยละ 5.5 และร้อยละ 3.6 ตามลำดับ ส่วนประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ที่มีการนำเสนอขอความประเด็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ผู้จัดการ น้อยที่สุด คือ ประเด็นปัญหาด้านป่าไม้ ประเด็นปัญหาด้านราคามันสำปะหลัง และประเด็นปัญหาด้านประมง สัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 0.1

5. ข้อมูลเกี่ยวกับทรศนะ ความเห็น และข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

ผลของการศึกษาวิจัย ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ในส่วนของ ข้อมูลเกี่ยวกับทรศนะ ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ผ่านการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนบนพื้นฐานของประเด็นปัญหา ผลการวิจัย เป็นการชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ บนพื้นฐานของประเด็นปัญหาในการใช้สิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัย

โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีทรศนะที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากทรศนะ ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่รวมตัวกันในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ในกรอบที่ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่มีหลักฐานอยู่ในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553

วิชัย กาญจนสุวรรณ (วิชัย กาญจนสุวรรณ, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2555) ได้ให้ทรศนะ ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน ผ่านการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนบนพื้นฐานของประเด็นปัญหาไว้เป็น 2 ประเด็น โดยชี้ให้เห็นว่า กลุ่มในการเคลื่อนไหวที่ถูกจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย เป็นกลุ่มในการเคลื่อนไหวที่ยังคงต้องผูกพันอาศัยผู้อุปถัมภ์ในการออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้อง ซึ่งถ้าเป็นในกรณีของกลุ่มการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในเชิงนโยบาย ก็ต้องมีการต่อสู้ผ่านการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อสู้ด้วยเหตุด้วยผลในการอธิบายการเคลื่อนไหวเรียกร้อง แต่ในการเคลื่อนไหวของกลุ่มผลประโยชน์มักมีผู้อุปถัมภ์อยู่เบื้องหลังเนื่องจากในการเคลื่อนไหวของกลุ่มจะต้องอาศัยทุนและงบประมาณในการเคลื่อนไหว ซึ่งทำให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มขาดอิสระ โดยเฉพาะผู้เสียผลประโยชน์มักไม่มีทุนในการเคลื่อนไหวเรียกร้องประโยชน์ของตน ซึ่งการมีทุนในการเคลื่อนไหวนั้น จะมีผลต่อการเคลื่อนไหวโดยส่งผลให้การเคลื่อนไหวมีพลังในการเคลื่อนไหวที่มากขึ้น ซึ่งเป็นธรรมชาติของการเคลื่อนไหวทางการเมือง แต่การเคลื่อนไหวในลักษณะนี้ขาดความชอบธรรม หากผู้เป็นเจ้าของทุนสามารถเจรจากันได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ย่อมส่งผลทำให้ผู้ที่เสียประโยชน์แท้จริงแทบจะไม่ได้รับอะไรจากการเคลื่อนไหว อีกทั้งทำให้ปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวเรียกร้องไม่ได้รับการแก้ไข และยังถือเป็นจุดอ่อนของกลุ่มการเคลื่อนไหวที่ไม่สามารถระดมทุนกับเองภายในกลุ่มหรือระดมทุนกันเองได้ ทำให้ไม่มีเอกภาพในการเคลื่อนไหว ทั้งในประเด็นศักดิ์ศรีของกลุ่ม และในการที่จะป้องกันไม่ให้คนนอกกลุ่มมากุมชะตากรรมของกลุ่ม ซึ่งถ้าทำได้อำนาจในการต่อรองของกลุ่มการเคลื่อนไหวก็จะสูงขึ้น ในขณะที่ปัจจุบันผู้มีอำนาจทางสังคมหรือกลุ่มทุนขนาดใหญ่สามารถเข้าไปบริหารจัดการกลุ่มการเคลื่อนไหวหรือกลุ่มในลักษณะการรวมตัวของชาวบ้านได้ในระดับหนึ่งแล้ว ซึ่งทำให้การต่อสู้ผ่านการรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้องเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการ กลับไม่ได้ตามที่ต้องการ ถ้าแกนนำของกลุ่มการเคลื่อนไหวไปปรับผลประโยชน์ และมีการได้มาซึ่งข้อตกลงตามที่ผู้อุปถัมภ์หรือนายทุนต้องการ

ในส่วน of ประเด็นที่ 2 กลุ่มผลประโยชน์หรือกลุ่มการชุมนุมประท้วงของภาคประชาชน ในบางครั้งยังไม่สามารถเสนอประเด็นในการเคลื่อนไหวเรียกร้องหรือนโยบายอย่างชัดเจนได้ ส่งผลทำให้การยื่นข้อเรียกร้องไม่มีเข้มแข็งเท่าที่ควร ในหลายครั้งหลายคราวการเคลื่อนไหวของกลุ่มการชุมนุมประท้วงของภาคประชาชน กลับมีผู้อุปถัมภ์ก็มาควบคุม กุมแนวคิด นโยบาย ของกลุ่ม ซึ่งในความเป็นจริงแล้วกลุ่มในการเคลื่อนไหวในรูปแบบของภาคประชาชนควรเป็นการเคลื่อนไหวที่มาจากแนวคิดที่ส่งผลต่อการมีพลังในการเคลื่อนไหวในรูปแบบของการร่วมมือกัน แต่เมื่อผู้อุปถัมภ์มาควบคุม กุมแนวคิด นโยบายของกลุ่ม ก็เป็นสิ่งที่อัน สะ ท่อน ให้เห็นว่ากลุ่มการเคลื่อนไหวยังมีความอ่อนแอ ทำให้กลุ่มการเคลื่อนไหวสามารถแปรเปลี่ยนกับกลายเป็นเครื่องมือทางการเมืองของผู้อุปถัมภ์หรือนายทุนได้ แม้กลุ่มการเคลื่อนไหวที่มีขึ้นในสังคมไทยนั้น

จะมีความหลากหลายในการเคลื่อนไหว แต่ทว่ามิผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้มาจากการเคลื่อนไหวในระยะสั้น ซึ่งเมื่อแกนนำของกลุ่มสามารถไปเจรจาหรือตกลงผลประโยชน์ในประเด็นที่ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้อง ได้สำเร็จ แกนนำของกลุ่มนั้นก็กลับกลายเป็นผู้ที่ได้รับการเชิดชูของกลุ่ม ซึ่งเป็นลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองของประเทศไทย อันเป็นรูปแบบในการเคลื่อนไหวที่มีการพึ่งพิงผู้นำมากไป ส่งผลให้ผู้นำมาจัดการกลุ่มได้ แทนที่กลุ่มการเคลื่อนไหวเองจะศึกษาทำความเข้าใจปัญหาแล้วรวมตัวกันในรูปแบบของการช่วยเหลือร่วมมือกันบนพื้นฐานในรูปแบบที่มีอุดมการณ์คล้ายกัน

เมื่อมอง ประเด็นของทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน เห็นได้ว่า ทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น โดยคำว่า “ดีขึ้น” หมายถึง คนเริ่มมีการเคารพถึงสิทธิเสรีภาพของตนเองมากขึ้น จะไม่ปล่อยให้ตนหรือกลุ่มถูกระงับโดยอำนาจรัฐ ซึ่งในอดีตมีการยินยอมให้ถูกระงับเสียส่วนมาก แต่ในปัจจุบันมีการเปิดช่องทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในหลายด้าน ทำให้ในปัจจุบันการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน มิได้เป็นเพียงการไปชุมนุมเรียกร้องหน้าทำเนียบรัฐบาลเพียงอย่างเดียว แต่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน มีการพัฒนาไปสู่รูปแบบของการฟ้องร้องต่อศาลปกครอง ซึ่งก็เป็นรูปแบบของช่องทางที่ได้เปิดให้ไว้แก่ภาคประชาชนในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐได้เช่นกัน แต่ในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนก็ยังมีกลุ่มของชาวบ้านที่ไม่มีทุนสนับสนุนในการเคลื่อนไหวของกลุ่ม กลุ่มในลักษณะนี้ยังมีการเคลื่อนไหวโดยพึ่งพิงพรรคการเมือง ในลักษณะของการสนับสนุนพรรคการเมือง โดยการเป็นฐานคะแนนเสียงให้พรรคการเมือง โดยมุ่งหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์ที่ได้จากภาครัฐผ่านการสนับสนุนพรรคการเมือง ซึ่งเป็นธรรมชาติของการเมืองไทย แต่การเคลื่อนไหวในลักษณะนี้ก็ยังมิดีด่อน นั่นคือภาคประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวในลักษณะนี้อาจถูกมองว่า เป็นมือรับจ้าง (กลุ่มการเคลื่อนไหวที่ถูกว่าจ้างให้มาเคลื่อนไหวตามวัตถุประสงค์ของผู้ว่าจ้าง) ที่ขอส่วนแบ่งจากรัฐบาล ซึ่งในความเป็นจริงแล้วหากกลุ่มการเคลื่อนไหวเหล่านี้สามารถผนึกเข้าหากัน หรือมีการรวมกลุ่มกันเข้าเป็นพรรคการเมืองได้ หรือมีการปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองมากขึ้นเพื่อผลักดันนโยบาย และถ้าการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมีการพัฒนาไปในขั้นนี้ ก็จะเป็นการพัฒนาทางการเมืองได้อีกขั้นหนึ่ง จากกลุ่มที่มีการเคลื่อนไหวเพื่อปกป้องประโยชน์ของตนฝ่ายเดียวก็จะเป็นการพัฒนาไปสู่การปกป้องประโยชน์หรือปัญหาที่เป็นปัญหารวมระดับประเทศชาติด้วย ทำให้มีพันธมิตรในการเคลื่อนไหวต่อสู้มากขึ้น

เมื่อมองในประเด็นของรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนแล้ว และไม่ว่าจะมองในมิติไหน การรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเป็นสิทธิอันชอบธรรม เป็นการใช้สิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการแสดงพลังที่มีคุณค่าในระบอบประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการ

ประชาธิปไตยไม่ใช่เพียงการเลือกตั้งเท่านั้น แต่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนยังเป็นการติดตามในประเด็นปัญหา การติดตามประโยชน์ที่ควรได้รับ การปกป้องผลประโยชน์ และถ้าเป็นการเคารพในหลักนิติรัฐ หรือหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในกรณีของประเด็นปัญหาที่อาจนำไปสู่การเคลื่อนไหวก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้วินิจฉัยต่อไปได้ แต่อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวชุมนุมนี้ ถ้าเป็นการเคลื่อนไหวชุมนุมที่ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ไปละเมิดหรือกระทบกระทั่งสิทธิของผู้อื่น ก็ยังถือว่าเป็นสิทธิของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยภาพรวมแล้วทิศทางของรูปแบบในการเคลื่อนไหวชุมนุมของภาคประชาชนในประเทศไทยก็ ยังเป็นการเคลื่อนไหวบนสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ แต่ปรากฏการณ์ภาพความขัดแย้งในสังคมไทยที่เกิดขึ้นนั้น คนไทยไปวิตกกังวลมากเกินไป เหตุ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเป็นรูปแบบของการพัฒนาสังคมเพราะสังคมที่อยู่ร่วมกัน “ความขัดแย้งเป็นการนำไปสู่การพัฒนา” ในประเด็นที่ว่าจะอยู่กันอย่างสันติได้อย่างไร โดยไม่มีการใช้กำลัง ที่สำคัญคือการขีดเส้นไว้ในพื้นที่ฐานของหลักนิติรัฐ อีกทั้งกระบวนการทางกฎหมายก็ต้องเปิดช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นให้ด้วย โดยเฉพาะศาลปกครองก็มีส่วนช่วยให้การเคลื่อนไหวมีพลังเพิ่มขึ้น ในรูปแบบของการเรียกร้องความเป็นธรรมจากศาลปกครองในลักษณะเป็นอีกหนึ่งช่องทางของการเคลื่อนไหวเรียกร้องโดยพึ่งพิงกระบวนการทางกฎหมาย หรือการส่งเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ทำให้ไม่ต้องมีการรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง อันเป็นช่องทางของการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนอีกช่องทางหนึ่งได้เช่นกัน แทนที่การเคลื่อนไหวจะไปชุมนุมประท้วง เรียกร้องจากรัฐบาลเพียงอย่างเดียว

เมื่อกล่าวถึง ข้อเสนอแนะแนวทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ข้อเสนอแนะที่ได้รับการชี้แนะจาก วิชัย กาญจนสุวรรณ (วิชัย กาญจนสุวรรณ, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2555) โดยเป็นข้อเสนอแนะในลักษณะของการพึ่งพิงซึ่งกันและกันระหว่างพรรคการเมืองกับกลุ่มของภาคประชาชนที่รวมตัวกันว่า กลุ่มสามารถต่อรองกับพรรคการเมืองผ่านผู้นำของกลุ่ม เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในเชิงนโยบายจากรัฐบาลอันเป็นพรรคการเมืองที่กลุ่มตนสนับสนุน ได้มากขึ้นเพียงใด โดยสรุปแล้วกลุ่มการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนไม่สามารถปฏิเสธพรรคการเมืองได้ และในขณะเดียวกันพรรคการเมืองก็ปฏิเสธกลุ่มการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่รวมกลุ่มกันไม่ได้เช่นกัน ในสังคมการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

สอดคล้องกับ บุญอริ ยีหะ (บุญอริ ยีหะ, สัมภาษณ์, 9 ตุลาคม 2555) ซึ่งได้อธิบายการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในประเทศไทย บนพื้นฐานของประเด็นปัญหาผ่านการให้ทรรศนะ ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานว่า ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทยนั้น ประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนในประเทศไทย เป็นประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐาน สิทธิที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต การเรียกร้องให้รัฐสร้างความเป็นธรรมในการจัดการในเรื่องสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต เช่นการปฏิรูปที่ดินเพื่อการทำกิน การเคลื่อนไหวในเชิงอัตลักษณ์ในพื้นที่ที่มีความแตกต่าง อย่างประเด็นทางด้านศาสนา บนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้มีการรับรองสิทธิและเสรีภาพในความแตกต่างบนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ อีกทั้งยังมีประเด็น ที่มีได้มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต อย่างประเด็นทางการเมือง ผ่านการคับข้องใจ การอัดอั้นจากการถามหาความเท่าเทียมทางการเมือง การเรียกร้องให้เกิดการยอมรับทางการเมืองอย่างมีเหตุมีผลของกลุ่มการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนผ่านประเด็นทางการเมือง ซึ่งเป็นพลวัตของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีพัฒนาการของการเคลื่อนไหวจากประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตมาสู่ประเด็นการเคลื่อนไหวเรียกร้องทางการเมือง ซึ่งนำไปถึงการเคลื่อนไหวเรียกร้องในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ที่มืองค์กรทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ทั้งในมิติของการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อผลกระทบที่ตนได้รับและการเคลื่อนไหวที่มีแรงผลักดันของการตระหนัก สำคัญในการรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม

แม้กระทั่งความเปลี่ยนแปลงทางบริบทของรัฐธรรมนูญที่มีบทบาทในการเป็นกรอบในการกำหนดสิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน อันนำมาสู่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมิได้มีผลกระทบต่อประเด็นของสิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนแต่อย่างใด แต่กลับส่งเสริมให้ประเด็นทางด้านสิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชนมีความเข้มข้นมากขึ้นและดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนให้มีความเข้มข้นมากขึ้นตามพัฒนาการในการรับรู้ในเรื่องของสิทธิและเสรีภาพ และมีผลในทางขยายในการทำให้เกิดการรับรู้ทางสังคมเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน อันนำไปสู่การยอมรับในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนว่ามีความชอบธรรมและเป็นเรื่องของการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเรียกร้องตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ อีกทั้งยังเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่เกิดขึ้น ได้ของสังคมการเมืองในระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน

ในส่วนประเด็นของทิศทางและรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน บุญอริ ยีหะ (บุญอริ ยีหะ, สัมภาษณ์, 9 ตุลาคม 2555) ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า เมื่อ

มองในส่วนของประเด็นเกี่ยวกับทิศทางและรูปแบบในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนในสังคมไทย นั้น ถือได้ว่าอยู่ในช่วงของการเรียนรู้ ที่กล่าวเช่นนี้เพราะว่า แม้ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาจะปรากฏให้เห็นภาพของกระแสในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนในประเทศไทยได้มากก็ตาม แต่ก็ไม่มากเพียงพอที่จะสร้างความตระหนักหรือทำให้ภาคประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนได้ คำนึงถึงการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนที่จะไม่ไปละเมิดหรือกระทบกระทั่งสิทธิของผู้อื่น บนพื้นฐานของการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในรูปแบบหรือวิธีการที่ชัดเจน ได้ ซึ่งจะพบได้ว่าแม้การเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนโดยภาพรวมจะเป็นการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนในทิศทางของการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และเป็นรูปแบบในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ แต่การใช้ความรุนแรงในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และภาคประชาชนจำนวนไม่น้อยมีความเข้าใจว่า ถ้าจะให้บรรลุผลสำเร็จในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนในแง่ของการที่จะให้เกิดการตอบสนองของภาครัฐต่อประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน ต้องใช้ความรุนแรงในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิด เพราะในการใช้ความรุนแรงในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนต่อภาครัฐ ย่อมแสดงให้เห็นว่าการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนไม่ได้เป็นไปตามกรอบที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ซึ่งทำให้ภาครัฐเองก็สามารถที่จะตอบโต้และจัดการกับการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนด้วยกฎหมายได้ ดังนั้น ทิศทางและรูปแบบในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนเป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วง ภาคประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน บนพื้นฐานของความเข้าใจว่า “การเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง” ในการที่จะต้องการสื่อสารให้ภาครัฐหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้รับฟังปัญหา อันเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองที่มากกว่าช่องทางปกติ ซึ่งมีการสื่อสารผ่านนักการเมืองที่เป็นผู้แทนของประชาชนแต่กลับไม่ได้รับการเหลียวแล โดยการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนในรูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุมควรเป็นรูปแบบในลำดับท้ายๆ หากมีช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองในการรับฟังอันนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนที่ดีกว่า และยังเป็นการป้องกันการฉวยโอกาสในการใช้ความรุนแรงผ่านการประท้วงหรือการชุมนุม ซึ่งอาจกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้คนในสังคมได้ การเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนของภาคประชาชนในรูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุมที่ไร้ระเบียบ วุ่นวาย อาจลุกลามใหญ่โตและอาจมีผลกระทบต่อการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยทั้งระบบได้เช่นกัน

ในมุมมองของข้อเสนอแนะแนวทางการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชนนั้น จากข้อชี้แนะที่ว่าความร่วมมือในการเคลื่อนไหวกองภาคประชาชน

ในรูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุม ควรเป็นรูปแบบในการเคลื่อนไหวเรียกร้องในลำดับท้ายๆ โดยชี้ให้เห็นผ่านทฤษฎีว่า แนวทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐควรใช้แนวทางในการเคลื่อนไหวเรียกร้องในรูปแบบอื่นๆ ก่อน ที่ไม่ใช่การรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้องในรูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุม แต่หากท้ายสุดแล้วไม่ได้รับการเหลียวแลจากผู้มีอำนาจตัดสินใจหรือภาครัฐ ก็มีความจำเป็นที่จะต้องรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้องในรูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุม ซึ่งแนวทางในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนที่เหมาะสม สมควรเป็นการใช้ช่องทางในการสื่อสารกับผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจหรือภาครัฐ โดยไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุมในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐเสมอไป และเป็นการเคลื่อนไหวโดยที่ไม่มีวิธีการ รูปแบบที่ผิดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ไปเกี่ยวข้อง ซึ่งการเคลื่อนไหวที่ตรงกันข้ามหรือไม่สอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อในการทำลายการเคลื่อนไหวและยังเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความไม่ชอบธรรมของการเคลื่อนไหวเรียกร้องนั้น สิ่งที่ภาคประชาชนควรตระหนักคือ การทำให้การเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐมิใช่เป็นเพียงการประท้วงหรือชุมนุม หรือการเคลื่อนไหวเรียกร้องที่มีความรุนแรง และการจลาจลแฝงอยู่ แต่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนควรอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจหรือภาครัฐได้รับฟังปัญหาของประชาชนได้อีกช่องทางหนึ่ง” ทั้งนี้เดิมทีผู้มีอำนาจตัดสินใจหรือภาครัฐอาจไม่ได้ยิน ไม่ได้ฟังเสียงของประชาชน โดยมองว่าปัญหาหรือผลกระทบที่ประชาชนร้องเรียนเป็นเรื่องของประชาชน ไม่ก็คน แต่เมื่อมีการเคลื่อนไหวเรียกร้องในลักษณะของกลุ่มภาคประชาชน เมื่อมองในแง่ของปริมาณหรือจำนวนของประชาชนที่มีการเข้าร่วมรวมตัว หรือรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐ ก็เป็นสิ่งที่สะท้อนให้ภาครัฐต้องตระหนักว่าปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนนั้นมิใช่เป็นเรื่องของประชาชนไม่ก็คน แต่เป็นปัญหาของประชาชนจำนวนมากที่มุ่ง ให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจหรือภาครัฐให้ความสำคัญและเหลียวแล บนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ในขณะที่ ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี (ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2555) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในประเทศไทย บนพื้นฐานของประเด็นปัญหา ผ่านการให้ทฤษฎี ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานว่า

การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในรูปของขบวนการประชาชนนั้นเป็นพลังอันนำไปสู่การปฏิรูปการเมืองการปกครอง ซึ่งในช่วงเวลาดังแต่มีการใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในรูปของขบวนการภาคประชาสังคม ขบวนการภาคประชาชน มีการขยายตัว มีการตื่นตัวอย่างมาก โดยมีประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวเรียกร้องที่เป็นประเด็นหลักๆคือ ข้อเรียกร้องเกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตย สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค การมีส่วนร่วมของประชาชน ประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติ ประเด็นด้านสุขภาพ โดยมีภาพรวมในการเคลื่อนไหวเรียกร้องอันเป็นภาพใหญ่คือ การเคลื่อนไหวเรียกร้องในประเด็นทางการเมืองเป็นหลัก แต่ก็มีปรากฏการณ์ที่เป็นจุดเปลี่ยนอันสำคัญของการเมืองในภาคประชาสังคมหรือการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐโดยมีประเด็นทางการเมืองเป็นเป้าหมายในการเคลื่อนไหว คือการต่อสู้กันระหว่างแนวคิดของกลุ่มการเคลื่อนไหว ซึ่งส่งผลต่อการกระตุ้นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในระดับรากหญ้า ประชาชนในระดับหมู่บ้าน เช่นในภาคอีสาน ภาคเหนือของประเทศไทย โดยมีความเชื่อเกี่ยวกับกระบวนการประชาธิปไตย ความเป็นประชาธิปไตยในแต่ละแง่มุมหรือมุมมองเป็นจุดต่าง เช่นความเชื่อในรูปของประชาธิปไตยบริสุทธ์ ที่ไม่มีการคอร์รัปชัน ไม่มีการซื้อเสียง การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีความรู้มีการศึกษา หรือในรูปของความเชื่อบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนรากหญ้า การปฏิเสธรระบบอำนาจเก่า การปฏิเสธรระบบอุปถัมภ์ แต่ท้ายที่สุดก็ขึ้นอยู่กับการเมืองประชาธิปไตย ในความหมายอะไร การมองประชาธิปไตยในชื่ออะไร หรือการเมืองประชาธิปไตยในรูปแบบอะไร มีความหมายอย่างไร ซึ่งเป็นทิศทางของการเคลื่อนไหวในประเด็นทางการเมืองของภาคประชาชนบนพื้นฐานของความแตกต่าง และเป็นเกณฑ์ในการแบ่งแยกการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐในประเด็นทางการเมือง

ในส่วนประเด็นของทิศทางและรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี (ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2555) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเด็นนี้ว่า การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ทิศทางหรือรูปแบบในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐของภาคประชาชน เป็นไปในรูปแบบหรือทิศทางของประชาธิปไตยทางตรง คือเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐโดยตรง โดยภาคประชาชนมีการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐเพื่อสะท้อนปัญหา โดยมุ่งหวังให้ได้รับการเหลียวแลจากภาครัฐผ่านการเรียกร้อง ชุมชนต่อภาครัฐ การมีส่วนร่วมโดยตรง โดยการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปัจจุบันเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่มีความเต็มที่ใช้สิทธิและเสรีภาพอย่างไม่เคยมีมาก่อน และเป็นการทดสอบโดย

ชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่ารัฐธรรมนูญ สิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญนั้นมีความหมายต่อการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยจริงๆ

เมื่อกล่าวถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ได้รับการชี้แนะผ่านทรศนะของ ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี (ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2555) โดยให้ข้อเสนอแนะอันมุ่งเน้นไปที่การให้ความสำคัญบนหลักคิดที่ว่า ในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวเรียกร้องในรูปแบบใด การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมีการใช้ความรุนแรงหรือไปกระทบกระทั่งสิทธิหรือเสรีภาพของผู้อื่นหรือไม่ นั่นไม่สำคัญเท่าการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนนั้นต่อสู้เพื่ออะไร ถ้าเป้าหมายถูกก็ย้อมนำไปสู่วิธีการที่ถูกต้องเช่นกัน รวมทั้งการตระหนักถึงผลสุดท้ายในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ โดยที่มุ่งไปสู่เป้าหมายทางการเมืองการปกครองอันอยู่บนหลักการที่ว่า ความยุติธรรมอยู่ที่โครงสร้างของอำนาจที่มีความเท่าเทียมกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลในการศึกษาวิจัย “การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550” ข้อมูลที่ได้จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวและแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน อีกทั้งได้มีการจำแนกประเภทของประเด็นปัญหาและรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในสังคมไทย รวมถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในสังคมไทย โดยผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมีรายละเอียดของผลการวิจัย สรุปจำแนกเป็นประเด็นได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

เมื่อพิจารณาจากปรากฏการณ์การเคลื่อนไหวแสดงออกของประชาชน ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยการศึกษาผ่านข้อมูลการบันทึกในประเด็นการเคลื่อนไหวเรียกร้อง การชุมนุม การรวมตัว การเดินขบวน การประท้วงของประชาชน เพื่อมุ่งที่จะสะท้อนปัญหา ความเดือดร้อน ความทุกข์ยาก ความลำบาก ความมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย รวมไปถึงผลกระทบที่ได้รับต่อภาครัฐ โดยการอธิบายการเคลื่อนไหวรวมตัวของประชาชน ในรูปของภาคประชาชน ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนบนพื้นฐานการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยผ่านบริบทของสังคมไทยที่การบริหารงานของภาครัฐใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดนั้น ในที่นี้ผู้วิจัยขออธิบาย การนิยามในการให้ความหมายของ “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” ว่าเป็นการเคลื่อนไหวของประชาชนที่มีความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้ก็เพื่อจำกัดขอบเขตการใช้อำนาจของรัฐ ถ่วงดุลอำนาจของรัฐ ด้วยวิธีการขยับสิทธิในแนวทางประชาธิปไตยออกไป และปรับเปลี่ยนจากการพึ่งพาการเมืองแบบผู้แทน มาเป็นการเมืองแบบมีส่วนร่วม โดยที่ลักษณะการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยนั้น เป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มุ่งใช้สิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ทั้งนี้ก็

เพื่อเป็นการแก้ปัญหาความทุกข์ยาก ความเดือดร้อน ผลกระทบที่ได้รับเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะประเด็น โดยไม่มีกรอบอุดมการณ์ตายตัวแต่ก็ได้ยึดถือกระบวนทัศน์ (Paradigm) ที่เอาประชาชนเป็นตัวตั้ง (People Oriented) ดังนั้นจึงต่างจากขบวนการปฏิวัติที่เอารัฐเป็นตัวตั้ง (State Oriented) และมุ่งที่จะยึดอำนาจรัฐ ฉะนั้น การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในรูปแบบกลุ่มต่างๆ ในสังคมไทยนั้น สามารถพิจารณาได้ว่า มีประเด็นเรียกร้องต่อสู้และแนวทางการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย แต่จุดร่วมที่มีอยู่ร่วมกันก็คือ ประเด็นปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานของภาครัฐที่ได้ดำเนินไปในทิศทางที่ไม่สามารถส่งผลให้ภาคประชาชนเข้าถึงอำนาจรัฐ ที่จะเอื้อหรือสนองประโยชน์อันพึงมีพึงได้ให้แก่ตนได้ รวมถึงความไม่เพียงพอของประชาธิปไตยแบบตัวแทนในเวทีรัฐสภา ทั้งที่การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทย ที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานของภาครัฐ และในอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยที่ได้ยึดหลักแห่งความเสมอภาค เสรีภาพ และการเปิดโอกาสให้แก่ประชาชนในการเข้าถึงกระบวนการแห่งสิทธิ ความเสมอภาค เสรีภาพ ตามอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยก็ตาม

โดยการนิยามให้ความหมายการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในช่วงต้นนั้น ได้หยิบยกมาจากการสืบค้นและศึกษาในทฤษฎีที่หลากหลายของนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับประเด็นซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ซึ่งในข้อค้นพบว่า แม้จะไม่เน้นการใช้คำที่เหมือนกัน แต่แนวคิดหรือการให้ความหมายที่เสนอไว้ ก็มีความพ้องหรือสัมพันธ์ กับคำว่า “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน โดยที่ ประภาส ปิ่นตบแต่ง (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552 : 19-21) ได้อธิบายในการให้ความหมายที่พ้องหรือสัมพันธ์กับ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนว่าเป็นปรากฏการณ์ของขบวนการเคลื่อนไหวของประชาชนในรูปแบบลักษณะต่างๆ การเดินขบวน ชุมนุม ประท้วง และการรวมตัวกันของประชาชนเพื่อสร้างพลังทางการเมือง ซึ่งได้เข้ามามีบทบาทในฐานะเป็นตัวกระทำการหรือตัวแสดงในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคมและการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บทบาททางการเมืองภาคประชาชน โดยหยิบยกคำว่า “ขบวนการทางสังคม” มาอธิบาย “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน” เพราะ “ขบวนการทางสังคม” มีลักษณะแนวคิดเช่นเดียวกับแนวคิด “การเมืองภาคประชาชน” และมีความพ้องหรือสัมพันธ์กับ “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน”

ในขณะที่การพิจารณาโดยผ่านแนวคิดการเมืองภาคประชาชนของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 140-141) นั้นได้ให้ความหมายที่พ้องหรือสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวภาคประชาชน ว่าคือ การเมืองแบบมีส่วนร่วมของพลเมือง (Participatory Democracy) ซึ่งครอบคลุมถึงการเคลื่อนไหวของสาธารณชนทั่วไป ในการแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการสาธารณะ แต่เมื่อพิจารณาในแนวคิดประชาสังคมของ ไพบุลย์ วัฒนศิริ

ธรรม (ไพฑูริย์ วัฒนศิริธรรม, 2541 : 162) โดยสามารถนำมาอธิบายบริบทของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนว่าเป็น สังคมที่ประชาชนทั่วไปมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตของประชาชน ในรูปแบบสังคม โดยอาศัยองค์กร กลไก กระบวนการ กิจกรรมที่หลากหลายที่ประชาชนจัดขึ้น ซึ่งดำเนินงานโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย และรวมถึงเกษียร เตชะพีระ (เกษียร เตชะพีระ, 2541 : 123) ในแนวคิดของ ประชาสังคม เช่นกันซึ่งสามารถนำมาอธิบายบางบริบทของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน โดยได้มีการเรียกการแสดงสิทธิทางการเมือง (สิทธิในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนที่กระทำการโดยสันติ ซึ่งมีการยอมรับโดยชอบด้วยกฎหมาย) ว่าเป็นกระบวนการสร้างประชาสังคม (Civil Society) โดยมีองค์ประกอบที่เป็นทั้ง สถาบันของประชาชนธรรมดาและนายทุน และกลไกการทำงานของตลาด

นอกจากนี้แล้วในแนวคิดประชาสังคมของ ชัยอนันต์ สมุทวณิช (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2541 : 41) ซึ่งสามารถนำมาอธิบายบางบริบทของ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ด้วยคำจำกัดความที่หมายถึงทุกๆ ส่วนของสังคม รวมถึงภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยถือว่าเป็น (Civil Society) แต่อย่างไรก็ตาม ชีรยุทธ บุญมี (ชีรยุทธ บุญมี, 2536 : 190 อ้างถึงใน เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 142) ก็ยังได้ให้ความหมายที่พ้องหรือสัมพันธ์กับ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในแนวคิดของ ทฤษฎีสังคมเข้มแข็ง โดยเป็นการชี้ให้เห็นว่า ขบวนการประชาชนแบบเดิมมักมีแนวโน้มการเคลื่อนไหวอย่างสุดขั้วและนำไปสู่การไม่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ ขณะที่ประชาสังคมหรือการทำให้สังคมเข้มแข็งจะเน้นการมีส่วนร่วมของทุกส่วนในสังคม ซึ่งทำให้มีลักษณะชอบธรรมและเป็นการผลักดันในเชิงสถาบันมากกว่า ซึ่งเป็นการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

อย่างไรก็ตามเมื่อกล่าวถึงมุมมองของการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตยนั้นในการให้การรับรองเรื่องสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ภายในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ประเด็นที่ประเทศใดจะนำมาปฏิบัติให้ครบถ้วนและถูกต้องได้ตามหลักปฏิญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตย (Universal Declaration on Democracy) ที่สหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union : IPU) ซึ่งเป็นองค์กรระดับโลกของรัฐสภาได้มีมติรับรองอันเป็นการเน้นย้ำหลักการของประชาธิปไตย ที่เป็นทั้งองค์ประกอบและเครื่องมือในการบริหารงานของรัฐบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งขอบเขตสากลของประชาธิปไตย เป็นประเด็นซึ่งประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยต้องตระหนักอย่างแท้จริง เพราะในบางกรณีรัฐอาจจำเป็นต้องใช้อำนาจในการบังคับประชาชนให้กระทำการหรือละเว้นกระทำการบางสิ่งเพื่อให้รัฐสามารถบริหารจัดการกิจการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคมและเป็นประโยชน์ให้เกิดแก่ประชาชนได้ แต่ทั้งนี้รัฐจะต้องตระหนักในการเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยที่จะ

เข้าไปกล้ำกลายสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ต่อเมื่อ มีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนและเป็น การทั่วไปว่า ให้องค์กรหรือเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ สามารถกระทำการได้ในกรณีใดและภายใน ขอบเขตอย่างไร อันอยู่บนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยเป็นหลัก

เมื่อได้พิจารณาในบริบทของการใช้สิทธิและเสรีภาพที่ว่า การปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยได้มีการให้ความสำคัญแก่สิทธิและเสรีภาพเป็นอย่างมาก จึงได้มีการบัญญัติเรื่องสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นหลักประกันไม่ให้รัฐใช้อำนาจก้าวล่วงเข้าไป รุกล้ำสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป เพราะรัฐที่เป็นประชาธิปไตย เกณฑ์ในการวัด ความเป็นประชาธิปไตยคือ สิทธิและเสรีภาพของคนในรัฐนั้น (มานิตย์ จุมปา, 2551 : 105) บริบท ของโครงสร้างทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มีการรับรองสิทธิและเสรีภาพทางการ เมืองอย่างกว้างขวาง เปิดโอกาสให้ประชาชน กลุ่มคนที่ด้อยอำนาจ ด้อยโอกาสทางสังคม สามารถ ใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวได้ ทำให้การเคลื่อนไหวต่อภาครัฐในรูปแบบกลุ่ม รูปแบบ การชุมนุม การเดินขบวน ประท้วงสามารถดำเนินไปได้อย่างชอบธรรม ทั้งนี้เพราะมีการรับรอง สิทธิและเสรีภาพดังกล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล (เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, 2552 : 140-141) ได้อธิบายให้เห็นถึงสิทธิและเสรีภาพ ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ผ่าน การเมืองแบบมีส่วนร่วมของพลเมือง (Participatory Democracy) ว่าเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพซึ่ง ครอบคลุมถึงการเคลื่อนไหวของสาธารณชนทั่วไป ในการแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับนโยบาย หรือกิจการสาธารณะและการเคลื่อนไหวของประชาชนเฉพาะกลุ่ม เพื่อแสดงสิทธิในการกำหนดวิถี ชีวิตของตนหรือเพื่อยับยั้งการกระทำของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของพวกเขา โดยการ ใช้ สิทธิทางการเมืองในระบอบเปิดและการเมืองในระบอบเปิดที่จะรองรับสิ่งนี้ได้จำเป็นต้องมีเงื่อนไข อย่างน้อยสองประการ คือต้องมีการดำรงอยู่ของพื้นที่สาธารณะ (Public Space) สำหรับการแสดง ความเห็นอย่างเสรีของสาธารณชน อันได้แก่เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของปัจเจกบุคคล หรือหมู่คณะ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมและลักษณะถูกผิดในสังคมการเมือง รวมไปถึงต้องมีการยอมรับโดยกฎหมายถึงสิทธิในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนที่ กระทำการโดยสันติ ตั้งแต่สิทธิในการประชุม ชุมนุม ประท้วง การนัดหยุดงาน และการปฏิเสธ คำสั่งรัฐ (ที่ส่งผลกระทบต่อหรือก่อความเสียหายต่อประชาชน) ในการใช้สิทธิดังกล่าวมิได้ดำเนินไป เพื่อการแข่งขันขึ้นกุมอำนาจ ในทางตรงกันข้าม การเคลื่อนไหวของประชาชนมีแนวโน้มที่จะทำให้ ขอบเขตการใช้อำนาจของรัฐลดลงด้วย

แต่เมื่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังคงไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการแห่ง สิทธิ ความเสมอภาค และเสรีภาพที่รัฐได้หยิบยื่นให้ตามอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยได้ จากการ งอแงเปลี่ยนและความไม่เพียงพอของระบบตัวแทนในระบอบประชาธิปไตยไทย ที่ถูกบิดเบือนไปจาก

หลักการที่แท้จริง ไปเป็นการแข่งขันเพื่อแย่งชิงอำนาจทางการเมือง การแสวงหาประโยชน์เชิงนโยบาย แทนการทำหน้าที่ตัวแทนของประชาชน ในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม เมื่อระบบตัวแทนไม่สามารถทำหน้าที่ได้ดังอุดมการณ์ในระบอบประชาธิปไตยแล้ว ความไม่เพียงพอในการจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม จึงสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน จนนำไปสู่การเคลื่อนไหวในการทวงถามถึงสิทธิและเสรีภาพที่มี สภาวะการณ์ดังกล่าวนี้ ย่อมเป็นปัญหาอันนำไปสู่การใช้สิทธิและเสรีภาพ อีกทั้งยังเป็นแรงผลักดันที่นำไปสู่พฤติกรรมกรรมกรรวมหมู่ของประชาชน ผ่านการแสดงออกและเคลื่อนไหวในรูปของภาคประชาชน ต่อการเข้าถึงอำนาจรัฐ สิทธิ ความเสมอภาค เสรีภาพ การเหลียวแลจากภาครัฐ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และประโยชน์อันพึงมีพึงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ที่มีการพัฒนาขึ้นมาจากสภาวะการณ์ว่าวุ่นทางสังคมในสังคมไทย ตามบริบทของแต่ละประเด็นปัญหาที่ประชาชนได้พบเจอ ในรูปของผลกระทบหรือปัญหาความเดือดร้อน ความทุกข์ยากที่ต้องการให้ได้รับการเหลียวแลแก้ไข จากภาครัฐ โดยมีกลไกพื้นฐาน ในพฤติกรรมกรรมกรรวมหมู่ของประชาชนที่เป็นหลักสำคัญจากปฏิกิริยาตอบสนองอย่างต่อเนื่องดังนี้

โดยพฤติกรรมรวมหมู่ของประชาชนในประเทศไทย ในช่วงเวลาตั้งแต่ปี 2550-2553 (24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553) ที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดนั้น เมื่อนำทฤษฎีพฤติกรรมกรรมกรรวมหมู่ (Collective Behavior Theory) ที่มีนักคิดคนสำคัญคือ Gustave Le Bon มาอธิบาย ก็พอที่จะทำความเข้าใจได้ว่า ได้มีแรงผลักดันที่มาจากจุดเริ่มต้นจากการที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศยังไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการแห่ง สิทธิ ความเสมอภาค เสรีภาพ การเหลียวแลจากภาครัฐ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และประโยชน์อันพึงมีพึงได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จากการบริหารงานของภาครัฐได้ตามหลักการ อุดมการณ์แห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริงและมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามากระทบ รบกวน สิ่งที่เป็นปกติในสังคม กระทั่งกลายเป็นสิ่งเร้าที่นำไปสู่ปฏิกิริยาการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในรูปแบบของการตอบโต้ต่อภาครัฐดังที่ปรากฏ ผ่านสิ่งที่เรียกว่า เหตุการณ์ปลุกเร้า เมื่อประชาชนเหล่านี้ได้ถูกรอบงำด้วยเหตุการณ์ปลุกเร้า ย่อมนำไปสู่การพัฒนาไปสู่การก่อเกิดการรวมตัวในลักษณะฝูงชน หรือกลุ่มการเคลื่อนไหวดังปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

จากผลในการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นได้ว่า การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐนั้น เป็นการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนไปในแนวทางของการมีเป้าหมาย

ร่วม หรือมีประเด็นร่วมในการรวมกลุ่ม เกาะกลุ่ม ซึ่งพิจารณาได้จากผลการวิจัยที่สามารถชี้ให้เห็นถึงประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน และสามารถจำแนกแสดงให้เห็นถึงประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหา จากข้อมูลที่ได้รับในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้ โดยการเกิดเป้าหมายร่วมกัน สามารถเกิดขึ้นในช่วงของขั้นตอน ในการเกาะกลุ่มของผู้คนหรือประชาชนที่ตระหนกจากเหตุการณ์การปลุกเร้าเดียวกัน ประเด็นปัญหาหรือผลกระทบที่ได้รับเหมือนกัน โดยเป้าหมายร่วมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนนี้ เป็นสิ่งที่มีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวในการเคลื่อนไหว ทั้งนี้เพราะเป้าหมายร่วมในการเคลื่อนไหว รวมกลุ่ม หรือเกาะกลุ่มนั้น ส่งผลให้คนที่เข้าร่วมได้ปรับแนวคิดทิศทางและก่อเกิดเป้าหมายร่วมกัน ต่อกิจกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออก และเป้าหมายร่วมยังส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้ที่เข้าร่วม ในการเคลื่อนไหว รวมกลุ่ม หรือเกาะกลุ่มให้อยู่ภายใต้การควบคุมพฤติกรรมที่ถูกปลุกเร้า โดยมีกลไกพื้นฐาน คือการปลุกเร้าร่วมอันเป็นรูปแบบของการรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น และเมื่อผู้เข้าร่วมการรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวถูกกระตุ้นความคิดผ่านการปลุกเร้าและเสริมแรงกระตุ้นร่วม ในลักษณะกระบวนการชักจูงและลอกเลียนแบบทางพฤติกรรม ที่มีเหตุการณ์การปลุกเร้าเดียวกัน ประเด็นปัญหาหรือผลกระทบที่ได้รับเหมือนกัน โดยการเสริมให้แก่ผู้เข้าร่วมกลุ่มผ่านการยอมรับซึ่งกันและกัน และเมื่อมีแรงกระตุ้นร่วมกัน ไปยังความคิดที่ถูกกำหนดร่วมกัน หรือเป้าหมายร่วม ผู้เข้าร่วมกลุ่มก็จะถูกสนับสนุนโดยความรู้สึกร่วมที่เข้มข้น โดยมีกลไกพื้นฐาน คือ การแพร่ระบาดของสังคม อันหมายถึง การแพร่ระบาดของอารมณ์และความรู้สึกจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง ในรูปแบบที่มีความเข้มข้นรุนแรงที่ถูกพัฒนาขึ้น จากเป้าหมายร่วม เหตุการณ์การปลุกเร้าเดียวกัน ประเด็นปัญหาหรือผลกระทบที่ได้รับเหมือนกัน กระทั่งนำไปสู่ปรากฏการณ์ในการทวงถามถึงสิทธิและเสรีภาพอันพึงมีพึงได้ตามรัฐธรรมนูญ รวมถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการสาธารณะ หรือแสดงการใช้สิทธิและเสรีภาพในการกำหนดวิถีชีวิตหรือเพื่อยับยั้งการกระทำของภาครัฐที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ ในรูปแบบของการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชน ต่อการบริหารงานของภาครัฐในประเด็นต่างๆ

ประเด็นในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่ออกมาเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ประโยชน์ การแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบ การมุ่งหวังให้ก่อเกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย การถ่วงดุลการใช้อำนาจของภาครัฐ และการทวงถามถึงสิทธิอันพึงมีพึงได้จากการบริหารงานของภาครัฐ เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุด โดยที่

การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553 นั้น ผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยในบริบทดังกล่าวนี้ เป็นภาพสะท้อนที่ชี้ให้เห็นว่า ประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย แม้ว่าประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน จะแฝงไปด้วยประเด็นที่อยู่บนพื้นฐานของปัญหาที่หลากหลาย แต่ก็สามารถนำมาจำแนกเป็นประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน รวมจำนวน 22 ประเด็นปัญหา โดยประกอบไปด้วย ประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ ประเด็นปัญหาด้านโรงไฟฟ้าที่เกิดจากการสร้าง โรงไฟฟ้าและการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า ประเด็นปัญหาด้านภาคธุรกิจ การค้าหรือปัญหาที่เกิดขึ้นและกระทบต่อภาคธุรกิจ การค้า ประเด็นปัญหาด้านการศึกษา ประเด็นปัญหาด้านราคาข้าว ประเด็นปัญหาในด้านที่เกิดขึ้นกับที่ดิน ประเด็นปัญหาด้านค่าโดยสาร ประเด็นปัญหาด้านราคาน้ำมัน ก๊าซ ประเด็นปัญหาด้านการรักษาพยาบาล ประเด็นปัญหาที่มาจาก การสร้างเขื่อนและการดำเนินงานของเขื่อน ประเด็นปัญหาที่เกิดจากการแปรรูปองค์กรหรือหน่วยงาน ประเด็นปัญหาด้านที่อยู่อาศัย ประเด็นปัญหาด้านราคาอ้อย ประเด็นปัญหาด้านศาสนา ประเด็นปัญหาด้านราคามันสำปะหลัง ประเด็นปัญหาด้านป่าไม้ ประเด็นปัญหาด้านราคาน้ำมันโค ประเด็นปัญหาด้านการประมง สัตว์น้ำ ประเด็นปัญหาด้านราคาน้ำมันปาล์ม ประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย และประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของ ปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มีความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

อย่างไรก็ตามประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย แม้ข้อค้นพบที่ได้รับจากผลการวิจัยจะชี้ให้เห็นถึงการให้น้ำหนักในแต่ละประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐของภาคประชาชนมีความแตกต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปในภาพรวมในช่วงเวลาดังตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553 ได้ว่า ปัญหาที่เป็นประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่เป็นกระแสหลัก คือประเด็นปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง โดยมีการเคลื่อนไหว 473 ครั้ง ในประเด็นดังกล่าว จากการเคลื่อนไหวในภาพรวมทั้งสิ้น 1,195 ครั้ง ซึ่งเป็นภาพสะท้อนที่ชี้ให้เห็นได้ว่า การบริหารงานของภาครัฐในบริบทของช่วงเวลาดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาคประชาชนอย่างมาก อันเป็นปฏิกิริยาแรงที่นำไปสู่การกระตุ้นความคาดหวังของภาคประชาชนที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐ ผ่านความคิดเห็นทางการเมืองของภาคประชาชน อีกทั้งยังเป็นประเด็นปัญหาที่เป็นแรงผลักดันในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐของภาคประชาชนเพื่อ

สะท้อนปัญหาด้านความคิดเห็นทางการเมือง ผ่านการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ บนพื้นฐานของประเด็นปัญหาดังกล่าว

โดยที่ประเด็นปัญหาที่เป็นกระแสรอง หรือถูกให้น้ำหนักในการเป็นประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐของภาคประชาชนรองลงมา กลับเป็น ประเด็นปัญหาด้านอื่นๆ อันเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปัญหาที่มีการกระจายตัวของปัญหาและไม่มี ความชัดเจนของประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเด็นดังกล่าวนี้ มีการเคลื่อนไหว 192 ครั้ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของปัญหาที่ภาคประชาชนได้พบเจอ และได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐเพื่อสะท้อนปัญหาที่ได้พบเจอ บนพื้นฐานของประเด็นปัญหาดังกล่าว และ ประเด็นปัญหาที่ถูกให้น้ำหนักในการนำไปสู่การเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐของภาคประชาชนที่เป็นกระแสรองลงมาตามลำดับคือ ประเด็นปัญหาด้านค่าแรง ค่าครองชีพ ได้มีการเคลื่อนไหว 110 ครั้ง ในขณะที่ปัญหาอันเป็นกระแสที่ถูกนำมาเป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนน้อยที่สุด โดยมีการเคลื่อนไหวเพียง 1 ครั้ง คือประเด็นปัญหาด้านราคาลำไย ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่ถูกให้น้ำหนักน้อยที่สุดในการนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐของภาคประชาชน

พลวัตในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นภาพสะท้อนและวิธีการที่ใช้ในการสื่อสารกับสังคม สาธารณชน และภาครัฐ ที่มุ่งชี้ให้เห็นถึงปัญหา ความเจ็บปวด ความเดือดร้อน ความทุกข์ยากของภาคประชาชนในแต่ละกระแสของประเด็นปัญหา การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนนี้ยังเป็นการกระจายการรับรู้สู่สังคม ทำให้ปัญหาเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงจากภาครัฐ กลายเป็นประเด็นสาธารณะ กลายเป็นข้อถกเถียงของสังคมที่สามารถกลับกลายเป็นพลังสำคัญที่จะกดดันให้ภาครัฐต้องให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา โดยในแต่ละประเด็นปัญหานั้น ประเด็นที่เป็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่เป็นกระแสหลัก อีกทั้งยังถูกให้น้ำหนักอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน เปรียบได้ดั่งเครื่องบ่งชี้ถึงภาระในการบริหารงานของภาครัฐ ที่ต้องตระหนักและสำเหนียกในการให้ความสำคัญต่อการทบทวนการบริหารงานในแต่ละมิติของประเด็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน ความทุกข์ยากแก่ภาคประชาชนที่ถูกนำมาเป็นกระแสอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนด้วยเช่นกัน

2. การฉายภาพของทิศทาง รูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

จากบริบทของประเด็นปัญหาที่เป็นกระแสอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ที่มีต่อการบริหารงานของภาครัฐ บนพื้นฐานการปกครองใน

ระบอบประชาธิปไตย อันเป็นการปกครองในรูปแบบที่มีฐานความคิดของการปกครองที่เป็นการปกครองเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยส่วนรวม ที่มุ่งเน้นการปกครองในรูปแบบที่มีรัฐบาลเพื่อประชาชน โดยมีอุดมการณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่มีหลักการอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการยอมรับให้อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน โดยการให้ประชาชนทุกคนมีความเสมอภาคทางการเมือง และการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากประชาชน ภายใต้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้

แม้ว่าการปกครองในประเทศไทย จะเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่การให้ความสำคัญในประเด็นด้านความคาดหวัง ความต้องการของประชาชนเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของสังคมนั้น ความตื่นตัวและความเข้มแข็งของภาคประชาชน เป็นสิ่งที่มีอาจมองข้ามบทบาทของภาคประชาชนในการเสริมสร้าง จรรโลงประชาธิปไตยนั้น มิใช่เพียงแต่การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งและเลือกคนที่คิดว่าดีหรือคนที่คิดว่าเก่งมาบริหารประเทศเท่านั้น ภาคประชาชนเองกลับต้องมีการพัฒนาการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง ในการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่แสดงออกมาให้เห็นการตระหนักถึงความเป็นประชาธิปไตย การเข้าไปแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ และการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรอันมีค่าทางสังคม บนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย

ซึ่งการบริหารงานของภาครัฐบนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นหน้าที่ของภาครัฐที่ต้องทำให้ทุกคนในสังคมสามารถมีพื้นที่ในการแสดงออกถึงความต้องการของตนได้ แต่พื้นที่ของการใช้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐของภาคประชาชนบนพื้นฐานของความเป็นประชาธิปไตยจะมีได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการตื่นตัว การตระหนัก การให้ความสำคัญ และความเข้มแข็งของภาคประชาชนในการเรียกร้อง ทวงถามถึงสิทธิ เสรีภาพ และประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามอุดมการณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งปรากฏให้เห็นได้จากหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยรัฐธรรมนูญนั้นถือเป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารประเทศ ตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญจึงเป็นสิ่งสำคัญในการอำนวยความสะดวกการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้บังเกิดผลเพื่อบรรลุเป้าหมายตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อีกทั้งรัฐธรรมนูญยังเป็นข้อบัญญัติที่ระบุดึงสิทธิ อำนาจหน้าที่ และความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐกับประชาชน ตลอดจนการจำกัดอำนาจหน้าที่ระหว่างกัน

เมื่อพิจารณาตามแนวความคิดของสำนักรัฐธรรมนูญนิยม (Constitutionalism) แล้ว แนวคิดนี้มีพื้นฐานที่ต้องการวางหลักเกณฑ์ในการมองรัฐธรรมนูญ ให้มีความเป็นกฎหมายสูงสุด และคุ้มครองสิทธิของประชาชน โดยแท้จริง แนวคิดนี้ยังกล่าวว่าหากรัฐไม่มีรัฐธรรมนูญ แต่ไม่กล่าวถึง โครงสร้างแห่งหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในรัฐ รัฐธรรมนูญนั้นก็

รัฐธรรมนูญที่ไม่สมบูรณ์ หรือไม่ป็นรัฐธรรมนูญ (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2544 : 59) อีกทั้งแนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมยังเป็นแนวคิดที่ใช้รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรเพื่อเป็นเครื่องมือในการกำหนดรูปแบบการปกครองและกำหนดกลไกอันเป็นโครงสร้างพื้นฐาน (Infra-structure) ในการจัดองค์กรบริหารของรัฐ ซึ่งวัตถุประสงค์ข้อนี้มุ่งในการใช้รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรเป็นกลไกที่จะทำให้รัฐบาลบริหารบ้านเมืองให้เป็นไปโดยเรียบร้อยต่อเนื่องและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมได้ และวัตถุประสงค์ในการสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม แต่ความไม่เท่าเทียมกันในทางปฏิบัติเนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จำเป็นต้องอาศัยหลักการในรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎเกณฑ์ กฎหมายสูงสุดของประเทศมาเป็นกฎเกณฑ์คุ้มครองผู้อ่อนแอกว่า เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของแนวคิดรัฐธรรมนูญนิยมนี้ มีการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างรัฐในฐานะผู้ปกครองซึ่งมีอำนาจสูงสุดกับประชาชนผู้อยู่ใต้ปกครอง (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2544 : 59) โดยรัฐจะต้องให้การรับรองและคุ้มครองซึ่งสิทธิและเสรีภาพของผู้อยู่ภายใต้การปกครอง โดยประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการปกครองหรือในการใช้อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ

รัฐธรรมนูญตามแนวความคิดของสำนักรัฐธรรมนูญนิยม รัฐธรรมนูญจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการออกแบบการเมืองการปกครองโดยตรง รัฐธรรมนูญตามแนวความคิดของสำนักรัฐธรรมนูญนิยม จึงเป็นรัฐธรรมนูญที่มีพลวัต (Dynamic) ซึ่งผันแปรไปตามเงื่อนไขความต้องการของสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐธรรมนูญจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขดัดแปลง (Adaptation) เพื่อออกแบบระบบการเมืองการปกครอง (Design) ให้มีความทันสมัย (Modernization) สามารถปรับแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญและสนองต่อความต้องการในเป้าหมายใหม่ได้

สำหรับสิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญไทยนั้น ได้มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ แต่ถือได้ว่าเนื้อหาที่เป็นลายลักษณ์อักษรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองของไทย ทั้งนี้เพราะมีการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของภาครัฐ รวมทั้งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญให้ได้ปรากฏเห็นจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปทางการเมืองในหลายๆด้าน เช่นการให้วุฒิสมาชิกมาจากการเลือกตั้ง และการให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารจนเกินขอบเขต ทำให้เกิดการคอร์รัปชันและผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมากในการบริหารงานของภาครัฐ

ความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองดังกล่าว ส่งผลทำให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีการรวมตัวกันในลักษณะการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน เพื่อใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการตรวจสอบการบริหารงานของภาครัฐ และขยายขอบเขตสู่ประเด็นอื่นๆตามมา อันนำไปสู่ความรื้อแรงทางการเมือง กระทั่งจบลงที่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองด้วยการรัฐประหาร

ในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 อันนำไปสู่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 (รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน) แต่เมื่อได้พิจารณาในเนื้อหาแล้วบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญก็มิได้มีการตัดทอนสิทธิเสรีภาพที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (พิจารณาจาก 2.5 เปรียบเทียบความแตกต่างในเนื้อหาสาระของมาตราในรัฐธรรมนูญ...) หากแต่ได้มีการบัญญัติให้หลักการเดิมที่มีอยู่มีความกระจ่างชัดมากขึ้น โดยเฉพาะกำจัดจุดอ่อนของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ก่อให้เกิดการผูกขาดอำนาจรัฐและการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม การดำเนินการทางการเมืองที่ขาดความโปร่งใสไม่เป็นธรรมและขาดจริยธรรม กระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐที่ขาดประสิทธิภาพ การแทรกแซงองค์กรอิสระของภาครัฐ และการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญที่ยังไม่ได้ให้การคุ้มครองและส่งเสริมอย่างเต็มที่

แต่เมื่อได้พิจารณาในเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 แล้ว จะเห็นได้ว่ามีแนวทางอันเป็นสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ ที่ได้มุ่งถึงการคุ้มครอง ส่งเสริม และการขยายสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่ เช่น การลดการผูกขาดอำนาจรัฐและแก้ไขการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรม โดยการเสริมสร้างอำนาจทางการเมืองแก่ให้ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้มีส่วนกำหนดและตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ อาทิ บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 3 เสรีภาพของชนชาวไทย ในมาตรา 28 ได้มีการขยายเพิ่มเติมการรับรองสิทธิ ที่ได้รับรองไว้ใน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 คือ “บุคคลย่อมสามารถใช้อิทธิทางศาลเพื่อบังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวดนี้ได้โดยตรง หากการใช้อิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดมีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดแห่งการใช้อิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้แล้ว ให้การใช้อิทธิและเสรีภาพในเรื่องนั้นเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ” อีกทั้ง “บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือจากรัฐ ในการใช้อิทธิตามความในหมวดนี้” ซึ่งเมื่อได้พิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นการแก้ไขในหลักการเดิมของหมวดสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งได้เคยมีการกำหนดให้การใช้อิทธิและเสรีภาพนั้น ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติเท่านั้น โดยการเพิ่มเติมดังกล่าวทำให้สามารถใช้อิทธิและเสรีภาพได้ทันที โดยไม่ต้องรอให้มีกฎหมายบัญญัติขึ้นเสียก่อน จากการตัดข้อความในเนื้อเดิมที่เคยบัญญัติว่า “ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” โดยปรับปรุงในการเพิ่มเนื้อหาในมาตรานี้ ก็เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้อิทธิทางศาลเพื่อเรียกร้องให้รัฐปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพได้โดยตรง ถึงแม้จะยังไม่มียกกฎหมายบัญญัติไว้ แต่ถ้าเรื่องใดมีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนการใช้อิทธิเสรีภาพไว้แล้วก็ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น และบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 10 สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน ในมาตรา 57 ก็ยังได้มีการรับรองขยายสิทธิให้โดย กำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และ วัฒนธรรม... คือ “...มีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณา...” “การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและ วัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงก่อนดำเนินการ” ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงขยายสิทธิจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 59 (พิจารณาค่าความแตกต่างได้จาก 2.5 เปรียบเทียบความแตกต่างในเนื้อหาของสาระของมาตราในรัฐธรรมนูญ...)

โดยที่มุมมองที่มีต่อข้อคำถามถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน บนพื้นฐานของประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐนั้น ผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัย ชี้ให้เห็นได้ว่า ทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน บนพื้นฐานของการรองรับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดนั้น สามารถตอบข้อคำถามได้ว่า ในปี 2550-2553 (วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553) ทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการเคลื่อนไหวชุมนุมรวมตัว เรียกร้อง ประท้วง เพื่อสะท้อนปัญหา ความทุกข์ยาก ความเจ็บปวด พฤติกรรมที่แสดงออก เปรียบได้ดังภาพที่ปรากฏให้เห็นได้จากกรณีการเคลื่อนไหวดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการให้สิทธิและเสรีภาพได้ โดยเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความฟ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในส่วนที่นำมาศึกษาวิจัยแล้ว

ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนตามช่วงเวลาดังกล่าว ได้ชี้ให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันเรียกร้องบนพื้นฐานของประเด็นปัญหาและนำสู่การใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่ได้มีการรับรองสิทธิและเสรีภาพไว้แล้วในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ทิศทางการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนดังกล่าวจะเป็นเช่นไร จะเป็นการเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่สอดคล้องกับการให้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับข้อพฤติกรรมการเคลื่อนไหวว่ามีความสอดคล้องกับสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญหรือไม่เพียงใด เมื่อได้พิจารณาถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนแล้ว ข้อค้นพบที่ได้ชี้ให้เห็นว่า ทิศทางในการเคลื่อนไหว

แสดงออกของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในแต่ละปีได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ และทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ แม้จะมีความแตกต่างกัน

แต่เมื่อพิจารณาในส่วนปริมาณของทิศทางการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงประโยชน์ การแก้ไขปัญหา หรือผลกระทบ รวมถึงสิทธิอันพึงมีพึงได้ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย แม้ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนจะมีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน แต่ก็สามารถขยายให้เห็น ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่รวมตัวกันบนพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ได้อย่างชัดเจนว่า ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนที่มีการรวมตัวกันบนพื้นฐานของประเด็นปัญหา ที่มาจากการบริหารงานของภาครัฐได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ เป็นจำนวนถึง 1,021 ครั้ง ในขณะที่ทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน จำนวน 174 ครั้ง ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ จากทิศทางของการเคลื่อนไหวในภาพรวมทั้งหมด 1,195 ครั้ง ในระหว่างปี 2550-2553

แม้ปฏิริยาทางสังคมในประเทศไทย ที่มีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในห้วงเวลาที่ภาครัฐมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการขับเคลื่อนการบริหารงานนั้น จะชี้ให้เห็นได้ว่าทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนบนพื้นฐานของปมปัญหา ที่นำไปสู่การแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ โดยภาพรวมที่เป็นกระแสหลักในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน เป็นการให้สิทธิและเสรีภาพ ในกระบวนการประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย โดยสามารถแสดงให้เห็นภาพของทิศทางในการเคลื่อนไหวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อได้พิจารณาจากสัดส่วนของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ แต่กระนั้นก็ตาม สัดส่วนของทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ แม้จะมีสัดส่วนที่น้อยกว่ามาก เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของทิศทางในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพ้องหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ แต่ก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นได้ว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มิได้เป็นเส้นกำกับที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ผู้ใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง ชุมนุม หรือป้องกันการ “ใช้สิทธิเกินขอบเขต” ของความเป็นประชาธิปไตย จนอาจไปละเมิดหรือกระทบสิทธิของผู้อื่นเสมอไป

แต่ทั้งนี้ทิศทางในการเคลื่อนไหวในการใช้สิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อภาครัฐ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ จะเป็นไปเช่นไร จะเป็นไปได้มากกว่ากรอบของกระบวนการใช้อำนาจแบบเดิมๆที่ว่ารัฐบาลมาจากการเลือกตั้ง ดังนั้นสิ่งต่างๆที่รัฐบาลได้ตัดสินใจทำไปล้วนเป็นเรื่องชอบธรรมเพราะรัฐบาลได้ถูกประชาชนเลือกมาแล้ว และรัฐบาลเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของชาติ ดังนั้นผู้ที่ไม่เห็นชอบหรือต่อต้านเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบาย มักถูกมองว่าขัดขวางความเจริญและผลประโยชน์ของชาติไปโดยปริยาย ดังนั้นเพื่อให้หลุดออกมาจากวังวนเก่าๆ ทิศทางในการบริหารงานของภาครัฐเองเท่านั้น จะเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนผู้ใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย อีกทั้งยังเป็นมาตรฐานวัดความชอบธรรมในการบริหารงานของภาครัฐ บนพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญบนพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อย่างสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน อาทิ การเคลื่อนไหวชุมนุม เรียกร้อง ประท้วงนี้ ในแง่ของการอธิบายการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รูปแบบของการชุมนุมว่าเป็นอย่างไร และด้วยความตระหนักยิ่ง ในการที่จะฉายให้เห็นภาพของรูปแบบในการ

เคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีการรับรองสิทธิและเสรีภาพไว้ในรัฐธรรมนูญ อันเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของการเมืองการปกครองของไทย ในระบอบประชาธิปไตย โดยหยิบยกการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อภาครัฐ ที่สอดคล้องมีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ และการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ มาอธิบายรูปแบบการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย ดังนี้

โดยที่พฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนนั้น สามารถนำมาขยายภาพเพื่อการอธิบายให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน บนพื้นฐานของมาตราที่ให้สิทธิและเสรีภาพ ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ที่มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ โดยข้อค้นพบจากพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนได้ชี้ให้เห็นได้ว่า รูปแบบที่มีแสดงออกในการเคลื่อนไหวของประชาชน ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐ ในปี 2550-2553 (วันที่ 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553) รูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางของรูปแบบที่มีลักษณะที่สอดคล้อง มีความพึงหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ตามความในมาตรา 59 มากถึง 180 ครั้ง โดยรูปแบบการเคลื่อนไหวในลักษณะ (สิทธิในการเสนอเรื่องราวร้องทุกข์) “มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันรวดเร็ว” และมีการเคลื่อนไหวในรูปแบบเกี่ยวกับ (สิทธิของผู้บริโภค) ถึง 144 ครั้ง ในรูปแบบที่มีลักษณะพึงหรือสัมพันธ์ตามความในมาตรา 61 โดยมีเนื้อหาสาระในการทำความเข้าใจในรูปแบบการเคลื่อนไหวคือ “มาตรา 61 สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค มาตรา 61 วรรค 2 ให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตราและการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็น ในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย” และมีการเคลื่อนไหว 108 ครั้ง ในรูปแบบตามความของมาตรา 57 “มาตรา 57 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และ

เหตุผลจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาต หรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว มาตรา 57 วรรค 2 การวางแผนพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การวางผังเมือง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการออกกฎที่อาจมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน ให้รัฐจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึง ก่อนดำเนินการ” (สิทธิในการได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ)

แต่ทว่ารูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่สอดคล้อง มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในรูปแบบของ(สิทธิในการได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ) เพียง 3 ครั้ง เท่านั้น คือ รูปแบบตามมาตรา 56 “มาตรา 56 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึง ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น หรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” แต่เมื่อพิจารณาถึง รูปแบบของพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน ที่มีจำนวนการเคลื่อนไหวถึง 175 ครั้ง กลับได้มีการเคลื่อนไหวแสดงออกไปในทิศทางที่ไม่สอดคล้อง ไม่มีความพร้อมหรือสัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ซึ่งเป็นการตอกย้ำที่แสดงให้เห็นได้ว่า สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ไม่สามารถที่จะทำหน้าที่เป็นเส้นกำกับพฤติกรรมในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ผู้ใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง ชุมนุม หรือป้องกันการ “ใช้สิทธิเกินขอบเขต” ของความเป็นประชาธิปไตยได้เสมอไป

การให้ความสำคัญกับคำว่า “ประชาธิปไตย” ในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แม้จะได้ถูกหยิบยกนำมาใช้อย่างแพร่หลายแต่ในความแพร่หลายก็แฝงไปด้วยความแตกต่างบนบริบทของการนำไปใช้ผ่านกระบวนการประชาธิปไตย โดยมีรากฐานทางความคิด การนิยาม การตีความ และการนำไปใช้ในลักษณะของการปฏิบัติที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง

จากการนำคำว่าประชาธิปไตยมาให้ความสำคัญ โดยการแปรรูปเปลี่ยนร่างไปเป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ที่ได้ถูกรับรองอันปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่ใน

รัฐธรรมนูญ ไปใช้ในแนวทางที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ต้องฉายให้เห็นภาพของความแตกต่าง เพื่ออธิบายให้เห็นถึงรูปแบบที่เป็นลักษณะในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชน โดยนำสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ มาเป็นส่วนขยายเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความ เป็นประชาธิปไตยในกระบวนการประชาธิปไตยของรัฐ ที่มีความแตกต่างหลากหลายในการใช้ สิทธิและเสรีภาพของประชาชน ผ่านรูปลักษณะการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนใน รูปแบบต่างๆ เพราะในความแตกต่างของรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกเรียกร้องของภาค ประชาชนที่มีต่อภาครัฐนั้น แม้จะมีความแตกต่างของรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน แต่อย่างไรก็ตาม ปริมาณและจำนวนของรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มีความ ต่างกัน จากการจำแนกให้เห็นถึงรูปแบบผ่านการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในลักษณะต่างๆ คงมุ่งเน้นไว้ซึ่ง คุณค่าเพื่อเป็นข้อพิจารณาให้เห็นถึงความหมายในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในแต่ละ รูปแบบ โดยเปรียบเทียบความสอดคล้อง สอดคล้องของรูปแบบในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาค ประชาชนเข้ากับสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ สิทธิและเสรีภาพไว้ ในอันที่จะเป็นภาพสะท้อนที่จะช่วยเป็นพลังผลักดันที่มีคุณค่าต่อการ บริหารงานภาครัฐของไทย ตามอุดมการณ์ของประชาธิปไตย ทั้งนี้เกณฑ์ในการพิจารณาถึงความ เป็นประชาธิปไตยของรัฐนั้น สิทธิและเสรีภาพของประชาชนในรัฐ เป็นเครื่องชี้วัดความเป็น ประชาธิปไตยของรัฐได้เป็นอย่างดี

3. มุมมองในการเสนอแนวทาง การใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย

ปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีการขยายตัวของการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมือง การปกครอง ผ่านกระบวนการประชาธิปไตยที่กล่าวมา เป็นเพียงส่วนหนึ่งของบริบทที่ก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวรวมตัวของประชาชน ในรูปของ ภาคประชาชน อันสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มี รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด โดยที่การเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนที่มีการแสดงออก ต่อการบริหารงานของภาครัฐนั้น เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่า ปัญหา ผลกระทบ หรือความเดือดร้อนที่ เป็นประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐของภาคประชาชนนั้น มีผลสืบเนื่องจาก ปัญหาในการบริหารงานของภาครัฐในการสนองต่อความต้องการของประชาชน ที่แสดงให้เห็นใน รูปของการดำเนินงานและนโยบายของภาครัฐที่ขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ส่งผลต่อการก่อให้เกิด ปัญหา ความเดือดร้อน นโยบายหรือโครงการของภาครัฐที่ได้ดำเนินไปโดยไม่ได้สนองต่อความ ต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง กระทั่ง สร้างผลกระทบที่เป็นปัญหาความเดือนร้อนให้

ประชาชน และเมื่อความเดือดร้อนมิได้ถูกเยียวยา บรรเทา โดยระบบตัวแทนที่ควรจะเป็นที่พึ่งในระบอบประชาธิปไตย บริบทเช่นนี้แล้วก็ย่นนำไปสู่การปลุกเร้า กระตุ้น ต่อการตระหนักรู้ในการใช้สิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยด้วยตนเอง โดยมิเน้นเฉยต่อระบบตัวแทนที่ทำให้ผิดหวัง จนก่อเกิดการเคลื่อนไหวของภาคสังคมในรูปแบบการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการตอบโต้นโยบายของภาครัฐ ไม่จะเป็นรัฐบาล ฝ่ายการเมือง หรือหน่วยงานราชการเอง อันเป็นภาพที่ปรากฏให้เห็นมากขึ้นและต่อเนื่องขึ้น ในสังคมไทย

การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในสังคมไทยปัจจุบัน ไม่ได้มุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงอำนาจรัฐ หากแต่มุ่งลดทอนและปรับการใช้อำนาจของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ ให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน เมื่อการบริหารงานของภาครัฐได้ดำเนินไปในทิศทางที่ไม่สามารถส่งผลให้ภาคประชาชนเข้าถึงอำนาจรัฐที่จะเอื้อหรือสนองประโยชน์อันพึงมีพึงได้ให้แก่ตนได้ แต่ท่ามกลางความหลากหลายของประเด็นปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ปรากฏการณ์ในการทวงถามถึงสิทธิและเสรีภาพอันพึงมีพึงได้ โดยชอบตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 รวมถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อาจก้าวข้ามไปถึงการแสดงออกและเคลื่อนไหวที่เกินขอบเขตของกฎหมายหรือขอบเขตตามอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตยได้ ดังนั้นมุมมองในการเสนอแนวทางการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน จากข้อค้นพบที่ได้ในการศึกษาวิจัยนั้น เมื่อได้นำทฤษฎีและการชี้แนะของวิชัย กาญจนสุวรรณ (วิชัย กาญจนสุวรรณ, สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2555) มาประกอบแล้ว พิจารณาได้ว่าการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อภาครัฐ เพื่อสะท้อนปัญหา ผลกระทบหรือความเดือดร้อน ที่มุ่งหวังการรับฟังการเหลียวแลจากภาครัฐนั้น แม้กลุ่มในการเคลื่อนไหวที่มีการเข้าร่วมชุมนุมกัน มีการรวมกลุ่มกัน หรือที่ถูกจัดตั้งขึ้นในประเทศไทย มักจะเป็นกลุ่มในการเคลื่อนไหวที่ยังคงต้องมีการพึ่งพิง อาศัยหรือเกี่ยวโยงกับผู้อุปถัมภ์ในการออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องในลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์ ที่มักมีผู้อุปถัมภ์อยู่เบื้องหลัง ทั้งนี้เนื่องจากการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนหรือกลุ่มผู้ชุมนุมในแต่ละครั้งนั้น จะต้องอาศัยทุนและงบประมาณในการเคลื่อนไหว ในอันที่จะส่งผลต่อพลังในการเคลื่อนไหว ทั้งที่ทำให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มขาดอิสระก็ตาม

ในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนหรือกลุ่มการเคลื่อนไหว เมื่อพิจารณาในกรณีกลุ่มการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่มุ่งต่อการเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบาย โดยเฉพาะผู้เสียผลประโยชน์ที่ต้องมีการต่อสู้ผ่านการเคลื่อนไหวเรียกร้องด้วยเหตุด้วยผลในการอธิบายการเคลื่อนไหวเรียกร้อง มักไม่มีความพร้อมด้านทุนหรือไม่มีทุนในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของตนเอง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วหากกลุ่มการเคลื่อนไหวเหล่านี้ สามารถผนึกเข้าหากัน

หรือมีการรวมกลุ่มกันเข้าเป็นพรรคการเมืองได้ หรือมีการปฏิสัมพันธ์กับพรรคการเมืองมากขึ้นเพื่อผลักดันนโยบาย ซึ่งถ้าการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมีการพัฒนาขึ้นมาในขั้นนี้ได้ ก็จะเป็นการพัฒนาทางการเมืองได้อีกขั้นหนึ่ง เพราะจะทำให้มีพันธมิตรในการเคลื่อนไหวต่อสู้มากขึ้น ในลักษณะของการพึ่งพิงซึ่งกันและกันระหว่างพรรคการเมืองกับกลุ่มของภาคประชาชนที่รวมตัวกัน

นอกจากนี้แล้วการเปิดช่องทางในการรับฟัง ในขั้นตอนของกระบวนการทางกฎหมาย ก็ยังเป็นอีกข้อเสนอที่เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชน จะมีส่วนช่วยให้การเคลื่อนไหวมีพลังเพิ่มขึ้น ในรูปแบบของการเรียกร้องความเป็นธรรมโดยการพึ่งพิงกระบวนการทางกฎหมายจากศาลปกครอง หรือการส่งเรื่องร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ข้อเสนอในการใช้สิทธิและเสรีภาพแบบนี้ ทำให้ไม่ต้องมีการรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง อันเป็นช่องทางของการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนอีกช่องทางหนึ่งได้เช่นกันหรือในกรณีของประเด็นปัญหา ผลกระทบจากภาครัฐที่อาจนำไปสู่การเคลื่อนไหว ก็อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้อำนาจต่อไปได้

แม้การเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนโดยภาพรวมจากผลที่ได้รับในการศึกษาวิจัย จะเป็นการเคลื่อนไหวเรียกร้องในทิศทางของการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และเป็นรูปแบบในการเคลื่อนไหวเรียกร้องตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในระดับที่มีความต่างกันไปในแต่ละรูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน แต่ในการใช้สิทธิและเสรีภาพของภาคประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อการบริหารงานของภาครัฐนั้น การใช้ความรุนแรงในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้นแนวทางของการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ที่เป็นข้อเสนอของ บุญอริ ยี่หะ (บุญอริ ยี่หะ, สัมภาษณ์, 9 ตุลาคม 2555) ที่ว่า ภาคประชาชนที่ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง บนพื้นฐานของความเข้าใจว่า “การเคลื่อนไหวเรียกร้องเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง” เมื่อพิจารณาแล้ว ก็เป็นข้อเสนออีกหนึ่งช่องทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย ในการที่จะป้องกันการใช้สิทธิเกินของเขตที่เสี่ยงต่อการนำไปสู่สถานการณ์ของการใช้ความรุนแรงได้ โดยการใช้สิทธิและเสรีภาพในรูปแบบของการช่องทางการสื่อสารเป็นลำดับต้น ก่อนการใช้ช่องทางอื่น ซึ่งข้อเสนอแนะในการใช้สิทธิและเสรีภาพผ่านช่องทางการสื่อสารนี้ มีเป้าประสงค์ที่จะต้องการสื่อสารให้ภาครัฐหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้รับฟังปัญหา อันเป็นช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองที่มากกว่าช่องทางปกติ โดยควรมีการพิจารณาให้การเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐในรูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุมควรเป็นรูปแบบในลำดับ

ท้ายๆ หากมีช่องทางในการสื่อสารทางการเมืองในการรับฟังอันนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เป็นประเด็นในการเคลื่อนไหวเรียกร้องที่ดีกว่า

ทั้งนี้เพราะรัฐธรรมนูญเองก็ได้ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ภาคประชาชนในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐเพื่อสะท้อนปัญหาและเรียกร้องให้ได้รับการเหลียวแลจากภาครัฐไว้หลายรูปแบบเช่นกัน และยังเป็นการป้องกันการฉวยโอกาสในการใช้ความรุนแรงผ่านการประท้วงหรือการชุมนุม ซึ่งอาจกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้คนในสังคมได้ แต่หากท้ายสุดแล้วยังไม่ได้รับการเหลียวแลจากภาครัฐ การเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชน ก็มีความจำเป็นที่จะต้องรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้องในรูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุม โดยที่แนวทางในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนที่เหมาะสมนั้น ควรได้หยิบยกข้อเสนอแนะที่เป็นการใช้ช่องทางในการสื่อสารกับผู้มีอำนาจตัดสินใจหรือภาครัฐ โดยไม่จำเป็นต้องใช้รูปแบบของการประท้วงหรือการชุมนุมในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐเสมอไป และควรเป็นการเคลื่อนไหวโดยที่ไม่มีวิธีการ รูปแบบที่ผิดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ไปเกี่ยวข้อง

ซึ่งการเคลื่อนไหวเรียกร้องในลักษณะของกลุ่มภาคประชาชนนั้น เมื่อมีความมากในแง่ของปริมาณหรือจำนวนของประชาชนที่มีการเข้าร่วมรวมตัว หรือรวมกลุ่มในการเคลื่อนไหวเรียกร้องต่อภาครัฐ ความมากในแง่ของปริมาณก็จะ เป็นสิ่งที่สะท้อนให้ภาครัฐต้องตระหนักว่า ปัญหาที่นำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนนั้นมิใช่เป็นเรื่องของประชาชนเพียงไม่กี่คน แต่เป็นปัญหาของประชาชนจำนวนมากที่มุ่งให้ภาครัฐให้ความสำคัญ ตระหนัก และเหลียวแล บนพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ในขณะที่ข้อพิจารณาในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวแสดงออกของภาคประชาชนนั้น หลักคิดที่ว่า ในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนในการแสดงออกต่อภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวเรียกร้องในรูปแบบใด การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนจะมีการใช้ความรุนแรงหรือไปกระทบกระทั่งสิทธิหรือเสรีภาพของผู้อื่นหรือไม่ นั้น ไม่สำคัญเท่าการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนนั้นต่อผู้เพื่ออะไร ถ้าเป้าหมายถูกก็ย่อมนำไปสู่วิธีการที่ถูกต้องเช่นกัน โดยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย บนหลักคิดของ ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี (ศรีสมภพ จิตรภิมย์ศรี, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2555) นี้ เมื่อได้พิจารณาถึงสิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ในการแสดงออกต่อภาครัฐของภาคประชาชนนั้น ก็ทำมิให้ข้อเสนอแนะในการใช้สิทธิและเสรีภาพอีกหนึ่งแนวทาง คือการมุ่งเน้นไปที่การให้ความสำคัญของการใช้สิทธิและเสรีภาพโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ทั้งนี้ นั่นคือความถูก

ต้องของเจตนาที่มีต่อเป้าหมายในการเคลื่อนไหวที่ต้องอยู่บนพื้นฐานที่มีเจตนาที่บริสุทธิ์ ไม่ได้เคลื่อนไหวโดยมีเป้าหมายแอบแฝง หรือเป็นเครื่องมือของกลุ่มการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ที่มีขอบใดๆ ที่จะนำไปสู่ความเดือดร้อนเสียหายของบ้านเมืองและประเทศชาติ เมื่อเป้าหมายถูกต้องบริสุทธิ์ เป็นที่ยอมรับ การเลือกใช้รูปแบบแนวทางในการเคลื่อนไหวก็ย่อมนำไปสู่การเลือกใช้แนวทางหรือรูปแบบในการเคลื่อนไหวที่ถูกต้องได้เช่นกัน เมื่อการเคลื่อนไหวถูกยอมรับ การปฏิเสธ เจเมยของภาครัฐต่อข้อเรียกร้องในการเคลื่อนไหว การหาข้ออ้างในการสลายการชุมนุมของภาครัฐคงเป็นไปได้ยาก เมื่อการเคลื่อนไหวเรียกร้องได้อยู่บนพื้นฐานหรือแนวทางที่ถูกต้องบนหลักคิดดังกล่าว ทั้งโดยมุ่งหวังไปที่ผลสุดท้ายในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ โดยที่มุ่งไปสู่เป้าหมายทางการเมืองการปกครองอันอยู่บนหลักการที่ว่า ความยุติธรรมอยู่ที่โครงสร้างของอำนาจที่มีความเท่าเทียมกัน

กระแสของทิศทางการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในปัจจุบันแม้จะเป็นไปในทิศทางของการใช้สิทธิและเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิและเสรีภาพไว้ ในการแสดงออกต่อภาครัฐ แต่คำตอบที่ได้รับผ่านทิศทางในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชนนั้นก็ชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญนั้นมีความหมายต่อการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตยเพียงใด

แม้ด้วยข้อจำกัดแห่งสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ระบบตัวแทนที่บิดเบือนไปจากหลักการ และการไม่มีองค์กรหรือพรรคการเมืองที่เป็นตัวแทนของประชาชนอย่างแท้จริง แต่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ทิศทางหรือรูปแบบในการเคลื่อนไหวเรียกร้องของภาคประชาชน รวมถึงประเด็นปัญหาอันนำไปสู่การใช้สิทธิและเสรีภาพ เหล่านี้ล้วนเป็นอีกหนึ่งของมาตรวัดความเป็นประชาธิปไตย ของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ผ่านกระบวนการประชาธิปไตย ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความมีตัวตนของปัญหา ความเดือดร้อน ผลกระทบที่มุ่งหวังให้ได้รับการเหลียวแลจากภาครัฐ อีกทั้งยังเป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงการให้ค่าน้ำหนักในการเคลื่อนไหวอย่างมีจิตสำนึกทางการเมืองของกลุ่มประชาชน เพื่อลดฐานะการครอบงำจากอำนาจของภาครัฐ เพื่อการเข้าถึงอำนาจรัฐ สิทธิ ความเสมอภาค เสรีภาพ และประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามอุดมการณ์แห่งประชาธิปไตย จากการบริหารงานของภาครัฐที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด โดยการ ใช้สิทธิและเสรีภาพผ่านกระบวนการประชาธิปไตยในรูปแบบของ “การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน”

สิ่งที่ผู้วิจัยสามารถทำได้ก็เพียงแต่การฉายภาพเพื่อส่งเสริมการรับรู้ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน โดยมุ่งหวังว่าพอที่จะสามารถนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการพิจารณาในการจรโลงประชาธิปไตย การแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน การ

ผลักดันที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย กฎหมาย กระบวนการในการตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ และการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างรัฐกับประชาชน ทั้งนี้เพื่อสร้างความผาสุกในบ้านเมืองในการยอมรับการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาวิจัยนี้ มุ่งเน้นในการที่จะนำเสนอภาพรวมของการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในการใช้สิทธิและเสรีภาพในกระบวนการประชาธิปไตย เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ทั้งประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหว เรียกร้อง ทิศทางในการเคลื่อนไหว รูปแบบในการเคลื่อนไหว ข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ซึ่งหากจะได้มีการศึกษาวิจัยต่อไป เห็นควรที่จะพิจารณาถึงข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในการใช้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกต่อภาครัฐ โดยขยายกรอบช่วงเวลาในการศึกษา จัดเก็บข้อมูลของประเด็นในการเคลื่อนไหว ในช่วงมิติเวลาที่กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการศึกษาวิจัย ในอันที่จะรับรู้ได้ทำทันความเปลี่ยนแปลงในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

2. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยการมุ่งเน้นเป็นรายประเด็นปัญหา ทิศทาง รูปแบบ หรือข้อเสนอแนะของแนวทาง การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน โดยเฉพาะเจาะจง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในการทำความเข้าใจการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในอันที่จะนำไปสู่การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่เหมาะสมกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไทยต่อไป

บรรณานุกรม

หนังสือ

- เกษียร เตชะพีระ. 2541. ใน ชูชัย ศุภวงศ์และยูวดี คาดการณ์ไกล. **ประชาสังคม : วรรณชนกคิดในสังคมไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. 2543. **พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมือง ในศตวรรษที่ 21**. นครปฐม : โรงพิมพ์สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. 2546. **หลักรัฐศาสตร์**. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2552. **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- คณะวิชาการ The Justice Group. 2550. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**. รวบรวมโดย คณะวิชาการ The Justice Group.
- จักษ์ พันธ์ชูเพชร. 2550. **รัฐศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัท มายด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- จุมพล หนิมพานิช. 2550. **การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่างของไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จุมพล หนิมพานิช. 2550. **การวิจัยเชิงคุณภาพในทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักษ์ พันธ์ชูเพชร. 2551. **รัฐประศาสนศาสตร์ : ว่าด้วยกฎหมายปกครอง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท มายด์ พับลิชชิ่ง จำกัด.
- จุมพล หนิมพานิช. 2552. **กลุ่มผลประโยชน์กับการเมืองไทย : แนวเก่า แนวใหม่ และกรณีศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยรัตน์ เจริญสิน โอฟาร. 2540. **ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่/ขบวนการเคลื่อนไหวประชาสังคมในต่างประเทศ : บทสำรวจพัฒนาการสถานภาพและนัยเชิงความคิด/**

ทฤษฎีต่อการพัฒนาประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและผลิตตำรามหาวิทยาลัยเกริก.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2541. ใน ชูชัย ศุภวงษ์ และยูวดี คาคการณ์ไกล. **ประชาสังคม : ทรรศนะ
นักคิด ในสังคมไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2542. **ประชาธิปไตยกับการเปลี่ยนแปลง.** กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา.

ชะวั้งชัย ภาคินทร. 2546. **สิทธิมนุษยชนกับหลักการแห่งพุทธศาสนา.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์สุภาพใจ.

ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี. 2550. **ระเบียบวิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์สังคม.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

เขาวนระ ไตรมาส. 2551. **การเมืองในรัฐธรรมนูญ.** กรุงเทพฯ : สถาบันนโยบายศึกษา.

ชเนกฐ์ วัลลภขุมทอง. 2552. “เศรษฐกิจการเมืองและเศรษฐศาสตร์ : ความยากจนและสันติภาพ”.
ใน ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล. **มนุษย์กับสันติภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรงค์ บุญสวขวัณ. 2552. ใน ณรงค์ เพชรประเสริฐ. **การเมืองภาคพลเมือง บทวิเคราะห์แนวคิด
และปฏิบัติการท้าทาย อำนาจการเมืองในระบบตัวแทน. เศรษฐศาสตร์การเมือง
(เพื่อชุมชน).** ฉบับที่ 33. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บริษัท เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.

ดิน ปรัชญพฤทธิ. 2535. **ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ถาวร เกียรติทับทิว. 2549. **คำอธิบายกฎหมายปกครอง.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
นิติบรรณการ.

ทศ คณนาพร และกองบรรณาธิการ. 2553. “**สงครามประชาชน**” บนถนนสายประชาธิปไตย.
กรุงเทพฯ : บริษัท แฮปปี้บุ๊ก พับลิชชิ่ง จำกัด.

ธเนศวร์ เจริญเมือง. 2551. **พลเมืองเข้มแข็ง.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.

- ธีระพร อุวรรณโณ. 2552. “จิตวิทยากับการสร้างเสริมสันติภาพ”. ใน ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล. **มนุษย์กับสันติภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล ทับจุมพล. 2551. “ข้อถกเถียงเรื่องประชาธิปไตยจากมุมมองของผู้ไร้อำนาจ”. ใน ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. **ก้าว (ไม่) พันประชานิยม แสวงหาประชาธิปไตย**. เศรษฐศาสตร์การเมือง (เพื่อชุมชน). ฉบับที่ 30. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บริษัท เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.
- นาถ ดวงวิชัย และคณะ. 2551. **ตารางความแตกต่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กับ พุทธศักราช 2550 พร้อมเหตุผลโดยสังเขป**. สำนักกรรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2538. **กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี**. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. 2544. **รวมคำบรรยายเนติภาคหนึ่ง สมัยที่ 54 การบรรยายครั้งที่ 3**. กรุงเทพฯ : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- บัณฑิต จันทร์โรจน์กิจ. 2549. **รัฐธรรมนูญสถาปนา : ชีวิตและชะตากรรมของประชาธิปไตย ในวัฒนธรรมไทย**. พิมพ์ครั้งแรก. สำนักพิมพ์วิภาษาและสถาบันเพื่อการศึกษาวัฒนธรรมร่วมสมัย (วส.).
- ประกาศ ปันตบแต่ง. 2541. **การเมืองบนท้องถนน : 99 วันสมัชชาคนจน และประวัติศาสตร์การเดินขบวนชุมนุมประท้วงในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและผลิตตำรามหาวิทยาลัย เกริก.
- ประคอง วรรณสูตร. 2542. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประกาศ ปันตบแต่ง. 2551. **ก่อนภาคประชาชนล่มสลาย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Way of Book.

ประกาศ ปิ่นตบแต่ง. 2551. “ประชาธิปไตยทางตรง (Direct Democracy) ในบริบทปัญหาประชาธิปไตยแบบตัวแทน”. ใน ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. ก้าว (ไม่) พ้นประชานิยม แสวงหาประชาธิปไตย. เศรษฐศาสตร์การเมือง (เพื่อชุมชน). ฉบับที่ 30. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บริษัท เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.

ประกาศ ปิ่นตบแต่ง. 2552. **กรอบการวิเคราะห์การเมืองแบบทฤษฎีขบวนการทางสังคม.** พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่ : มูลนิธิไฮน์ริค เบิลล์ สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.

ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. 2545. **วิถีชีวิต วิถีสู้ ขบวนการประชาชนร่วมสมัย.** เชียงใหม่ : สำนักพิมพ์ตรีศวิน.

ผาสุก พงษ์ไพจิตร. 2551. “รัฐประหาร-ประชาธิปไตย กับเศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยประชานิยม”. ใน ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. ก้าว (ไม่) พ้นประชานิยม แสวงหาประชาธิปไตย. เศรษฐศาสตร์การเมือง (เพื่อชุมชน). ฉบับที่ 30. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บริษัท เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.

ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม. 2541. ใน ชูชัย ศุภวงศ์และยุวดี คาดการณ์ไกล. **ประชาสังคม : ทรรศนะนักคิดในสังคมไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน.

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. 2542. **พฤติกรรมกลุ่ม.** กรุงเทพฯ : บริษัท วิสิทธิ์พัฒนา จำกัด.

พฤทธิสถาน ชุมพล. ม.ร.ว.. 2546. ใน สิริพรรณ นกสวน และเอก ตังทรัพย์วัฒนา. **คำและความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พฤทธิสถาน ชุมพล. ม.ร.ว.. 2552. “สันติภาพภายใต้เงื่อนไขของความขัดแย้งทางสังคมและการเมือง”. ใน ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล. **มนุษย์กับสันติภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มานิตย์ จุมปา. 2546. **คู่มือศึกษาวิชากฎหมายปกครอง.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน.

มานิตย์ จุมปา. 2551. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2550).** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รุ่ง แก้วแดง. 2542. **รีเอ็นจิเนียริงระบบราชการไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : มติชน
- วิษณุ เครืองาม. 2535. “สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ”. ใน **คู่มือสิทธิมนุษยชน สิทธิหรือหน้าที่ในประเทศไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาฯ.
- วรเดช จัทรศร. 2543. **การปรับปรุงและปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2545. **การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทร์เพช.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2548. **การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- วิทยากร เชียงกุล. 2551. **ปฏิวัติประชาธิปไตยเพื่อแก้ไขวิกฤติของชาติ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สายธาร.
- วิฑิต มันทากรณ์. 2552. “มนุษย์และสันติภาพ : มิติทางกฎหมาย”. ใน **ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล. มนุษย์กับสันติภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธิพันธ์ พุทธหุน. 2543. **สังคมวิทยาทางการเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุโขทัยธรรมาราช. มหาวิทยาลัย. สาขาวิชานิติศาสตร์. 2546. **เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายมหาชน (Public Law) หน่วยที่ 8-15**. พิมพ์ครั้งที่ 30. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- สุภางศ์ จันทวานิช. 2546. **การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- สนธิ เตชานนท์. 2548. **พื้นฐานรัฐศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสรี ลีลาชัย. 2551. “นโยบายสาธารณะ : จากการเมืองถึงเศรษฐกิจ และผลกระทบต่อประชาสังคม สรุปลึกษาจากกรณีวิกฤติการแก้ไขรัฐธรรมนูญ 2550”. ใน **ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. ก้าว (ไม่) พันประชานิยม แสวงหาประชาธิปไตย. เศรษฐศาสตร์การเมือง (เพื่อชุมชน)**.

ฉบับที่ 30. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บริษัท เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.

เสกสรร ประเสริฐกุล. 2552. การเมืองภาคประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.

สถาบัน Opinion. 2552. “ถามตอบ-รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (ฉบับสมบูรณ์)” รัฐธรรมนูญ 2550. ปทุมธานี : สกายบุ๊กส์.

อมร จันทร์สมบูรณ์. 2539. การปฏิรูปการเมือง คอนสติติวชันแนลลิสต์ ทางออกของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สำนักนโยบายศึกษา, มปท.

อาคม ใจแก้ว. 2551. วิธีวิทยาการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา : บริษัท แม็กมีเดีย วาย ทู เค เพรส จำกัด.

Luuk Knippenberg and Saskea van Bruchem. 2551. “การฟ้อกรรัฐประหารด้วยการกล่าวอ้างประชาธิปไตย : กรณีศึกษาประเทศไทย”. ใน ณรงค์เพ็ชรประเสริฐ. ก้าว (ไม่) พันประชานิยม แสวงหาประชาธิปไตย. เศรษฐศาสตร์การเมือง (เพื่อชุมชน). ฉบับที่ 30. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บริษัท เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด.

บทความและวารสาร

เกษม เพ็ญภินันท์. 2552. “รอยร้าวที่ร้ายลึกกว่าปัญหาทางการเมืองเรื่องสี”, วิชาษา. ปีที่ 3. ฉบับที่ 2. ลำดับที่ 18. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.

ชเนศ อารณ์สุวรรณ. 2552. “การกบฏของมวลชน (The Revolt of the Masses)”, วิชาษา. ปีที่ 3. ฉบับที่ 2. ลำดับที่ 18. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.

ชเนศวร์ เจริญเมือง. 2552. “ประชาสังคม, การเคลื่อนไหวของประชาชนกับองค์กรพัฒนาเอกชน”, วิชาษา. ปีที่ 3. ฉบับที่ 2. ลำดับที่ 18. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.

ภักวดี วีระภาสพงษ์. 2550. “Direct Action ปฏิบัติการซึ่งหน้าทำทาย”, ฟ้าเดียวกัน. ปีที่ 5. ฉบับที่ 1. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน.

ยุคติ มุกดาวิจิตร. 2552. “คนเสื้อแดงกับรัฐธรรมนูญฉบับวัฒนธรรมไทย”. วิชาษา. ปีที่ 3. ฉบับที่ 2. ลำดับที่ 18. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิชาษา.

ศิริโรตม์ คล้ามไพบูลย์. 2552. “ชนชั้นนำทางการเมือง พลังด้านประชาธิปไตย และปัญหาประชาธิปไตยไทยร่วมสมัย”, ไฟเดียวกัน. ปีที่ 7. ฉบับที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไฟเดียวกัน.

รายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์

ฉัตรรากร วิวัฒนาณิช. 2550. “รัฐธรรมนูญกับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”, เอกสารวิชาการรายงานการวิจัย. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ชัชชนันท์ สิริระเดิมพงษ์. 2540. “ศึกษาประชาพิจารณ์กับการตัดสินใจของรัฐ : ศึกษากรณีชุมชนบ้านครัว”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาส ปิ่นตบแต่ง. 2540. “ศึกษาการเมืองของขบวนการชาวบ้านด้านสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประวิทย์ นพรัตน์วารการ. 2541. “ศึกษาขบวนการเคลื่อนไหวของชาวนาชาวไร่เพื่อสิทธิในที่ดินทำกิน : การศึกษาภาพรวมและกรณีกลุ่มป่าดงลาน”, วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มนตรี โภธิเสน. 2542. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการก่อสร้าง ไทย-พม่า”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อุษณีย์ ศิริสุนทรไพบูลย์. 2538. “แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐ : ศึกษาเฉพาะ โครงการเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ”, วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิเทศศาสตรพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรนุช ฤทธิ์จิตเพียร. 2540. “ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมลพิษ จากโรงงานอุตสาหกรรม : กรณีศึกษา มลพิษจากโรงงานปูนซิเมนต์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง”, วิทยานิพนธ์ สาขาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารีสุวรรณ ทัดตะศิริ. 2543. “การเมืองเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในโครงการโรงไฟฟ้า ถ่านหินบ่อนอก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สารสนเทศอินเทอร์เน็ต

ชมพู โกติรัมย์. “ทำประชามติ บทพิสูจน์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคพลเมือง”. สืบค้น 20 พฤศจิกายน 2552. www.osun.org.

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ประกาศปิดบับเต่ง และอภิชาติ สถิตนิรามัย. 14 มิถุนายน 2553. “มติใหม่ ในการชุมนุมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย : กรณีการชุมนุมของกลุ่มเสื้อสีต่างๆ”. มติชนออนไลน์, 14 มิถุนายน 2553. สืบค้น 27 มิถุนายน 2553. http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1276522254&grpid=01&catid=no.

บรรเจิด สิงคะเนติ และคณะ. 2547. “เสรีภาพในการชุมนุมตามรัฐธรรมนูญ กับการสลายการชุมนุม”. การเสวนาทางวิชาการ. ศูนย์นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 13 มกราคม 2547. สืบค้น 4 มีนาคม 2553. <http://www.thaingo.org/cgi-bin/content/content1/show.pl?0160>.

ผู้จัดการ. “ข่าว” สืบค้น 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553. <http://www.manager.co.th>

ไพสิฐ พาณิชย์กุล. “การเมืองภาคประชาชนกับ กระบวนการในการสร้างกฎหมายที่ตั้งอยู่บนหลักความเป็นธรรม”. สืบค้น 23 พฤศจิกายน 2552. <http://www.geocities.com/midnightuniv>.

มติชน. “ข่าว” สืบค้น 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553. <http://www.mic.matichon.co.th>

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (ร่างคำแปล) ปฏิญญาสากลว่าด้วยประชาธิปไตย. สืบค้น 29 สิงหาคม 2553. <http://www.parliament.go.th/democracy/>

สหภาพรัฐสภา. (Inter-Parliamentary Union : IPU). Universal Declaration on Democracy. Geneva. Switzerland. สืบค้น 29 สิงหาคม 2553. <http://www.ipu.org/cnl-e/16dem.htm>.

สถาบันพระปกเกล้า. (ฐานข้อมูลผลงานสถาบันพระปกเกล้า). สืบค้น 9 มกราคม 2555 <http://www.kpi.ac.th/wiki/index>.

สื่อสิ่งพิมพ์

กิตติศักดิ์ ปรกติ. 2553. “ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการชุมนุมโดยสงบ”. **มติชน**, 12 เมษายน 2553.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน

ผู้จัดการ. 2550-2553. “ข่าว”. **ผู้จัดการ**, 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์ผู้จัดการ

มติชน. 2550-2553. “ข่าว”. **มติชน**, 24 สิงหาคม 2550 ถึง 19 พฤษภาคม 2553. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์มติชน

การสัมภาษณ์

วิชัย กาญจนสุวรรณ. 2555. รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตหาดใหญ่. ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 ตุลาคม 2555.

บุญอริ ยีหมะ. 2555. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญอริ ยีหมะ โปรแกรมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 ตุลาคม
2555.

ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี. 2555. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. ผู้ให้สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2555.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบบันทึก

แบบบันทึกบทความประเด็นข่าว เหตุการณ์ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน
ที่มีหลักฐานอยู่ในช่วงเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย วันที่ 24 สิงหาคม 2550 จนถึง 19 พฤษภาคม 2553

บทความประเด็นข่าว เหตุการณ์ การเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ลำดับที่

ประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง

.....
.....
.....

ประเภทของกลุ่มประเด็นปัญหาในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง

ทิศทางการเคลื่อนไหวในการใช้สิทธิและเสรีภาพ

.....
.....

รูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมีความพึง สัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตาม
รัฐธรรมนูญ ตามความในมาตรา

รูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนมีความพึง สัมพันธ์กับสิทธิและเสรีภาพตาม
รัฐธรรมนูญ ตามความในหมวดที่

ชื่อสื่อสิ่งพิมพ์

วันที่ ที่มีการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

เดือน ที่มีการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

ปี ที่มีการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน

ภาคผนวก ข

แบบข้อคำถามประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก
เรื่อง การใช้สิทธิและเสรีภาพในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในกระบวนการ
ประชาธิปไตย ภายใต้รัฐธรรมนูญไทย พ.ศ. 2550

ข้อคำถามประกอบในการสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในแนวทางอันเป็นรูปแบบของข้อมูลเชิงลึก โดยการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลจาก นักวิชาการ บุคคล ที่มีทัศนคติที่เกี่ยข้องกับประเด็นที่ศึกษาวิจัย คือ ให้ความสำคัญกับข้อมูลที่ได้รับจากสื่อหนังสือพิมพ์ในประเด็นที่เกี่ยข้องกับการศึกษาวิจัย

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ตำแหน่ง
 องค์กร/หน่วยงาน
 ที่อยู่

1. ท่านคิดว่าปัญหาด้านใดบ้าง ที่เป็นประเด็นอันนำไปสู่การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน

.....

2. ในความเห็นของท่าน การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการ

บริหารงาน เป็นไปในทิศทางใด เป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในการเคลื่อนไหวแสดงออกต่อภาครัฐ หรือไม่

.....
.....
.....
.....
.....

3. ในความเห็นของท่าน รูปแบบในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชนในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงาน เป็นไปในรูปแบบใด เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ในมาตราใดบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

4. ท่านเสนอแนะแนวทางในการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน ในประเทศไทย ในการใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ในการแสดงออกต่อภาครัฐที่ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นกฎหมายสูงสุดในการบริหารงานอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

สถานที่สัมภาษณ์

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

ชื่อผู้สัมภาษณ์

ภาคผนวก ก

UNIVERSAL DECLARATION ON DEMOCRACY

Declaration adopted without a vote by the Inter-Parliamentary Council at its 161st session
(Cairo, 16 September 1997)*

The Inter-Parliamentary Council,

Reaffirming the Inter-Parliamentary Union's commitment to peace and development and *convinced* that the strengthening of the democratisation process and representative institutions will greatly contribute to attaining this goal,

Reaffirming also the calling and commitment of the Inter-Parliamentary Union to promoting democracy and the establishment of pluralistic systems of representative government in the world, and *wishing* to strengthen its sustained and multiform action in this field,

Recalling that each State has the sovereign right, freely to choose and develop, in accordance with the will of its people, its own political, social, economic and cultural systems without interference by other States in strict conformity with the United Nations Charter,

Recalling also the Universal Declaration of Human Rights adopted on 10 December 1948, as well as the International Covenant on Civil and Political Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights adopted on 16 December 1966, the International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination adopted on 21 December 1965 and the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women adopted on 18 December 1979,

Recalling further the *Declaration on Criteria for Free and Fair Elections* which it adopted in March 1994 and in which it confirmed that in any State the authority of the government can derive only from the will of the people as expressed in genuine, free and fair elections,

Referring to the *Agenda for Democratisation* presented on 20 December 1996 by the UN Secretary-General to the 51st session of the United Nations General Assembly,

Adopts the following **Universal Declaration on Democracy** and *urges* Governments and Parliaments throughout the world to be guided by its content:

FIRST PART - THE PRINCIPLES OF DEMOCRACY

1. Democracy is a universally recognised ideal as well as a goal, which is based on common values shared by peoples throughout the world community irrespective of cultural, political, social and economic differences. It is thus a basic right of citizenship to be exercised under conditions of freedom, equality, transparency and responsibility, with due respect for the plurality of views, and in the interest of the polity.

2. Democracy is both an ideal to be pursued and a mode of government to be applied according to modalities which reflect the diversity of experiences and cultural particularities without derogating from internationally recognised principles, norms and standards. It is thus a constantly perfected and always perfectible state or condition whose progress will depend upon a variety of political, social, economic, and cultural factors.

3. As an ideal, democracy aims essentially to preserve and promote the dignity and fundamental rights of the individual, to achieve social justice, foster the economic and social development of the community, strengthen the cohesion of society and enhance national tranquillity, as well as to create a climate that is favourable for international peace. As a form of government, democracy is the best way of achieving these objectives; it is also the only political system that has the capacity for self-correction.

4. The achievement of democracy presupposes a genuine partnership between men and women in the conduct of the affairs of society in which they work in equality and complementarity, drawing mutual enrichment from their differences.

5. A state of democracy ensures that the processes by which power is acceded to, wielded and alternates allow for free political competition and are the product of open, free and non-discriminatory participation by the people, exercised in accordance with the rule of law, in both letter and spirit.

6. Democracy is inseparable from the rights set forth in the international instruments recalled in the preamble. These rights must therefore be applied effectively and their proper exercise must be matched with individual and collective responsibilities.

7. Democracy is founded on the primacy of the law and the exercise of human rights. In a democratic State, no one is above the law and all are equal before the law.

8. Peace and economic, social and cultural development are both conditions for and fruits of democracy. There is thus interdependence between peace, development, respect for and observance of the rule of law and human rights.

SECOND PART - THE ELEMENTS AND EXERCISE OF DEMOCRATIC GOVERNMENT

9. Democracy is based on the existence of well-structured and well-functioning institutions, as well as on a body of standards and rules and on the will of society as a whole, fully conversant with its rights and responsibilities.

10. It is for democratic institutions to mediate tensions and maintain equilibrium between the competing claims of diversity and uniformity, individuality and collectivity, in order to enhance social cohesion and solidarity.

11. Democracy is founded on the right of everyone to take part in the management of public affairs; it therefore requires the existence of representative institutions at all levels and, in particular, a Parliament in which all components of society are represented and which has the requisite powers and means to express the will of the people by legislating and overseeing government action.

12. The key element in the exercise of democracy is the holding of free and fair elections at regular intervals enabling the people's will to be expressed. These elections must be held on the basis of universal, equal and secret suffrage so that all voters can choose their representatives in conditions of equality, openness and transparency that stimulate political competition. To that end, civil and political rights are essential, and more particularly among them, the rights to vote and to be elected, the rights to freedom of expression and assembly, access to information and the right to organise political parties and carry out political activities. Party organisation, activities, finances, funding and ethics must be properly regulated in an impartial manner in order to ensure the integrity of the democratic processes.

13. It is an essential function of the State to ensure the enjoyment of civil, cultural, economic, political and social rights to its citizens. Democracy thus goes hand in hand with an effective, honest and transparent government, freely chosen and accountable for its management of public affairs.

14. Public accountability, which is essential to democracy, applies to all those who hold public authority, whether elected or non-elected, and to all bodies of public authority without exception. Accountability entails a public right of access to information about the activities of government, the right to petition government and to seek redress through impartial administrative and judicial mechanisms.

15. Public life as a whole must be stamped by a sense of ethics and by transparency, and appropriate norms and procedures must be established to uphold them.

16. Individual participation in democratic processes and public life at all levels must be regulated fairly and impartially and must avoid any discrimination, as well as the risk of intimidation by State and non-State actors.

17. Judicial institutions and independent, impartial and effective oversight mechanisms are the guarantors for the rule of law on which democracy is founded. In order for these institutions and mechanisms fully to ensure respect for the rules, improve the fairness of the processes and redress injustices, there must be access by all to administrative and judicial remedies on the basis of equality as well as respect for administrative and judicial decisions both by the organs of the State and representatives of public authority and by each member of society.

18. While the existence of an active civil society is an essential element of democracy, the capacity and willingness of individuals to participate in democratic processes and make governance choices cannot be taken for granted. It is therefore necessary to develop conditions conducive to the genuine exercise of participatory rights, while also eliminating obstacles that prevent, hinder or inhibit this exercise. It is therefore indispensable to ensure the permanent enhancement of, *inter alia*, equality, transparency and education and to remove obstacles such as ignorance, intolerance, apathy, the lack of genuine choices and alternatives and the absence of measures designed to redress imbalances or discrimination of a social, cultural, religious and racial nature, or for reasons of gender.

19. A sustained state of democracy thus requires a democratic climate and culture constantly nurtured and reinforced by education and other vehicles of culture and information. Hence, a democratic society must be committed to education in the broadest sense of the term, and more particularly civic education and the shaping of a responsible citizenry.

20. Democratic processes are fostered by a favourable economic environment; therefore, in its overall effort for development, society must be committed to satisfying the basic economic needs of the most disadvantaged, thus ensuring their full integration in the democratic process.

21. The state of democracy presupposes freedom of opinion and expression; this right implies freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.

22. The institutions and processes of democracy must accommodate the participation of all people in homogeneous as well as heterogeneous societies in order to safeguard diversity, pluralism and the right to be different in a climate of tolerance.

23. Democratic institutions and processes must also foster decentralised local and regional government and administration, which is a right and a necessity, and which makes it possible to broaden the base of public participation.

THIRD PART - THE INTERNATIONAL DIMENSION OF DEMOCRACY

24. Democracy must also be recognised as an international principle, applicable to international organisations and to States in their international relations. The principle of international democracy does not only mean equal or fair representation of States; it also extends to the economic rights and duties of States.

25. The principles of democracy must be applied to the international management of issues of global interest and the common heritage of humankind, in particular the human environment.

26. To preserve international democracy, States must ensure that their conduct conforms to international law, refrain from the use or threat of force and from any conduct that endangers or violates the sovereignty and political or territorial integrity of other States, and take steps to resolve their differences by peaceful means.

27. A democracy should support democratic principles in international relations. In that respect, democracies must refrain from undemocratic conduct, express solidarity with democratic governments and non-State actors like non-governmental organisations which work for democracy and human rights, and extend solidarity to those who are victims of human rights

violations at the hands of undemocratic régimes. In order to strengthen international criminal justice, democracies must reject impunity for international crimes and serious violations of fundamental human rights and support the establishment of a permanent international criminal court.

* * *

**After the Declaration was adopted, the delegation of China expressed reservations to the text.*

(สหภาพรัฐสภา Inter-Parliamentary Union : IPU , Geneva , Switzerland) <http://www.ipu.org/cnl-e/161-dem.htm>)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายอมรัน ระเด่นอาหมัด

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5210521621

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ครุศาสตรบัณฑิต	สถาบันราชภัฏสงขลา	2542
นิติศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2555

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพปฏิบัติการ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี
กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม